

3. YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT

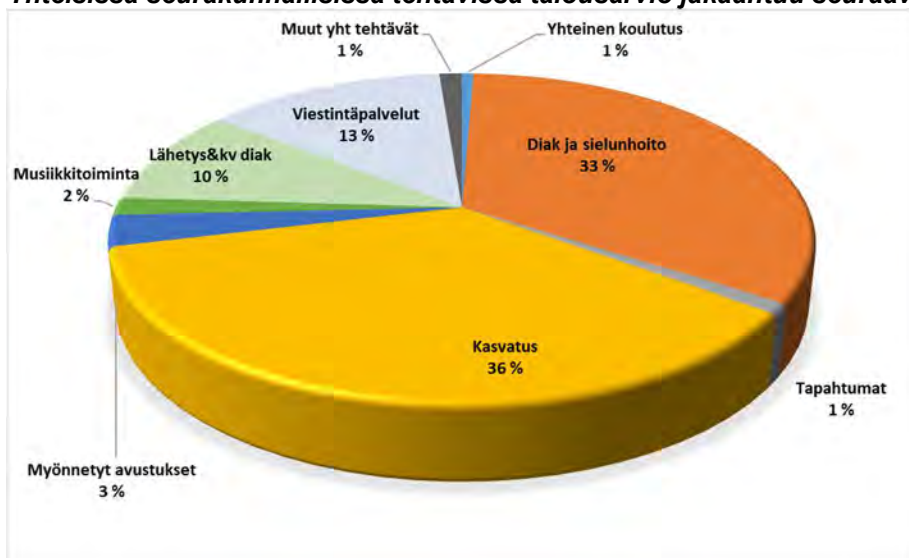
Yhteisiin seurakunnallisiin tehtäviin kuuluvat viestintäpalvelut, yhtymän yhteinen koulutustoiminta, yhteinen diakonia ja sielunhoitotyö, yhteinen kasvatus, lähetys- ja kansainvälinen diakonia, avustukset yhteistoimintayhteisöille ja avustukset kirkollisiin tarkoituksiin, musiikkitoiminta, tapahtumat, kuvataide, kriisityöryhmä, yhteinen sidosryhmäyhteistyö sekä Jögevan ja Pietarin Pyhän Marian ystävyysseurakuntatoiminnat.

Ulkoiset tuotot talousarviossa ovat 767 870 euroa, kulut ovat 9 013 210 euroa ja toimintakate on -8 245 340 euroa.

Yhteisten seurakunnallisten tehtävien kaikki tuotot ja kulut 2025:

Tuotot	€	%	Kulut	€	%
Korvaukset	355 540	46,30	Henkilöstökulut	5 797 143	61,36
Vuokratuotot	21 300	2,77	Palvelut	1 267 975	13,42
Tuet ja avustukset	31 010	4,04	Vuokrat	93 245	0,99
Myynti- ja maksutuotot	360 020	46,89	Tarvikkeet	194 204	2,06
	767 870	100,00	Avustukset	1 635 593	17,31
			Muut	25 050	0,27
			sis palvelujen ostot	320 420	3,39
			sis vuokrat	113 410	1,20
				9 447 040	100,00

Yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä talousarvio jakaantuu seuraavasti:

Henkilöstöä yhteisiin seurakunnallisiin tehtäviin on vuodelle 2025 suunniteltu 102,5 henkilötyövuotta (104 htv vuonna 2024):

Diakonia- ja sielunhoitotyön johtaja	1	Kirkon keskusteluavun toiminnanjohtaja	1	Teologit/pastorit	4,9
Diakoniatyöntekijä, -sihteeri	9	Lastenohjaaja	48	Toiminnanohjaaja	4
Domcafen kahvilatyöntekijä	0,33	Nuorisosihteeri	4	Toimistonhoitaja/-sihteeri	5
Hanketyöntekijä	0,25	Perheneuvoja/johtava perheneuvoja	7	Varhaiskasvatuksen ohjaaja	3
Hengellisen ohjauksen pastori	1	Päiväkeskuksen ohjaaja	1	Viestintäpäällikkö	1
Kasvatustyön johtaja	1	Sairaalapastori/johtava sairaalapastori	7	Viestinnän suunnittelija	4

Viestintäpalvelut

Vastuhenkilö: Paula Heino

Toiminta-ajatus: Välittää tietoa ja näkökulmia seurakuntayhtymän ja sen seurakuntien toiminnasta, suunnittelusta ja päätöksistä. Johtaa, suunnitella ja kehittää yhtymän ja sen seurakuntien yhteistä viestintää. Tuottaa journalistista sisältöä Lilja-lehteen, yhtymän verkkosivuille, sähköisiin kanaviin, sosiaaliseen mediaan ja työyhteisöviestintään. Tukea elämäkatsomuksellista, eettistä ja ympäristövastuuseen liittyvää pohdintaa ja keskustelua kirkon jäsenyyden merkityksestä.

Olellisimmat toimintaan vaikuttavat riskit: Pienessä yksikössä suuri työmäärä kuormittaa henkilökuntaa. Yhteistyön sujuvuus seurakuntien ja yksiköiden kanssa on oleellista työn onnistumisen kannalta.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän strategiatavoitteet: Viestintäpalveluiden tavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa	1. Kirkon hyvän tekemisestä viestiminen
2. Viestinnän kehittäminen	2. Viestintä hiilineutraaliutta kohti
3. Ilmastonmuutoksen torjuminen	3. Kirkon jäsenyyden vahvistaminen
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi	4. Viestintä osaksi johtamista
5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen	5.

Viestintäpalvelujen pitkän aikavälin tavoitteet			
1. Kirkon hyvän tekemisestä viestiminen			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Tehdään näkyväksi keskustelutuen, perheneuvonnan ja diakoniatpalvelujen mahdollisuudet	Tukimuotojen käyttö ja yhteydenotot	
Viestintäpalvelujen pitkän aikavälin tavoitteet			
2. Viestintä hiilineutraaliutta kohti			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Viisi vuotta hiilineutraaliustavoitteen 2029: tavoitteiden suunnittelu	Tavoitteet näkyvät viestinnässä	
Viestintäpalvelujen pitkän aikavälin tavoitteet			
3. Kirkon jäsenyyden vahvistaminen			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Tuemme Turun ja Kaarinan seurakuntien viestintää mahdollistamalla yhteiset välineet	Canva-ohjelmiston käyttö, tapahtumaviestinnän konseptointi	
Viestintäpalvelujen pitkän aikavälin tavoitteet			
4. Viestintä osaksi johtamista			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Strateginen viestintäsuunnittelu osaksi johtamista, toiminnan suunnittelua ja toteuttamista.	Viestintäkoulutusta talon johdolle	

3 Yhteiset seurakunnalliset tehtävät, toimintasuunnitelmat

Yhteinen diakonia- ja sielunhoitotyö

Vastuhenkilö: Teemu Hälli

Toiminta-ajatus: Diakonia- ja sielunhoitotyö kohtaa ja luo vuorovaikutusta; menee sinne, missä vaarana on toivottomuus ja unohtuminen. Katsoo silmiin, näkee mahdollisuudet ja rohkaisee mukaan.

Olennaisimmat toimintaan vaikuttavat riskit: Julkisten palveluiden ja tukien leikkaukset sekä mielenterveysongelmien lisääntyminen kasvattavat palveluiden kysyntää.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän strategiatavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa
2. Viestinnän kehittäminen
3. Ilmastonmuutoksen torjuminen
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi
5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Seurakunnan/yksikön strategiatavoitteet:

Samat kuin edellä. Kohderyhmät: Ne, joiden ihmisarvo on uhattuna. Ne, jotka etsivät merkitystä. Unohdetut.
Visio: Toivo on totta! Jokainen voi kertoa tarinansa. Armo näkyy ja tuntuu
Arvot: Ihminen on Jumalan kuva. Koh-teleemme kaikkia tasavertaisesti. Nä-emme ihmisen, emme vain ongelmaa. Uskomme uusiin mahdollisuuksiin. Palvelemme – rohkaisemme osallisuuteen ja vastuuseen.

Seurakunnan/ yksikön strategian pitkän aikavälintavoitteet

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa. a) Tarjoamme vapaaehtoistyöhön erilaisia vaihtoehtoja: pitkä- ja lyhytkestoista, koulutusta vaativaa ja heti tekemisen mahdollistavaa b) Resursoimme mielenterveystyöhön tarpeen kasvettua. Yhteistyön vahvistaminen mielenterveysjärjestöjen kanssa. c) Palautteen keruu ja asiakasraadit mukaan toiminnan arviointiin. Kehitämme toimintaa tutkimustiedon ja palautteen perusteella.

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	1) Strategiassa määritettyjen toimenpiteiden käynnistäminen 2) Ulkomaalaistaustaisten parissa tehtävän työn uusi toimintamalli käynnistyy 3) Diakoninen toimintakeskus käynnistyy 4) Osallistuminen verkostokumppaneiden kanssa työllistämishankkeen käynnistämiseen	Kokonaisuus selkeytyy strategian valmistuttua Ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden määrä Toimintakeskuksen käynnistyminen Hyväksytyt hankerahoitukset	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet

2. Viestinnän kehittäminen a) Vaikuttavaa verkostoitumista ja viestintää: hyvä työ, arvot, yhteiskunnan epäkohdat ja tarinat esiin. b) D&S:n viestintäsuunnitelman laatiminen: sisäinen ja ulkoinen, vuosikello, ydinviestin selkeyttäminen c) Palvelut ja tieto niistä helposti saavutettavissa. d) Digitaalisten ajanvarausten lisääminen.

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	1) Selkokieliisyyden edistäminen	Selkokielisen materiaalin määrä Mediaseuranta	

	2) Diakonian ja sielunhoidon asiakkaiden elämäntilanteiden nostaminen säännöllisesti esiin eri medioissa	PTV:n ja muiden palveluiden käyttö Sähköisen ajanvarauksen kautta tulleet varaukset	
	3) Selkeät palvelukuvaukset palveluohjauksen kanavissa		
	4) Sähköinen ajanvaraus käyttöön diakoniatyössä - pilotit		

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet

3. Ilmastonmuutoksen torjuminen a) Tuemme ympäristökasvatusta ja ympäristöahdistuksen käsittelyä b) Liitymme yhtymän ympäristöstrategiaan c) Päätöksenteossa arvioimme ympäristövaikutukset d) Suosimme ilmastoystävällistä tarjoilua

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	1) Kiertotalouden vahvistaminen vaateavun kautta. 2) Ruoka-aputoiminnan kehittämiseen osallistuminen 3) Ympäristöteemaisten retriittien ja pyhiinvaellusten toteuttaminen 4) Kasvisvaihtoehtojen vahva esiintuominen yksikön järjestämissä tarjoiluissa	Vaateavun asiakas- ja lahjoitusmäärät Jaettu hävikkiruoka eri jakelukana- vissa Toteutuneet ympäristöteemaiset retriitit Lihan käytön väheneminen tarjoiluissa	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet

4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön työhyvinvointi

- Yhteistyön vahvistaminen
Vuoropuhelun ja tiedon lisääminen seurakuntayhtymässä, Yhteisen toiminnan määrätietoinen vahvistaminen ja tekeminen, Foorumeiden luominen yhtymän ja seurakuntien yhteydenpidolle ja innovaatiolle
- Johtaminen
Selkeys: Työntekijät ja vapaaehtoiset tietävät vastuunsa ja ymmärtävät roolinsa, Johtamista tehdään yhdessä, työyhteisötaidot, Tukea priorisointiin – saa kokeilla ja epäonnistua

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	1) Uuden strategian toteuttaminen työssä ja johtamisessa 2) Työhyvinvoinnin seuraaminen ja kehittäminen 3) Johtamisen avoimuuden kehittäminen 4) Tiedolla johtamisen menettelytapojen luominen 5) Työn vaikuttavuusmittareiden kehittäminen ja pilotointi	Uuden strategian onnistunut jalkauttaminen Työhyvinvointikyselyiden tulokset Määritetyt avaintiedot säännöllisessä seurannassa Luotu vaikuttavuusmittari ja sen käyttö	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet

5) *Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen* a) Tiloja vähennetään. Vastaanottoiloihin panostetaan. b) Toiminnan ja talouden suunnittelu kokonaistarpeet arvioiden c) Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan. d) Testamenttivarat aktiiviseen käyttöön

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	<ol style="list-style-type: none"> 1) Hankerahoituksen hakeminen ja testamenttivarojen hyödyntäminen hankkeissa 2) Virkojen täyttämisen tarkka arviointi eläkkeelle siirtymisten yhteydessä 3) Aninkaistenkadun uuden toimitilan ja toimitalokorttelin kokonaisuuden suunnittelu. Arviointi tarvittaville toimitiloille. 4) Hyvinvointialueen yhteistoimintojen suunnitteluun osallistuminen	<p>Myönnetyt hankerahoitukset</p> <p>Virkojen täyttöluvut ja järjestelyt muutostilanteissa</p> <p>Laadittu suunnitelma toimitilojen tilanteesta</p> <p>Osallistuminen Varhan yhteistyöelinten työskentelyyn</p>	

Yhteinen kasvatustyö

Vastuhenkilö: Kasvatustyön johtaja Katja Vanhatalo

Toiminta-ajatus: Ydintehtävämme yhteisen kasvatustyön toiminnoissa on tukea monialaisessa yhteistyössä hengellistä kasvua, osallisuutta ja hyvää, kristillisiin arvoihin pohjautuvaa elämää.

Olennaisimmat toimintaan vaikuttavat riskit: henkilöstökustannusten kasvu

Toiminnassa korostuu lähivuosina tiivis yhteistyö ja toiminnan suunnittelu seurakuntien ja verkostokumppaneiden kanssa. Talousarviovalmistelun yhteydessä meneillään olevan strategiatyön tavoitteena on tuoda toimintaan ja suunnitteluun uusia avauksia ja käytänteitä. Tästä syystä toimintasuunnitelmassa on vuoden 2025 osalta jatkettu meneillään olevan strategiakauden tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista, mutta jätetty eri painopisteissä tilaa uuden strategian toteutukselle.

Kasvatustyö on kiinteistöjen suuri käyttäjäryhmä, joten myös kiinteistöstrategian myötä toteutettavat tilaratkaisut tulevat näkymään kasvatuksen palveluverkossa lähivuosina.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän strategiatavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa
2. Viestinnän kehittäminen
3. Ilmastonmuutoksen torjuminen
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi
5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Seurakunnan/yksikön strategiatavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa
2. Viestinnän kehittäminen
3. Ilmastonmuutoksen torjuminen
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi
5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Seurakunnan/ yksikön strategian pitkän aikavälintavoitteet			
1 IHMISLÄHEISYYS JA OSALLISUUS KIRKOSSA: 1.1 inhimilliseen hätään vastaaminen 1.2 vanhemmuuden tuki ja perhetyön vahvistaminen 1.3 katsomusdialogin edistäminen			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	1.1 Kohtaava työ eri tiimeissä, esim. Koulusaapas, Pikkuhelppi. 1.2 Viikkotoiminta, vertaistuki, tapahtumat ja toimitukset eri tiimeissä. Lapsivaikutusten arvioinnin kehittäminen ja yhteistyö Nuorten vaikuttajaryhmän kanssa. 1.3. Katsomusosaamisen ja katsomuskasvatustyön vahvistaminen, katsomuksellinen dialogi. Uuden strategiakauden toimeenpanovaihe	Tilastot, palautekyselyt, polku	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet			
2 VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN			
2.1 viestinnän välineiden ja taitojen kehittäminen			
2.2 sisältöviestinnän kehittäminen			
2.3 esteetön viestintä			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	2.1 Kirkon viestin reflektointi ja sellaisten esitystapojen löytäminen, että viesti kohtaa ihmiset. 2.3 Ruotsinkielisen ja saavutettavan viestinnän lisääminen. Uuden strategiakauden toimeenpanovaihe	Valmistuneet toimintamallit. Saavutettavuus sosiaalisessa mediassa Toteutunut some-sisältö, ruotsinkielinen viestintä	
Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet			
3 ILMASTONMUUTOKSEN TORJUMINEN			
3.1 ympäristöahdistuksen lievittäminen			
3.2 ympäristökasvatuksella ilmastotaitoja			
3.3 ympäristönäkökulma osana päätöksentekoa			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	3.1 Ympäristötoiveikkuuden, osaamisen ja myönteisten asenteiden edistäminen. 3.2 Ympäristökasvatuksen ja ilmastotaitojen huomioiminen toiminnassa ja koulutuksissa. 3.3 Ympäristökasvatuksen vahvistaminen, toiminnallisen suunnittelun ja arvioinnin kehittäminen, ympäristövaikutusten arviointi osana päätöksentekoa. Uuden strategiakauden toimeenpanovaihe	Toteutuneet toimintamallit Vuosikellotyön seuranta Ympäristötavoitteiden seuranta Toteutuneet esityslistat ja pöytäkirjat Toteutuneet koulutukset	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet**4. LAADUKAS JOHTAMINEN JA HENKILÖSÖN HYVINVOINTI**

4.1 ennakoiva toiminnan johtaminen

4.2 työntekijätaitojen ja osallisuuden vahvistaminen

4.3 ammatillisuuden vahvistaminen haastavissa vuorovaikutustilanteissa

5 TALOUDELLISTEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMINEN

5.1 talouden rajat joustavaksi

5.2 talousarvio mahdollistaa lapsivaikutuksien arvioinnin

5.3 henkilöstökustannusten hallinta

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	<p>4.1 Vuosikellon mukainen työskentely, säännölliset osaamisen kartoitukset, tulevaisuustyöskentely</p> <p>Turvallisuuskävelyt ja ympäristöterveydenhuollon vuosikellon mukaiset lasten ja nuorten tilojen tarkastukset jatkuvat. Toimintojen turvallisuussuunnitelmat päivitetään.</p> <p>4.2 Kevan työhyvinvointikartoituksen mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen</p> <p>4.3 Osaamisen tai tuen vahvistaminen tilanteissa, jossa lapsi, nuori tai aikuinen tarvitsee tukea. Kokeamalla oppiminen, tilanteiden purku ja kouluttautuminen.</p> <p>5.2 Lapsivaikutusten arvioinnin ja seurannan työkalujen kehittäminen jatkuu. Nuorten Hallitus ja Lava-asiantuntijaryhmä yhteistyössä.</p> <p>5.1 ja 5.3. Pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelun jatkaminen. Aktiivinen toimintojen arviointi, ennakointi ja sopeuttaminen talousarviokehityksen mukaisesti</p> <p>Uuden strategiakauden toimeenpanovaihe</p>	<p>Työhyvinvointikartoitus-työssä sovittu seuranta</p> <p>turvallisuuskävelyiden dokumentointi</p> <p>Päivittyneet turvallisuussuunnitelmat</p> <p>Toteutuneet kirjaukset dokumenteissa</p> <p>Toteutuneet toimenpiteet kohdassa 4.3. ja 5.2</p> <p>Toteutunut talousarvio-työskentely (5.1 ja 5.3.)</p>	

Musiikin asiantuntijaryhmä

Vastuuhenkilö: työryhmä, pj Hannele Mustonen, varapj Heikki Valsta, sihteeri Anu Åberg

Toiminta-ajatus: Yhtymän kirkkomusiikkityön tukeminen sekä henkisesti että taloudellisesti

Olennaisimmat toimintaan vaikuttavat riskit: Yhteiskunnalliset muutokset (verovarot - taloudellinen muuttuja, taloudellinen että henkinen ja musisoimisen mahdollisuuden uhanalaisuus)

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän strategiatavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa
2. Viestinnän kehittäminen
3. Ilmastonmuutoksen torjuminen
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi
5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Yksikön strategiatavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa

Seurakuntayhtymän musiikkityö on erityisesti soivaa sanaa, evankeliumia, ja se toimii avoimena kohtauspaikkana kaikille jäsenilleen perinteen taitajien ja rohkeiden avajien yhteisönä.

Muodostamme ainutlaatuisen ympäristön seurakuntaelämässä kasvamiseen ja vahvistamme kirkkomusiikin asemaa ja sen muutosvoimaa. Mahdollistamme eritasoisten osajien mukana olemisen ja tunnistamme ihmisten erilaisia tarpeita kirkkomusiikin saralla.

Rakennamme luottamukseen perustuvaa ympäristöä, jossa kannustamme jäseniämme ja toisiamme herkkyyteen ja vastuullisuuteen.

2. Viestinnän kehittäminen

Hakeudumme aktiiviseen vuoropuheluun ympäröivän maailman kanssa kannustaen ja rohkaisten viranhaltijoita. Musiikin asiantuntijaryhmä pyrkii tuottamaan myös omaa viestintää, joka tukee muusikoiden arvokasta työtä.

Päätökset tehdään läpinäkyvästi ja vastuullisesti. Arvostamme monimuotoisuutta ja tunnistamme sen voimavarana.

3. Ilmastonmuutoksen torjuminen

Tiedostamme, että taide voi ja sen tulee olla aktiivinen osa ekologisen kestävyyskriisin ratkaisua.

4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi

Kirkkomusiikin saralla on tilaa myös perinteestä kasvavalle uudistumiselle ja rohkeille avauksille.

Työryhmän rooli on innostaa, tukea ja kannustaa. Pyrimme siihen, että yhtymän musiikkiryhteisö on hyvinvoiva, syrjinnästä vapaa yhteisöllisyyttä tukeva vetovoimainen yhteisö.

5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Talouseläskelmat tehdään huolellisesti ja vastuullisesti ja budjettien käyttöä seurataan. Hankkeista toimitetaan työryhmälle toteutumaraaportit, ja työryhmä käsittelee ne. Budjetit valmistellaan laajapohjaista asiantuntemusta käyttäen.

Seurakunnan/ yksikön strategian pitkän aikavälintavoitteet			
1.			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Työryhmä pyrkii tukemaan mahdollisimman monenlaisia hankkeita, jotta mahdollisimman moni voisi kokea osallisuutta seurakunnassa. Työryhmä arvostaa ja kannustaa työstämään	-sisäinen laaduntarkastelu ja arvojen ja strategian toteutuminen	

	<p>hankkeita erilaisille ihmisille. Työryhmä arvostaa perinnettä ja ponnistaa sieltä hankesuunnitelmissaan myös uusiin, tyylikkäisiin avauksiin.</p> <p>Työryhmä painottaa erityisesti osallisuutta ja tukee erityisesti myös lasten ja nuorten musiikillisen ja hengellisen kasvun tukevia hankkeita.</p> <p>Työryhmä mahdollistaa ja antaa yhdessä paikallisseurakunnan kanssa osaltaan myös raameja työskentelylle.</p> <p>CCA-kuoron työskentelyn koordinointi sekä CCA:n toimintasuunnitelmien ja -kertomusten koonti, raportointi ja arvioiminen.</p>	<p>-positiiviset huomiot mediassa, erit. sosiaalinen media</p> <p>-näkyvyys</p> <p>-aineettoman pääoman merkitys ja siitä vedettävät johtopäätökset</p> <p>Lisäksi:</p> <p>1) Jokaiselle tehtävälle on selkeät ja sovitut käytännöt tai ohjeet.</p> <p>2) Näiden ohjeiden noudattaminen on kaikkien tiedossa ja kaikki kykenevät niistä suoriutumaan.</p> <p>3) Käytäntöjen ja ohjeiden noudattamista valvotaan ja mitataan.</p>	
2025	<p>Osallistamisen ja ihmisläheisyyden vahvistaminen on työryhmän toiminnan keskiössä. Varsinaisen toiminnan suorittavat yhtymän kirkkomuusikot, mutta työryhmä on tuki ja selkänaja, joka pyrkii auttamaan viranhaltijoita yhteisessä linjassa yhtymän kokonaisstrategian kanssa.</p>		
Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet			
2.			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	<p>Työryhmä kannustaa muusikoita avoimeen tiedottamiseen ja toimii myös taloudellisena mahdollistajana.</p>	<p>-jaetut esitteet ja toimipaikat</p> <p>-mahdollinen yhteistyö matkailualan kanssa</p> <p>-yhteistyö pyhiinvaelluskeskuksen kanssa</p> <p>-läpinäkyvyyden tarkastelu</p>	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet

3.

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Työryhmä tiedostaa ekologisuuden merkityksen ja myös sen, että taide voi olla osana mukana muutoksessa, jota kohti yhteiskunta ja kirkko pyrkii yhteisen, puhtaamman luonnon puolesta.	-yhtymän linjan mukainen viestintä ja tavoitteet, niihin sitoutuminen	

Seurakunnan/ yksikön pitkän aikavälintavoitteet

4.

vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Työryhmä vahvistaa rooliaan kirkkomusiikin mahdollistajana ja muusikoiden työn innostajana. Työryhmä pyrkii aktiiviseen rooliin kirkkomusiikin vaikuttajana, tukijana ja kannustajana. Työryhmä tuottaa omaa tiedotusta osana muusikoiden työn tukemista. Työryhmä pyrkii pitämään huolta muusikoiden asiantuntijuuden ylläpitämisestä sekä satsaa myös työryhmän oman sisäisen tiedon ja asiantuntijuuden karttumiseen kuulemalla muusikoita ja pyytämällä kokoukseen tarvittaessa erilaisia asiantuntijoita kertomaan omasta osaamisalueestaan.	-sisäinen laaduntarkastelu	

3. YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT, KÄYTTÖTALOUSOSA

VIESTINTÄPALVELUT

Viestintäpalveluiden ulkoinen toimintakate -1 084 366 muodostuu:

	2024	2025
Viestintäpalveluiden toimisto	-446 050 euroa	-462 947 euroa
Työyhteisöviestintä	-30 600 euroa	-30 600 euroa
Lilja	-417 656 euroa	-417 056 euroa
VirtuaalikirKKo	-53 700 euroa	-53 700 euroa
Viestinnän asiantuntijaryhmä	-3 375 euroa	yhdistetty viestinnän toimistoon
Digitaalinen viestintä	-105 214 euroa	-105 064 euroa
Häämessut	-5 000 euroa	-5 000 euroa
Kirjamessut	-10 000 euroa	-10 000 euroa

Vuoden 2025 viestintäpalvelujen budjetti pysyy vuoden 2024 tasolla. Seurakuntayhtymän viestintäpalveluissa panostetaan kuitenkin aiempaa enemmän markkinointiviestintään.

Canva-ohjelmakokonaisuus on ollut käytössä syksystä 2023 ja koulutuksia ja kahvivartteja on pidetty, jotta seurakuntien ja yksiköiden eri tehtävissä olevat ovat saaneet valmiita ilmoitus-, esite-, some- ja julistepohjia käyttöönsä. Tämä paitsi nopeuttaa työtä esimerkiksi varhaiskasvatuksessa tai seurakuntien viestintätyössä, myös säästää kustannuksia. Valmiita pohjia on jo kymmeniä, teemoina esimerkiksi kirkkopyhät ja rippikoulu. Myös tapahtumaviestintää on kehitetty yhdessä seurakuntien viestijöiden kanssa.

Kampanjaviestintää niin sosiaalisen median kanavissa kuin näkyvinä ja näyttävinä ulkomainoksina kehitetään myös tulevana vuonna. Markkinointiviestintään satsaaminen maksaa, mutta keskustelutuen ja perhejuhlien kampanjat ovat myös saaneet paljon myönteistä palautetta kaupunkilaisilta.

Taloudellisesti haastava tilanne on Lilja-lehden jakelu, sillä Posti on nostanut tuntuvasti hintojaan parin viime vuoden aikana. Jakelu kilpailutettiin syksyllä 2024 yhdeksi vuodeksi (optiovuosi mahdollinen). Vuonna 2025 toteutetaan mahdollisesti EU-tasoinen kokonaiskilpailutus, jossa haetaan yhteistyökumppanit Lilja-lehden jakelulle, painatukselle ja taitolle tuleviksi vuosiksi. Verkkolehti liljalehti.fi vaatii edelleen markkinointia, jotta se tunnetaan nykyistä paremmin. Digitaalisessa viestinnässä videot ja podcastit ovat arkipäivää. Niiden tekeminen ja levittäminen edellyttää paitsi henkilöresurssia, myös taloudellista budjetointia. Ympäristöviestinnän merkitys korostui, kun yhtymä uusi ympäristödiplominsa vuonna 2023, ja se on tärkeä osa kehitystyötä, jolla seurakuntayhtymä tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2029 mennessä. Vuosi 2025 tuo viestintäpalveluihin henkilömuutoksia. Uusi viestintäpäällikkö aloittaa työssään. Verkkoviestinnän suunnittelija Reeta Kujanpää on virkavapaalla ja hänen viransijaisenaan toimii Mari Mero.

PL113 VIESTINTÄ

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Myyntituotot	283	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	2 021	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	2 303	0	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-371 300	-393 646	-407 266	-3,5 %
Palvelujen ostot	-516 035	-641 750	-642 700	-0,1 %
Vuokrakulut	-15 519	-18 000	-17 400	3,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 365	-18 100	-16 900	6,6 %
Muut toimintakulut	-224	-100	-100	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-916 442	-1 071 596	-1 084 366	-1,2 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-914 139	-1 071 596	-1 084 366	-1,2 %
Sisäiset tuotot	10 875	0	0	0,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-7 821	-3 000	-5 000	-66,7 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	3 054	-3 000	-5 000	-66,7 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-911 085	-1 074 596	-1 089 366	-1,4 %

KOULUTUSTOIMINTA

Koulutustoiminnan tavoitteena on ylläpitää henkilöstön ammatillinen osaaminen toiminnan ja työtehtävien vaatimalla tasolla sekä vastata osaamisen muutostarpeisiin. Koulutustoiminta suunnitellaan tasapuolisuus ja osaamisvaatimukset huomioiden. Seurakuntayhtymässä järjestetään myös kaikille yhteistä koulutusta, jolla pyritään huomioimaan eri ammattiryhmien osaamista edistävät tarpeet ja vahvistamaan yhteistyötä ja yhteishenkeä eri yksiköiden ja seurakuntien työntekijöiden kesken. Yhteisellä koulutuksella pyritään mm. vahvistamaan työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin liittyviä osa-alueita. Perinteisten ensiapukurssien rinnalla järjestetään myös mielenterveyden ensiapukoulutusta. Poistumis- ja pelastusharjoitukset on liitetty osaksi koulutussuunnitelman yhteisiä koulutuksia, tällä tavalla voidaan tukea niiden säännöllistä toteutumista yksiköissä ja seurakunnissa. Viime vuodet ovat lisänneet tarvetta nostaa sähköisten työkalujen hallinnan tasoa ja näihin tarpeisiin pyritään vastaamaan erilaisilla ohjelmistokoulutuksilla. Kielikoulutusta järjestetään tarpeen mukaan, myös eri ammattiryhmille räätälöitynä.

Koulutussuunnitelman mukainen osasto- ja pääluokkakohtainen koulutus budjetoidaan suoraan yksiköille. Pääluokka- ja yksikkökohtaisiin koulutusmäärärahoihin on budjetoitu 1 prosenttia osaston tai pääluokan palkkasummasta. Yhteinen diakonia- ja sielunhoitotyö sekä kasvatus ja varauspalvelut ovat tämän määrärahan lisäksi budjetoineet pienen lisäsumman koulutuksiin.

YKSIKÖILLE KOHDISTETUT KOULUTUSKULUT				
(tilit 439000-439100; henkilöstön ja muiden koulutus)				
Yksikkö	Summa	Yksikön budjetoima lisäsumma	Yhteensä	
Yhteinen diakonia ja sielunhoitotyö	18 500	5 700	24 200	
Yhteinen kasvatustyö	24 100	528	24 628	
Viestintä	3 200		3 200	
	45 800	6 228	52 028	
Hallintopalvelut	2 100		2 100	
Talouspalvelut	4 820		4 820	
Valmiustoiminta			2 000	
Seurakuntayhtymän tietohallinto			1 012	
IT-alue	3 165		3 165	
AKR	7 580		7 580	
Digipaino	780		780	
Varauspalvelu	1 250	3 750	5 000	
Yhteistoiminta			1 200	
Työsuojelu			10 500	
Muu yleishallinto	400		400	
	20 095	3 750	38 557	
Hautaustoimipalvelut	12 000		12 000	
Kiinteistöpalvelut	28 000		28 000	
Yhtymän yhteinen koulutus			48 000	
Yhteinen sidosryhmäyhteistyö			20 000	
Yhteensä yhtymän koulutuskulut			198 585	
seurakunnallinen toiminta			54 700	
Yhteensä yhtymä ja paikallisseurakunnat			253 285	

Vuoden 2025 yhteinen koulutustoiminta sisältää budjetoituja koulutuspalveluita seuraavasti: yhteinen koulutus 27000, koulutussuunnitelman mukainen koulutus 8000, työyhteisöpäivä 13 000)

Kokonaisuudessaan näiden budjetit ovat seuraavat (osa kuluista on muuta kuin koulutuspalveluita):

yhtymän yhteinen koulutus	-27 000 €
koulutussuunnitelman mukainen koulutus, harkinnanvarainen	-8 000 €
seurakuntayhtymän työyhteisöpäivä	-18 000 €

Henkilöstökoulutukseen on koko seurakuntayhtymässä (pois lukien paikallisseurakunnat) yhteensä budjetoitu 198 585 euroa. Seurakunnissa koulutukseen on varattu 54 700 euroa. Yhteensä koulutuspalveluihin on koko yhtymässä vuodelle 2025 budjetoitu 253 285 euroa.

Koulutuspalveluiden toteutuminen yhtymässä vuonna 2023 oli 144 770 euroa. Koulutuspalveluihin kirjataan Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaisesti henkilöstön koulutuksista aiheutuneet erilaiset osanotto-, kurssi- ja materiaalimaksut, koulutustilaisuuksiin järjestettyjen yhteiskuljetusten kustannukset (esim. linja-auto), KirVESTES:n mukaiset matka- ja matkustamiskustannukset ja

lisäksi henkilökunnan neuvottelupäiviin liittyvät kulut, kun neuvottelupäivien katsotaan olevan koulutusta.

PL301 KOULUTUSTOIMINTA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025
Henkilöstökulut	-2 799	0	0
Palvelujen ostot	-20 819	-53 000	-53 000
Vuokratulut	-2 560	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129	0	0
Muut toimintakulut	-4	0	0
TOIMINTAKULUT	-26 310	-53 000	-53 000
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-26 310	-53 000	-53 000
Palvelun ostot - sisäiset	-5 033	0	0
Vuokratulut - sisäiset	-18	0	0
TOIMINTAKATE SISÄISET	-5 051	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-31 360	-53 000	-53 000

YHTEINEN DIAKONIA JA SIELUNHOITOTYÖ

Yhteiseen diakoniaan ja sielunhoitotyöhön -2 762 103 euroa sisältyy:

	2024	2025
Sairaalasielunhoito	-491 544 euroa	-521 074 euroa
Perheneuvonta	-494 280 euroa	-513 254 euroa
Diakonian ja sielunhoitotyön toimisto	-403 618 euroa	-415 477 euroa
Karderoopi	-105 966 euroa	-110 328 euroa
Diakonian vapaaehtoistoiminta	-280 810 euroa	-227 642 euroa
Diakonian yhteiskuntavastuu	-536 333 euroa	-518 629 euroa
Diakonian avustustyö	-400 000 euroa	-400 000 euroa
Kirkon keskusteluapu		-55 699 euroa

Diakonian avustustyöltä jaetaan diakonian avustusmäärärahat paikallisseurakunnille ja Lintusen rahastolle. Vuonna 2023 Lintusen avustustoimikunta jakoi diakonia-avustuksia 40 114 euroa ja paikallisseurakuntien diakonian kautta avustuksia myönnettiin 308 304 euroa.

PL302 YHTEINEN DIAKONIA JA SIELUNHOITOTYÖ

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	125 618	124 000	105 690	-14,8 %
Myyntituotot	10 696	4 500	4 500	0,0 %
Maksutuotot	70 675	52 600	55 500	5,5 %
Vuokratuotot	12 810	23 760	21 300	-10,4 %
Tuet ja avustukset	117 367	18 900	29 200	54,5 %
Muut toimintatuotot	100	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	337 266	223 760	216 190	-3,4 %
Henkilöstökulut	-2 129 112	-2 204 737	-2 285 335	-3,7 %
Palvelujen ostot	-299 919	-240 165	-218 468	9,0 %
Vuokratulut	-20 583	-21 500	-20 200	6,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-75 318	-48 394	-39 054	19,3 %
Annetut avustukset	-371 833	-417 416	-413 366	1,0 %
Muut toimintakulut	-4 607	-4 100	-1 870	54,4 %
TOIMINTAKULUT	-2 901 372	-2 936 312	-2 978 293	-1,4 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-2 564 106	-2 712 552	-2 762 103	-1,8 %
Sisäiset tuotot	425 887	0	0	0,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-488 296	-63 900	-71 450	-11,8 %
Vuokratulut - sisäiset	-8 302	-1 100	-5 000	-354,5 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-70 711	-65 000	-76 450	-17,6 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 634 817	-2 777 552	-2 838 553	-2,2 %

YHTEINEN KASVATUSTYÖ

Toiminnan painopisteet yhteisessä kasvatustyössä:

- Miten toiminnan vaikuttavuutta pyritään lisäämään tulevana vuonna:

Säännöllisellä strategisella ja operatiivisella yhteistyöllä seurakuntien kanssa, säännöllisellä toiminnan arvioinnilla, valmisteilla olevan strategian toimeenpanon kautta. Osallistumalla Kirkkohallituksen ja kirkon tutkimuskeskuksen käynnistämään varhaiskasvatuksen laadun arviointipilottiin. Merkittävä osa toiminnasta pohjautuu yhteisiin, toiminnan sisältöä ja resurssointia määrittäviin sopimuksiin (esimerkiksi oppilaitostyö, partiotyö, hyvinvointialueyhteistyö).

- Mitä toimintaa tai sen osaa suunnitellaan lopetettavaksi ja/tai uudelleen suunnattavaksi tulevana vuotena:

Ratkaisut tehdään strategiatyön myötä. Maarian seurakunnan alueella työtä on kohdennettu valmistuneen monitoimitalo Riimin viikkotoimintaan.

- Mitä uutta toimintaa suunnitellaan aloitettavaksi tulevana vuotena:

KouluSaapas -toiminta on pilotointivaiheessa, Riimin toiminnan käynnistyminen (aloitus v. 2024)

- Mitä uusia yhteistyökumppaneita / hankkeita on suunnitteilla tulevana vuotena:

Osallistumme ilo liikua -hankkeeseen varhaiskasvatuksessa. Liikunta on ollut osa toimintamuotojamme aiemminkin, mutta kohdennamme työpanosta hankkeen kautta. Liikunta tukee kristillisen kasvatuksen tavoitteita. Runosmäen monitoimitalossa alkaa toiminta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Varhan aloitettua toimintansa 2023 yhteistyö jatkuu verkostotoimijan kanssa myös 2024. Hyvinvointialue- ja perhekeskusyhteistyötä teemme mm. Torin Kulmassa, TYKSissä, MLL Perhekeskus Heidekenillä ja Perhekeskus Syvälahdessa sekä perhekeskusverkostotoimijana avointa kohtauspaikkatyötä perheiden olohuone Skappelissa yhdessä esimerkiksi seurakunnan, kaupungin ja järjestöjen kanssa.

• Kehittämistarpeet / mitä on tarkoitus kehittää tulevana vuotena:
Yhteinen strategia ja sen tuomat painotukset

• Arvio resurssien (henkilöstö, tilat ym.) riittävydestä:
Tilaratkaisut vaikuttavat toiminnan järjestämiseen koko kasvatuksen kentällä. Työ tilaratkaisujen osalta on käynnistynyt esimerkiksi leirikeskustöiden ja uudisrakentamisen osalta. Yhtymän yhteinen henkilöstösuunnittelutyö etenee päätöksentekoon 2024. Henkilöstöresursseja ei tulla lähivuosina lisäämään, tavoitteena on htv-luvun maltillinen alentaminen.

• Mitä vaikutuksia yksikön työllä aikaansaadaan
Kasvatustyö on perussäännössä määritelty seurakuntien tukipalveluyksikkö. Kasvatustyön vaikuttavuustavoitteita määrittää mm. Kirkkohallituksen polku-malli sekä osassa toimintaa Opetushallituksen valtakunnalliset ohjeet. Ydintehtävämme yhteisen kasvatustyön toiminnoissa on tukea monialaisessa yhteistyössä hengellistä kasvua, osallisuutta ja hyvää, kristillisiin arvoihin pohjautuvaa elämää. Ydintehtäväämme eli missiota yhteisessä kasvatustyössä säätelevät ja määrittävät muun muassa Raamatun Lasten evankeliumi, Lähetyskäsky ja Rakkauden kaksoiskäsky. Lisäksi koko Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on valinnut nykyisessä strategiassa yhteiseksi missiokseen uskon, toivon ja rakkauden näkökulman Paavalin ns. eettisen opetuksen pääkirjeestä, ensimmäisestä kirjeestä Korinttilaisille.
Ydintehtäväämme tukevia tavoitteita ovat positiivinen mielikuva kirkon palveluista. Tätä tavoittelemme mm. kehittämällä varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa ja kehittämällä kohtaavan toiminnan palveluita (esim. PikkuHelppi, Koulusaapas, oppilaitostyö).
Kasvatuksen vaikuttavuustavoitteet voivat toteutua pitkänkin aikavälin kuluttua lapsen aikuistuttua, opiskelijan valmistuttua ja elämänvaiheen muututtua.

Yhteiseen kasvatukseen -2 973 383 euroa sisältyy:

	2024	2025
Kasvatuksen yhteiset palvelut	-476 231 euroa	-565 464 euroa
Tavoitteellinen kristillinen kasvatustyö	-2 032 433 euroa	-2 117 378 euroa
Diakoninen kasvatustyö	-48 984 euroa	-69 724 euroa
Oppilaitostyö	-209 835 euroa	-220 817 euroa

PL304 YHTEINEN KASVATUSTYÖ

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	260 081	249 850	249 850	0,0 %
Myyntituotot	23 305	0	0	0,0 %
Maksutuotot	267 646	294 380	300 020	1,9 %
Vuokratuotot	38	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	16 643	3 100	1 810	-41,6 %
Muut toimintatuotot	4 556	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	572 268	547 330	551 680	0,8 %
Henkilöstökulut	-2 742 036	-2 826 539	-2 978 449	-5,4 %
Palvelujen ostot	-242 680	-233 802	-250 965	-7,3 %
Vuokratulut	-50 590	-55 425	-53 945	2,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126 478	-144 094	-137 850	4,3 %
Annetut avustukset	-49 654	-48 774	-95 774	-96,4 %
Muut toimintakulut	-4 966	-6 180	-8 080	-30,7 %
TOIMINTAKULUT	-3 216 405	-3 314 814	-3 525 063	-6,3 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-2 644 137	-2 767 484	-2 973 383	-7,4 %
Sisäiset tuotot	32 431	0	0	0,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-228 183	-243 935	-243 770	0,1 %
Vuokratulut - sisäiset	-109 513	-108 410	-108 410	0,0 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-305 264	-352 345	-352 180	0,0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 949 401	-3 119 829	-3 325 563	-6,6 %

LÄHETYS JA KANSAINVÄLINEN DIAKONIA

Kirkkojärjestyksen mukaan seurakunnan ja sen jäsenten tulee edistää lähetystyötä (Kirkkolaki 4:1, Kirkkojärjestys 4:4). Tämän seurakunnat tekevät yhteistyössä kirkon lähetysjärjestöjen kanssa, joiden toimintaan kuuluu evankeliumin julistaminen ja diakonia. Varoja osoitetaan myös Kirkon Ulkomaanavulle, joka yhdessä lähetysjärjestöjen kanssa hoitaa kirkon lähetystehtävään kuuluvaa diakonista vastuuta. Piispainkokous antoi vuonna 1982 suosituksen, että seurakunnat myöntäisivät verotuloistaan vähintään kaksi prosenttia kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun toimintaan. Vuonna 1999 piispainkokous suositteli, että vuonna 2000 määrärahojen osuus olisi kolme prosenttia.

Vuoden 2025 talousarvioon esitetään avustusmäärärahasi aiempien vuosien tapaan 2 prosenttia vuoden 2023 kirkollisverokertymästä. Kahden prosentin kokonaissumma jaetaan siten, että Kirkon Ulkomaanapu saa 30 % ja lähetysjärjestöt saavat 70 %. Vuonna 2024 lähetysjärjestöjen osuudesta 2/3 jaettiin paikallisseurakuntien jäsenmäärien suhteessa lähetysjärjestöille ja lopusta 1/3 osuuden jakamisesta paikallisseurakunnat saivat itse päättää. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän kirkollisverokertymä vuonna 2023 oli 36 072 666 euroa, josta 2 % on 721 453 euroa. Vuonna 2024 avustus on 656 544 euroa, joten nousua on 64 909 euroa. Palveluiden ostoihin varataan 3 000 euron käyttömääräraha. Henkilöstökuluja on 4 kuukauden ajaksi Dom Cafén kahvilatyöntekijälle ja 90 % osuus kansainvälisen työn teologin virasta, loppu 10 % tästä teologin virasta on budjetoitu Tuomiokirkkoseurakuntaan.

Avustusmäärästä Kirkon Ulkomaanavulle kohdistetaan 30 %, 216 436 euroa ja lähetysjärjestöille kohdistetaan 70 %, yhteensä 505 017 euroa.

PL303 LÄHETYS JA KANSAINVÄLINEN DIAKONIA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Tuet ja avustukset	331	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	331	0	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-72 362	-66 614	-70 353	-5,6 %
Palvelujen ostot	-2 291	-3 000	-3 000	0,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-297	0	0	0,0 %
Annetut avustukset	-641 294	-656 544	-721 453	-9,9 %
TOIMINTAKULUT	-716 245	-726 158	-794 806	-9,5 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-715 914	-726 158	-794 806	-9,5 %
Palvelun ostot - sisäiset	-145	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-145	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-716 059	-726 158	-794 806	-9,5 %

MUUT YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT**AVUSTUKSET YHTEISTOIMINTAYHTEISÖILLE**

Talousarvioavustusta saaviin yhteistoimintayhteisöihin kuuluvat Suomen Merimieskirkko ry, Kirkon mediasäätiö, CCA-kuoro sekä SUMU ry. Näille esitettävät avustukset ovat yhteensä olleet 112 000 euroa vuosien 2016–2024 talousarvioissa.

Kirkkoneuvoston päätöksellä 13.11.2008 § 560 puhallinorkesteritoiminta Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän yhteydessä ratkaistiin yhdistysmallilla siten, että seurakuntayhtymä on varannut 1.1.2009 alkaen SUMU ry:lle vuosittaisen toiminta-avustuksen ja toimitilat. Yhdistys hankkii orkesterinjohtajan ja hoitaa tämän palkkauksesta ja muusta toiminnasta aiheutuvat kulut. Sopimukseen kirjattiin myös ne vuosittaiset tilaisuudet, joihin yhtymä edellyttää orkesterin toiminta- ja toimitila-avustuksen vastineeksi osallistuvan. Lisäksi päätettiin, että SUMU ry katsotaan yhteistoimintayhteisöksi.

Kirkkovaltuusto teki 9.12.2004 päätöksen Kirkon mediasäätiön perustajajäseneksi ryhtymisestä ja 2 000 euron perustamismaksun maksamisesta. Vuosille 2005–2022 on Kirkon mediasäätiölle maksettu vuosittainen tukimaksu ja 26.8.2022 kirkkoneuvosto päätti, että seurakuntayhtymä jatkaa perustajajäsenenä Kirkon mediasäätiön tukemista myös seuraavalla kolmivuotiskaudella 2023–2025.

Suomen Merimieskirkko ja Kirkkohallitus solmivat vuonna 2020 yhteistyösopimuksen, jonka mukaan Merimieskirkko hoitaa kirkollisen ulkosuomalaisyön operatiivisen johtamisen ja koordinoinnin vuoden 2025 alusta. Tämä yhteistyösopimus ei lisää Merimieskirkon nykyisen työn rahoitusta. Suomen Merimieskirkolle esitetään avustusta nostettavan 70 000 eurosta 85 000 euroon vuonna 2025.

Avustukset yhteistoimintayhteisöille jakaantuvat yhteistoimintayhteisöjen kesken seuraavasti:

Suomen Merimieskirkko	-85.000 €
Kirkon Mediasäätiö	-15.000 €
SUMU ry	-17.000 €
CCA-kuoro	-10.000 €

PL305 Avustukset yhteistoimintayhteisöille

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Annetut avustukset	-112 000	-112 000	-127 000	-13,4 %
TOIMINTAKULUT	-112 000	-112 000	-127 000	-13,4 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-112 000	-112 000	-127 000	-13,4 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-112 000	-112 000	-127 000	-13,4 %

MUSIIKKITOIMINTA

Musiikin asiantuntijaryhmän tehtävänä on edistää ja kehittää musiikkia Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän paikallisseurakunnissa tarjoamalla yhtymän alueen musiikkikuluttajille mahdollisimman rikas ja vireä musiikillinen kasvu- ja kulttuuriympäristö, jossa jokainen saa osallistua, oppia ja myös itse tuottaa musiikkia musiikin eri osaamisen tasoilla.

Musiikki on seurakuntien toiminnoista yksi näkyvimmistä, seurakuntien musiikki tavoittaa seurakuntalaisia ja myös heitä, jotka vasta etsivät paikkaansa seurakuntayhteisössä. Musiikki on evankeliumin julistamista. Se voi tavoittaa silloinkin, kun sanat eivät yllä. Seurakuntien monimuotoiselle musiikkitoiminnalle on entistä enemmän kysyntää ja musiikilliset tarpeet ovat monimuotoisempia kuin ennen. Kirkon jäsenmäärän vähetessä musiikkityö tavoittaa kuulijoita yhä edelleen ja sen tarve on korostunut vilkkaan jumalanpalvelus-, konsertti- ja kuoro toiminnan viriessä eri ikäisten alueellamme asuvien ihmisten parissa.

Musiikkitoiminnan määrärahasta on varattu 104 000 euroa jaettavaksi musiikin asiantuntijaryhmän päätöksillä musiikkitapahtumille. CCI-kuoron johtajalisät on budjetoitu musiikkitoiminnan henkilöstökuluihin. Yhteisiin nuorten musiikkitilaisuuksiin on varattu 15 000 euroa ja Teostomaksuihin 8 000 euroa.

PL30601 Musiikkitoiminta

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	3 000	0	0	0,0 %
Myyntituotot	15 983	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	75	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	19 058	0	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-50 248	-14 391	-14 218	1,2 %
Palvelujen ostot	-48 376	-7 500	-8 000	-6,7 %
Vuokrakulut	-570	0	0	0,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 009	0	0	0,0 %
Annetut avustukset	-6 600	-104 000	-104 000	0,0 %
Muut toimintakulut	-40	-15 000	-15 000	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-108 843	-140 891	-141 218	-0,2 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-89 785	-140 891	-141 218	-0,2 %
Sisäiset tuotot	77 200	0	0	0,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-109 770	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-32 570	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-122 355	-140 891	-141 218	-0,2 %

TAPAHTUMAT

Tuomasmessut

Laaja kirkkoherrainkokous on kokouksessaan 18.9.2014 ollut yksimielinen siitä, että Tuomas-messut ovat Turun ja Kaarinan seurakuntien yhteistä toimintaa ja että ne jatkossakin palvelevat kaikkia seurakuntayhtymään kuuluvia seurakuntia. Tuomasmessuja voidaan toteuttaa myös muissa kirkoissa kuin Mikaelinkirkossa. Toimintaa hallinnoi yhdessä seurakuntien kanssa Liikemiesten lähetysliitto. Seurakuntayhtymän taloudellinen tuki kohdennetaan Liikemiesten lähetysliitolle Tuomasmessujen järjestämiseen ja tukisumman esitetään pysyvän samassa 4 000 eurossa kuin aiempinakin vuosina.

Keskiaikatapahtuma

Keskiajan Turku on suurin Turun kesätapahtumista ja se kokoaa vuosittain yli 100 000 kävijää. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä on ollut mukana tapahtumassa Turun tuomiokirkkoon sijoituvilla tapahtumilla ja tilaisuuksilla. Keskiaikatapahtumaan esitetään 7 800 euroa.

Paavo Nurmi Legacy, Festival ja Games

Seurakuntayhtymä on solminut kumppanuussopimuksen PN Turku Oy:n kanssa Paavo Nurmi Festival -tapahtumasta ensimmäisen kerran vuonna 2017 pidettäviin kisoihin. Tapahtuma sisältää useita erilaisia kulttuuri- ja sidosryhmätilaisuuksia. Kumppanuussopimus mahdollistaa seurakuntayhtymälle erikseen sovittavalla tavalla näkyvyyden institutionaalisenä yhteistyökumppanina. Vuodelle 2025 on varattu talousarviossa määrärahaa 20 000 euroa.

Reformaatiokaupunki

Turun kaupungin kanssa järjestettävään yhteistyöhön on varattu 10 000 euroa.

Pyhiinvaellushanke

Pyhiinvaellustoiminnan (2023–2025) tehtävänä on koordinoida ja kehittää valtakunnallisesti pyhiinvaelluksia Suomen ensimmäisen pyhiinvaelluskeskuksen kautta. Pyhiinvaelluskeskus on tilallinen ja toiminnallinen konsepti, joka viestii, tukee toimijoita, kouluttaa ja vahvistaa pyhiinvaellusten kehittymistä ja vetovoimaisuutta. Toiminnan sydämenä toimii Turun tuomiokirkon pyhiinvaelluskeskus. Tavoitteena on lisätä pyhiinvaeltajien ja matkailijoiden määrää Turussa ja Suomessa, ja lisätä suomalaisten reittien tunnettuutta sekä verkottaa niitä paremmin eurooppalaisiin reitteihin. Keskeistä on parantaa vaeltajien palveluiden ja informaation saavutettavuutta tarjoamalla vaeltajille kootusti informaatio eri palveluista.

Työtä tehdään monitoimijaisissa verkostoissa erilaisia yhteistyökumppaneita yhteen tuoden. Toiminnan keskiössä ovat pyhiinvaelluskeskuksen strateginen kehittäminen valtakunnallisena toimijana (konsepti ja toiminta), viestintä ja verkostoyhteistyö sekä ulkoiset rahoitushaut toiminnan mahdollistamiseksi. Vuosien 2023–2025 keskeisinä tavoitteina on pyhiinvaellustoiminnan vakiinnuttaminen, toiminnan perusrahoituksen kartoittaminen hankekauden jälkeen sekä strateginen työ. Työ on koordinoivaa, konsultoivaa, kouluttavaa ja kumppanuuksia kokoavaa ja sitouttavaa.

Pyhiinvaellus kiinnostaa yhä useampaa. Se on helposti saavutettavaa toimintaa, missä yhdistyvät hengellisyys/henkisyys, luonnossa liikkuminen, kulttuurihistorialliset pyhät paikat, irtiottoarjesta ja matkailu kokonaisvaltaiseksi kokemukseksi. Pyhiinvaellus voi myös olla luonteva väylä kristillisen spiritualiteetin äärelle.

Pyhiinvaellustoiminta kokoaa yhteen erilaisia kumppaneita ja organisaatioita. Toimintaan on palkattu yksi kokoaikainen työntekijä, projektipäällikkö, joka toimii organisatorisesti osana arkkihiippakunnan tuomiokapitulin työyhteisöä. Toimintaa ohjaa ohjausryhmä, joka koostuu Turun kaupungin tapahtumajohtajasta ja kehityspäälliköstä sekä hiippakuntadekaanista ja tuomiorovastista. Pyhiinvaellustoiminnan laajempaan neuvottelukuntaan kuuluu yhteistyökumppaneita yliopistoista ja ammattikorkeakouluista, Turun kaupungin edustajia sekä edustajia kirkkohallituksesta ja eri hiippakunnista. Vuosittainen budjetti toiminnalle on 294 000 euroa, josta suurin osa menee työntekijäkuluihin. Turun tuomiokirkkoseurakunnan toimintatavoitteisiin vuosille 2021–2024 on kirjattu pyhiinvaellustoiminnan kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vuonna 2025 hankkeelle esitetään 15 000 euroa avustusrahaa.

Operaatio Ruokakassi

Muihin tapahtumiin on varattu Operaatio Ruokakassin 25 000 euron avustus, toinen puoli avustuksesta maksetaan avustuksista kirkollisiin tarkoituksiin.

PL30602 Tapahtumat

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	900	0	0	0,0 %
Myyntituotot	2 535	0	0	0,0 %
Maksutuotot	696	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	500	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	4 631	0	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-9 470	0	0	0,0 %
Palvelujen ostot	-23 856	-65 500	-35 500	45,8 %
Vuokrakulut	-1 736	-1 700	-1 700	0,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 928	-400	-400	0,0 %
Annetut avustukset	-19 000	-19 000	-44 000	-131,6 %
Muut toimintakulut	-328	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-59 317	-86 600	-81 600	5,8 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-54 686	-86 600	-81 600	5,8 %
Palvelun ostot - sisäiset	-11 002	-200	-200	0,0 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-11 002	-200	-200	0,0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-65 689	-86 800	-81 800	5,8 %

MUUT YHTEISET TEHTÄVÄT

Muihin yhteisiin seurakunnallisiin tehtäviin -197 940 euroa sisältyy:

	2024	2025
Kuvataide	-10 840 euroa	-7 840 euroa
Avustukset kirkollisiin tarkoituksiin	-125 000 euroa	-125 000 euroa
Kriisityöryhmä	-1 600 euroa	-1 600 euroa
Yhteinen sidosryhmäyhteistyö	-58 000 euroa	-57 924 euroa
Ystävyyss seurakunta Jögeva	-5 000 euroa	- 5 000 euroa
Ystävyyss seurakunta Pietarin Pyhän Marian	-1 100 euroa	-500 euroa
Yhteisten työmuotojen käyttövarat		-30 000 euroa

Avustuksista kirkollisiin tarkoituksiin päättää järjestöjen hakemusten perusteella yhteinen kirkkovaltuusto yhteisen kirkkoneuvoston esityksen perusteella.

Yhteisessä sidosryhmäyhteistyössä on Turun yliopiston kanssa tehtävään koulutusyhteistyöhön varattu 20 000 euroa, asiantuntijapalveluihin 4 342 euroa ja korkeakouluopiskelijoiden harjoittelun henkilöstökuluihin 33 582 euroa. Yhteisten työmuotojen käyttövaroihin on varattu 30 000 euroa yhteisiä seurakunnallisia tehtäviä koskevaan hankkeeseen.

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Henkilöstökulut	-1 995	-40 940	-41 522	-1,4 %
Palvelujen ostot	-31 821	-30 100	-56 342	-87,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276	-500	0	100,0 %
Annetut avustukset	-130 000	-130 000	-130 000	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-164 091	-201 540	-227 864	-13,1 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-164 091	-201 540	-227 864	-13,1 %
Palvelun ostot - sisäiset	-234	-300	0	100,0 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-234	-300	0	100,0 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-164 325	-201 840	-227 864	-12,9 %

YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT YHTEENSÄ

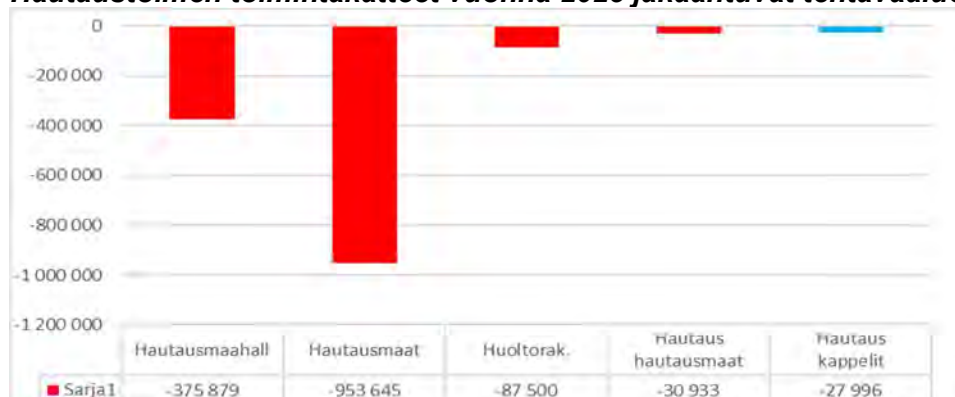
PL3 YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	389 599	373 850	355 540	-4,9 %
Myyntituotot	52 802	4 500	4 500	0,0 %
Maksutuotot	339 016	346 980	355 520	2,5 %
Vuokratuotot	12 848	23 760	21 300	-10,4 %
Tuet ja avustukset	136 936	22 000	31 010	41,0 %
Muut toimintatuotot	4 656	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	935 858	771 090	767 870	-0,4 %
Henkilöstökulut	-5 379 322	-5 546 866	-5 797 143	-4,5 %
Palvelujen ostot	-1 185 797	-1 274 817	-1 267 975	0,5 %
Vuokrakulut	-91 558	-96 625	-93 245	3,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-223 800	-211 488	-194 204	8,2 %
Annetut avustukset	-1 330 381	-1 487 734	-1 635 593	-9,9 %
Muut toimintakulut	-10 168	-25 380	-25 050	1,3 %
TOIMINTAKULUT	-8 221 025	-8 642 910	-9 013 210	-4,3 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-7 285 168	-7 871 820	-8 245 340	-4,7 %
Sisäiset tuotot	546 393	0	0	0,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-850 484	-311 335	-320 420	-2,9 %
Vuokrakulut - sisäiset	-117 832	-109 510	-113 410	-3,6 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	-421 923	-420 845	-433 830	-3,1 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-7 707 091	-8 292 665	-8 679 170	-4,7 %

4. HAUTAUSTOIMIPALVELUT

Hautaustoimeen kuuluvat hautausmaahallinto, hautausmaat ja niiden huoltorakennukset sekä hautaus jaoteltuna hautausmaihin ja kappeleihin. Hautaustoimen toimintakate on -1 475 953 euroa, ulkoiset tuotot ovat 1 516 000 euroa ja ulkoiset kulut ovat 2 991 953 euroa.

Hautaustoimen toimintakatteet vuonna 2025 jakaantuvat tehtäväalueittain seuraavasti:

Hautaustoimen tuotot ja kulut 2025:

Tuotot	€	%	Kulut	€	%
Maksutuotot	1 506 000	99,34	Henkilöstökulut	1 566 453	52,20
Korvaukset	10 000	0,66	Palvelut	648 500	21,61
Muut toimintatuotot	0	0,00	Vuokratulot	10 000	0,33
	1 516 000	100,00	Aineet ja tarvikkeet	685 500	22,84
			Annetut avustukset	80 000	2,67
			Muu kulut	1 500	0,05
			sisäiset palvelut	9 000	0,30
				3 000 953	100,00

Hautaustoimessa on vakinaista henkilöstöä vuodelle 2025 suunniteltu 45,3 henkilötyövuotta. Lisäksi hautausmailla työskentelee huhti-marraskuussa noin 150 kausityöntekijää, jotka ovat pääasiassa hautainhoitorahaston työntekijöitä.

Hautaustoimen vakinaiseksi henkilötyövuosimääräksi vuonna 2025 on suunniteltu 45,3 (46,9 vuonna 2024):

Erityisammattimies	3,75	Kausityönjohtaja	2	Suunnitteluhortonomi	1
Hautatoimiston hoitaja	1	Kiint.hoitaja-talonmies	0	Toimistonh./-sihteeri	6
Hautausm./kiinteistötyöntekijä	12,5	Koneenkuljettaja	3,5	Työnjohtaja	4,7
Hautaustoimen päällikkö	1	Siivooja/-vahtimest.	1,53	Vahtimestari-, ylivahtimest.	2,35
Kappelyöntekijä	4,12	Suntio-talonmies	0,87	Ylipuutarhuri	1

4 Hautaustoimipalvelut

Vastuuhenkilö: Hautaustoimen päällikkö Pekka Sorri

Toiminta-ajatus: Toimivat hautaus- ja hautausmaapalvelut

Olennaisimmat toimintaan vaikuttavat riskit: Henkilöstön sairastumiset, luonnon olosuhteet

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän strategiatavoitteet:

1. Ihmisläheisyys ja osallisuus kirkossa
2. Viestinnän kehittäminen
3. Ilmastonmuutoksen torjuminen
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi
5. Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Yksikön strategiatavoitteet:

1. Palveluihimme tyytyväiset asiakkaat
2. Toimiva ulkoinen ja sisäinen viestintä
3. Hiilineutraalit hautaus- ja hautausmaapalvelut
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi

Yksikön strategian pitkän aikavälintavoitteet			
1. Palveluihimme tyytyväiset asiakkaat			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Vuosihoitojen tilaamisen mahdollistaminen netissä	Tilausten määrä	
2. Toimiva ulkoinen ja sisäinen viestintä			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Sosiaalitulojen sähköisten tiedotustaulujen käyttöönotto Turun hautausmaalla	On / ei ole	
3. Hiilineutraalit hautaus- ja hautausmaapalvelut			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Kastelun ja lannoitteiden optimointi	Veden ja lannoitteiden kulutus	
4. Laadukas johtaminen ja henkilöstön hyvinvointi			
vuosi	TOIMENPITEET	MITTARIT	TOTEUTUMISEN ARVIOINTI
2025	Ajanmukaiset sosiaalitulat joka osastolla	Vanhat sos. tilat poistettu käytöstä	

4. HAUTAUSTOIMI, KÄYTTÖTALOUSOSA

Hautauspalveluiden käyttökustannukset katetaan hautausmaiden pääluokasta (4. pääluokka) ja hautainhoitorahastosta (hautainhoitorahaston varsinainen toiminta, pääluokka 700).

Hautausmaiden pääluokka käsittää hautaus- ja krematoriotoiminnan käyttömenot, hautausmaiden yleisten alueiden hoidon, huoltorakennusten menot sekä pääosan kappeleiden ylläpito- ja käyttömenoista. Kappeleiden ylläpito- ja käyttömenoista se osa, mikä katsotaan liittyvän seurakunnalliseen toiminnan tuottamiseen, kustannetaan kiinteistötoimen pääluokasta (5. pääluokka). Lisäksi hautausmaiden henkilöstömenoja kustannetaan 5. pääluokasta siltä osin, kun ne kohdistuvat muiden kuin hautausmaiden kiinteistöjen ylläpitoon. Hoitosopimushautojen hoidon kustannukset katetaan kokonaan hautainhoitorahaston (HHR) varoista.

Talousarvion laadinnassa on seurattu vuoden 2023 tilinpäätöstä ja viimeisintä tiedossa olevaa kuluvaan vuoteen 2024 talousarvion toteutumisvertailua. Näin saatujen tietojen pohjalta on pyritty ennakoimaan tuloissa ja menoissa tapahtuvia muutoksia. Hautausmaiden toimintatuottoihin odotetaan 6 % kasvua hautauspalvelu- sekä tuhkausmaksujen noston seurauksena.

Toimintamenojen kasvussa varaudutaan 3 % lisäykseen kustannusten nousun takia. Koska tuotot kattavat vain noin puolet hautausmaiden menoista, toimintakate heikkenee 1 % vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

PL4 HAUTAUSTOIMI

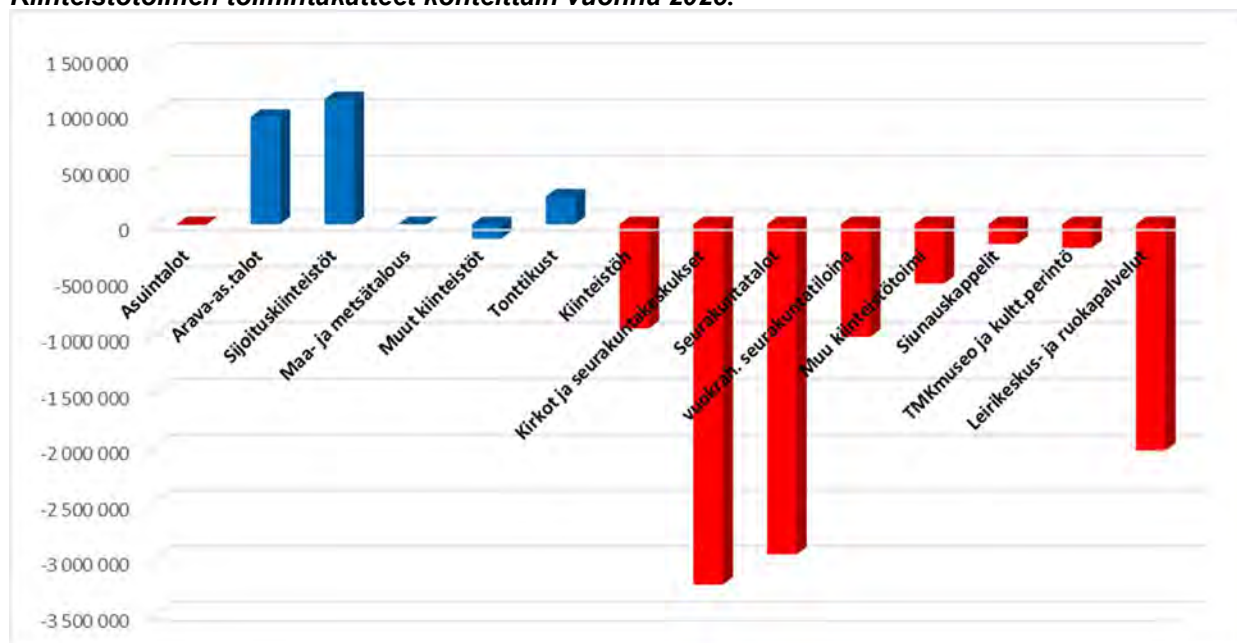
	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	3 240	4 000	0	-100,0 %
Maksutuotot	1 605 273	1 446 000	1 506 000	4,1 %
Vuokratuotot	2 759	3 000	0	-100,0 %
Tuet ja avustukset	7 028	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	40 585	6 000	10 000	66,7 %
TOIMINTATUOTOT	1 658 885	1 459 000	1 516 000	3,9 %
Henkilöstökulut	-1 385 660	-1 568 505	-1 566 453	0,1 %
Palvelujen ostot	-626 616	-600 000	-648 500	-8,1 %
Vuokratulot	-16 132	-17 500	-10 000	42,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-662 869	-630 500	-685 500	-8,7 %
Annetut avustukset	-96 423	-100 000	-80 000	20,0 %
Muut toimintakulut	-12 895	-2 200	-1 500	31,8 %
TOIMINTAKULUT	-2 800 593	-2 918 705	-2 991 953	-2,5 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-1 141 708	-1 459 705	-1 475 953	-1,1 %
Sisäiset tuotot	17 744	0	0	0,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-10 630	-11 000	-9 000	18,2 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	7 114	-11 000	-9 000	18,2 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 134 594	-1 470 705	-1 484 953	-1,0 %

Hautausomipalvelut, tilinpäätös 2023 ja talousarviot 2024-2025 osastoittain			
	TA 2025	TA 2024	TP 2023
Hautausmaahallinto	-375 879	-357 897	-320 197
Turun ja Kaarinan Hautausmaat	-953 645	-970 781	-830 104
Turun ja Kaarinan Huoltorakennukset	-87 500	-83 000	-107 621
Hautaus Turun ja Kaarinan hautausmaat	-30 933	-39 892	5 834
Hautaus/kappelit ja krematorio	-27 996	-8 135	110 380
Pyhän Ristin kappeli	-173 079	-148 804	-198 219
Ylösnousemuskappeli	-98 220	-89 453	-93 266
Kärsämäen kappeli	-51 204	-50 930	-51 698
Hautaus/krematorio	330 346	300 282	476 796
Katariinan kappeli	-19 839	-19 230	-22 572
Kappelien vainajien säilytys	-17 000		
Krematorio vainajien säilytys	1 000		
Kappelien yhteiset & Maarian kappeli			-661
HAUTUSTOIMI YHTEENSÄ	-1 475 953	-1 459 705	-1 141 708

5. KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistötoimeen kuuluvat kiinteistöhallinto, kirkot ja seurakuntakeskukset, seurakuntatalot, asuintalot ja arava-asuintalot, sijoituskiinteistöt ja muut kiinteistöt, metsä- ja maatalous, tonttikustannukset, siunauskappelit, leirikeskus- ja ruokapalvelut sekä Tuomiokirkkomuseo ja kulttuuriperintö. Kiinteistötoimen ulkoiset tuotot ovat 6 544 748 euroa ja ulkoiset kulut ovat 15 414 036 euroa. Toimintakate on -8 869 288 euroa.

Kiinteistötoimen toimintakatteet kohteittain vuonna 2025:

Kiinteistötoimen tuotot ja kulut jakaantuvat vuonna 2025:

Kiinteistötoimen tuotot			Kiinteistötoimen kulut		
	€	%		€	%
Korvaukset	115 000	1,60	Henkilöstökulut	5 152 480	33,40
Myyntituotot	316 500	4,40	Palvelut	4 500 988	29,18
Maksutuotot	33 680	0,47	Vuokrakulut	1 983 717	12,86
Vuokratuotot	6 080 327	84,61	Aineet ja tarvikkeet	3 115 411	20,20
Muut tuotot	-759	-0,01	Muut toimintakulut	661 440	4,29
Sisäiset tuotot	641 550	8,93	Sisäiset kulut	10 755	0,07
	7 186 298	100,00		15 424 791	100,00

Kiinteistötoimeen on vuodelle 2025 suunniteltu 96,4 henkilötyövuotta (98,9 htv vuonna 2025):

Asunto- ja rakennuttajasihteerit	3	Kiinteistökehtiyspäällikkö	1	Tekninen isännöitsijä	2
Erityisammattimies	9,5	Kiinteistö/kappeliyöntekijät	2,9	Suntiot, vahtimestarit, talonmie	53
Intendentti, kulttuuriperintöasiant.	2	Leirikeskus- ja ruokapalvelupäällikkö	1	Työnjohtaja	0,3
Keittiöpäälliköt, keittäjät	13	Palvelupäällikkö/-vastaava	2	Viestintäkoordinaattori	0,5
Kiinteistöjohtaja	1	Siistijät, siivoojat	4,5	Vuokrauspäällikkö	1

5. KIINTEISTÖPALVELUT, KÄYTTÖTALOUSOSA

Kiinteistöpalveluiden pääluokka (5. pl) käsittää kirkkojen, seurakuntatilojen, muiden kiinteistöjen, huoneistojen, leirikeskus- ja ruokapalveluiden, maa- ja metsäalueiden ym. hoito- ja käyttömenot sekä tulot ilman pääomakustannuksia. Uudisrakentamista ja suurempia korjaustöitä varten osoitetaan investointimäärärahat investointibudjetissa.

Vuoden 2025 talousarvioehdotusta laadittaessa on seurattu vuoden 2023 tilinpäätöstä ja viimeisintä tiedossa olevaa kuluvan vuoden 2024 talousarvion toteutumisvertailua. Näin saatujen tietojen pohjalta on pyritty ennakoimaan hoitokustannuksissa tapahtuvat muutokset ja laadittu vuoden 2025 talousarvio.

Kiinteistöpalveluiden vuoden 2025 arvioitu (ulkoinen) toimintakate on 8 869 288 euroa ja se on 568 968 euroa huonompi kuin vuoden 2024 talousarviossa ja 1 252 981 heikompi kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Toimintakulut (ulkoiset) ovat 15 414 036 ja ne ovat 830 356 euroa suuremmat kuin vuoden 2024 talousarviossa ja 1 361 785 suuremmat kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Toimintakulujen nousu johtuu pääosin ostoista ja henkilöstökuluista. Palvelujen ostojen ennustetaan nousevan osin myös arvonnlisäverokannan muutoksen vuoksi, yhteensä nousu on 424 031 euroa. Henkilöstökulujen ennustetaan nousevan 105 145 vuodesta 2024.

Toimintatuotot ovat 6 544 748 euroa ja ne ovat 261 388 euroa suuremmat kuin vuoden 2024 talousarviossa ja 108 804 euroa pienemmät kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

PL5 KIINTEISTÖTOIMI

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	92 310	115 000	115 000	0,0 %
Myyntituotot	364 881	387 500	316 500	-18,3 %
Maksutuotot	41 848	34 650	33 680	-2,8 %
Vuokratuotot	5 876 150	5 742 824	6 080 327	5,9 %
Metsätalouden tuotot	11 526	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	24 358	2 086	-759	-136,4 %
Muut toimintatuotot	24 872	1 300	0	-100,0 %
TOIMINTATUOTOT	6 435 944	6 283 360	6 544 748	4,2 %
Henkilöstökulut	-4 476 645	-5 047 335	-5 152 480	-2,1 %
Palvelujen ostot	-4 067 273	-4 076 957	-4 500 988	-10,4 %
Vuokratulut	-1 464 760	-1 905 957	-1 983 717	-4,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 194 717	-2 857 678	-3 115 411	-9,0 %
Annetut avustukset	-375	0	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-848 480	-695 754	-661 440	4,9 %
TOIMINTAKULUT	-14 052 251	-14 583 680	-15 414 036	-5,7 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-7 616 307	-8 300 320	-8 869 288	-6,9 %
Sisäiset tuotot	823 336	572 985	641 550	12,0 %
Palvelun ostot - sisäiset	-139 335	-7 980	-10 755	-34,8 %
Vuokratulut - sisäiset	-378	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	683 623	565 005	630 795	11,6 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-6 932 684	-7 735 315	-8 238 493	-6,5 %

Kiinteistöpalvelut, tilinpäätös 2023 ja talousarviot 2024-2025 osastoittain

	TA 2025	TA 2024	TP 2023
Kiinteistöhallinto	-933 507	-830 304	-715 262
Kirkot ja seurakuntakeskukset	-3 226 703	-2 955 187	-2 623 679
Tuomiokirkko	-670 550	-656 850	-605 313
Mikaelin kirkko	-357 096	-338 641	-298 648
Hirvensalon seurakuntakeskus, uusi	-114 900	0	-880
Martinkirkko	-173 544	-159 026	-153 440
Kaksikerran kirkko	-82 822	-58 339	-48 191
Hirvensalon kirkko ja srk-keskus, vanha	0	0	-113 541
Pyhän Katariinan kirkko	-93 375	-87 477	-88 942
Kuusiston kirkko	-104 061	-76 470	-74 803
Maarian kirkko	-135 299	-152 754	-137 624
Pallivahan kirkko ja srk-keskus	0	-46 976	-45 501
Paattisten kirkko	-82 764	-74 372	-59 143
Linnankirkko	-150	-1 150	-1 261
Henrikinkirkko	-524 042	-415 891	-424 691
Kaarinan kirkko	-281 886	-261 945	-241 581
Varissuon kirkko	-181 506	-170 851	-149 511
Piikkiön kirkko	-95 568	-94 156	-76 830
Runosmäen monitoimitalo Riimi	-224 635	-227 386	0
Pitkäpellonkatu 4 Hirvensalo	-104 505	-132 901	-103 779
Seurakuntatalot	-2 955 106	-2 718 606	-2 770 943
Seurakuntien toimitalo	-669 774	-619 687	-579 529
Mikaelin seurakuntakoti	-153 633	-129 916	-171 072
Martin seurakuntatalo	-136 278	-111 376	-126 010
Nummen seurakuntakoti	-64 792	-59 238	-61 807
Poikluoman seurakuntakoti	-117 363	-109 926	-104 506
Hannunniityn seurakuntatalo	-101 627	-95 514	-96 437
Littoisten seurakuntatalo	-93 754	-89 142	-82 882
Papinholman seurakuntakoti	-41 005	-39 104	-35 253
Raunistulan seurakuntatalo	-109 655	-98 527	-94 842
Eerinkinkatu 1 srk-tilat	-116 661	-98 298	-180 473
Kotimäen seurakuntatalo	-101 035	-91 706	-87 126
Hepokullan seurakuntatalo	-95 332	-88 106	-94 196
Paattisten seurakuntatalo	-104 707	-99 253	-79 417
Maarian pappila	-183 526	-163 610	-131 870
Hennalan seurakuntakoti	-70 345	-65 869	-63 210
Uusi Mikonmökki Puistonkatu 13	-59 488	-33 538	-79 655
Diakoniakiinteistö	-102 077	-96 059	-105 386
Kuusiston kanttorila	-24 009	-23 088	-23 076
Aurelia	-259 262	-290 473	-252 746
Katariinan pappila	-34 568	-31 709	-44 716
Paattisten pappila	-11 098	-10 646	-7 806
Aurakatu 16/nuorisokeskus	-74 080	-72 820	-95 677
Piikkiön seurakuntatalo	-119 886	-135 372	-106 995

	TA 2025	TA 2024	TP 2023
Piikkiön pappila	-50 801	-50 673	-48 661
Leaf seurakuntakoti	-15 250	-14 956	-15 989
Piikkiön uusi seurakuntatalo	-45 100	0	-1 606
Asuintalot	-4 842	-18 758	-1 602
Papinholman asuintalo	4 151	1 081	6 171
Maarian kirkon vahtimestarin asunto	-15 492	-25 926	-14 897
Anttila	6 500	6 088	7 123
Hilden			
Arava-asuintalot	962 934	895 971	948 722
Hannunniitun asuintalot	578 221	533 675	582 437
Varissuon asuintalot	384 713	362 297	366 285
Sijoituskiinteistöt	1 121 525	932 663	1 199 406
Eerikin asuintalo	223 056	147 184	122 880
Pansion asuntola	105 546	106 627	91 869
Insinööritalo	58 073	50 730	45 620
Aninkaistenkatu 1	-10 748	-2 417	-76 726
Aurakatu 16/Vimma	190 398	160 010	207 122
Aurakatu 18	28 086	92 406	51 830
Autohallipaikat Aurak 18	67 040	74 134	76 977
Uusi Aninkaistenkatu 1	0		-3 190
Osakehuoneisto Härkämäki	11 271	1 051	15 898
Osakehuoneisto Taskula	-310	2 750	-25 536
Osakehuon Henr Ilpoisten srk-koti	6 000	5 950	10 520
Engelinpuisto	276 084	167 438	388 111
Mikaelinpuisto	167 029	126 800	294 031
Muut kiinteistöt	-128 503	-139 373	-107 333
Uudenmaantie 45	-6 827	-11 700	1 016
Järvistensaari	-1 150	-3 607	-6 175
Annala	-841	-856	-2 643
Muut osakehuoneistot	33 246	7 720	41 176
Muut vuokrahuoneistot	-152 931	-130 930	-140 707
Osake- ja vuokrah. seurakuntatiloina	-1 010 169	-969 395	-965 944
Osakehuon Mik Suikkilan srk-koti	-99 200	-107 801	-99 890
Osakehuon Mik Paakarlan srk-koti	-44 257	-32 885	-31 356
Osakehuon Mart Uittamon srk-koti	-72 044	-51 339	-71 361
Osakehuon Mart Yrjänän srk-koti	-20 812	-2 520	-8 903
Osakehuon Katar Hurttivuoren srk-koti	-38 190	-37 610	-15 954
Osakehuon Katar Jaanin srk-talo	-94 661	-77 255	-63 450
Osakehuon Maar Runosmäen srk-koti	-35 176	-95 487	-77 228
Osakehuon Maar Halisten srk-koti	-102 948	-102 949	-104 686
Vuokrahuon Maar Yli-Maarian srk-koti	-249 061	-224 905	-235 075
Osakehuon Karderoopi	-64 979	-71 048	-66 128

	TA 2025	TA 2024	TP 2023
Osakehuon Henr Lausteen srk-koti	-68 326	-56 099	-88 006
Osaakehuon Henr Koivulan srk-koti	-88 195	-81 517	-78 275
Vuokrahuon Kaar Kesämäki	-12 000	-9 300	-9 577
Vuokrah Ylioppilaskylän kappeli	-20 320	-18 680	-16 055
Metsätalous	-3 000	-14 352	
Maatalous	8 000	16 199	
Muu kiinteistötoimi	-531 883	-564 381	-417 023
Muu kiinteistötoimi	-481 156	-491 224	-302 130
Hannunniitun päiväkerho	0	-16 000	-20 611
Taide-esineiden korjaus&huolto	0	-8 000	0
Auto VW Trans BEI-300	-4 000	-4 000	-4 474
Koristelu ja kukkien käsittely	-46 727	-45 156	-89 654
Vuontispirtti			-154
Tonttikustannukset	249 000	235 980	176 135
Siunauskappelit	-175 323	-137 565	-302 993
Pyhän Ristin kappeli/hautaan siunaaminen	-43 571	-18 927	-151 918
Ylösnousemuskappeli/hautaan siunaaminen	-93 749	-88 648	-104 885
Katariinan kappeli/hautaan siunaaminen	4 500	9 400	4 987
Kärsämäen kappeli/hautaan siunaaminen	-39 554	-37 673	-48 852
Maarian kappeli/hautaan siunaaminen	300	1 300	638
Kappelien yhteiset/hautaan siunaaminen	-3 249	-3 017	-2 963
Tuomiokirkkomuseo ja kulttuuriperintö	-213 269	-205 142	-145 383
Tuomiokirkkomuseo	-198 269	-184 642	-141 446
Muu kulttuuriperintö ja arvoesineistö	-15 000	-16 000	-3 937
Kulttuuriperinnöstä tiedottaminen	0	-4 500	0
Leirikeskus- ja ruokapalvelut	-2 023 439	-1 831 224	-1 892 255
Leirikeskus- ja ruokapalvelut hallinto	-127 290	-115 872	-123 147
Ravintola Naakka	-136 329	-122 430	-155 397
Kunstenniemi	-677 929	-658 117	-568 812
Heinänokka	-338 758	-349 152	-271 561
Sinappi	-418 311	-255 633	-506 433
Pyölinranta	-96 452	-98 948	-65 032
Houtskär	-1 245	-1 395	-373
Tammilehto	-227 125	-207 304	-202 866
Catering-palvelut	0	-22 373	-744
Harjattula	0		2 110
Kiinteistöpalvelut yhteensä	-8 869 284	-8 300 320	-7 616 307

SEURAKUNTAYHTYMÄ KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ

YHT SEURAKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	1 056 270	1 221 024	1 229 941	0,7 %
Myyntituotot	507 485	436 000	355 000	-18,6 %
Maksutuotot	2 467 023	2 127 630	2 215 700	4,1 %
Vuokratuotot	5 891 757	5 769 584	6 101 627	5,8 %
Metsätalouden tuotot	11 526	0	0	0,0 %
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	17 880	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	237 542	24 086	30 251	25,6 %
Muut toimintatuotot	81 445	194 100	270 000	39,1 %
TOIMINTATUOTOT	10 270 927	9 772 424	10 202 520	4,4 %
Henkilöstökulut	-22 649 747	-24 317 699	-25 099 099	-3,2 %
Palvelujen ostot	-8 159 370	-8 059 072	-8 823 988	-9,5 %
Vuokrakulut	-1 806 717	-2 212 736	-2 296 738	-3,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 785 300	-4 428 114	-4 758 416	-7,5 %
Annetut avustukset	-1 632 734	-1 729 734	-2 434 593	-40,7 %
Muut toimintakulut	-946 804	-1 210 904	-905 915	25,2 %
TOIMINTAKULUT	-39 980 672	-41 958 259	-44 318 749	-5,6 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-29 709 745	-32 185 835	-34 116 230	-6,0 %
Sisäiset tuotot	1 821 295	888 957	991 098	11,5 %
Palvelun ostot - sisäiset	-1 693 762	-779 447	-877 688	-12,6 %
Vuokrakulut - sisäiset	-124 398	-109 510	-113 410	-3,6 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	3 135	0	0	33,3 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-29 706 609	-32 185 835	-34 116 230	-6,0 %

6. RAHOITUSTOIMI

Kirkollisverotulot

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, kirkollisveroprosentin suurus, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansiotulojen määrä ja ansiotuloja saavien lukumäärä. Tilitettävän verokertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Ryhmäosuus kertoo ryhmän suhteellisen osuuden verovuoden veroista ja veronsaajan jako-osuus yksittäisen veronsaajan osuuden ryhmän veroista. Jako-osuudet ovat verovuosikohtaisia. Kirkollisverojen ennakoperinnän jako-osuudet lasketaan mm. kirkollisveroprosentin perusteella. Verotuksen valmistumisen jälkeen jako-osuudet vastaavat maksunpanosuhteita. Vuodelle 2025 ei ole vielä jako-osuuksia ilmoitettu.

Jako-osuudet	2024	2023	2022	2021
Kaikki seurakunnat	0,0286	0,0289	0,0278	0,0281
Turun ja Kaarinan srky	0,0344	0,0339	0,0345	0,0347

Kirkollisveron määrä lasketaan kunnallisverotuksessa veronalaisesta ansiotulosta, josta on vähennetty viranpuolesta tehdyt verovähennykset sekä verovelvollisen esittämät vähennyskelpoiset tulonhankkimiskustannukset ja verohyvitykset. Kirkollisvero saadaan kertomalla kunnallisverotuksessa verotettavan tulon määrä seurakunnan tuloveroprosentilla. Sen vuoksi kunnallisveron tapaan kirkollisvero on käytännössä progressiivinen, vaikka veroprosentti onkin nimellisesti kiinteä seurakuntatalouksittain. Erilaisten verovähennysten vuoksi efektiivinen veroaste on usein nimellistä veroprosenttia pienempi. Kaikkein pienituloisimmat eivät maksa veroa lainkaan, vaikka kuuluvat kirkkoon.

Verot tilitetään veronsaajille kuukausittain osuutena kaikista koko maassa kertyneistä ennakonpidätyksistä. Jokaisen kuukauden tilitys sisältää kuluvasse olevan vuoden lisäksi erilaisia jälkitilityksiä edellisiltä vuosilta. Vuoden 2019 alusta verohallintoon on ilmoitettu työnantajasuoritukset tulorekisterin kautta viiden päivän kuluessa maksamisesta, joten veronsaajille tilitykset kerääntyvät ajantasaisemmin kuin aiemmin.

Vuoden 2018 alusta kirkollisveroprosenttia nostettiin 0,25 prosenttiyksiköllä 1 %:sta 1,25 %:iin, jossa se pysyi vuosina 2018–2022.

Vuoden 2023 soteuudistuksen myötä verotus muuttui. Uudistuksen vaikutuksen kirkollisveroon piti olla neutraali, jolloin uudistus aiheutti paineen alentaa kirkollisveroa. Seurakuntia kehoitettiin yleiskirjeellä alentamaan kirkollisveroprosenttejaan oma-aloitteisesti VM:n alentamispainetallukko huomioon ottamalla ja päättämään veroprosentistaan niin, että verouudistus olisi lain tavoitteen mukaisesti neutraali myös kirkkoon kuuluvien näkökulmasta.

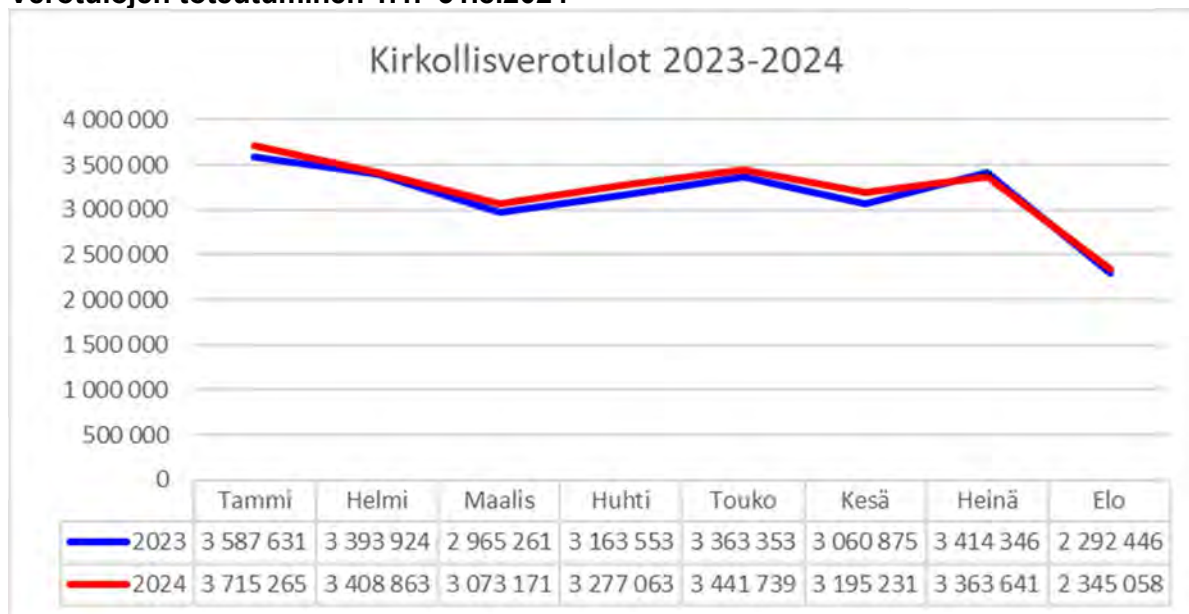
VM:n mukaan keskimääräinen alentamistarve oli kokonaistasolla noin 0,08 prosenttiyksikköä. Alentamistarve vaihteli seurakunnittain johtuen erilaisista veropohjista. Kirkkolain 15 luvun 2 §:n mukaan kirkollisveroprosentti määrätään 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella, minkä vuoksi pienin mahdollinen veroprosentin alentaminen on 0,05 prosenttiyksikköä.

Kirkkohallitus sai vuoden 2022 aikana valtiovarainministeriön laskelman kirkollisveroprosenttien alentamistarpeesta seurakunnittain. Laskelmat tehtiin VM:n HVSR-mikrosimulointimallilla ja maksunpanoarviot ja verotuottomuutokset esitettiin suhteessa vuoden 2022 lainsäädäntöön ja vuoden 2022 tasolle ajantasaistetulla vuoden 2020 pohja-aineistolla. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän alentamistarve tammikuisen laskelman mukaan oli 0,05 prosenttiyksikköä.

Edellä selostetun muutoksen vuoksi Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä on kirkollisveroprosentiksi päätetty 1,20 % vuoden 2023 alusta lukien. Vuodelle 2025 ei esitetä muutosta.

Seurakuntayhtymän kirkollisverokertymä oli 36,1 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja vuodeksi 2024 budjetoitiin 32 miljoonaa euroa. Elokuun 2024 lopussa toteutuneet kirkollisverotulot yhteensä ovat 25,8 miljoonaa euroa ja ne ovat noin 579t euroa (2,3 %) suuremmat kuin vuonna 2023. Esitys verotulojen toteutumisesta 31.8.2024 on alla.

Verotulojen toteutuminen 1.1.–31.8.2024

Vuodelle 2025 hallituksen päättämästä uudesta julkista taloutta noin 3 miljardin euron vahvistavasta toimenpidekokonaisuudesta noin puolet muodostuu erilaisista veroratkaisuista. Näistä verotoimenpiteistä kaksi vaikuttaa merkittävästi myös kirkollisveron tuottoon. Hallitus suunnittelee ansiotulovähennyksen korvaamista työtulovähennyksellä ja ratkaisu kasvattaisi kirkollisveron tuottoa noin 40 miljoonalla eurolla. Evankelisluterilaisen kirkon osuus tästä olisi 39 miljoonaa euroa. Hallituksen verotusmuutosten vaikutus Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän verotulokertymään olisi noin 2 miljoonaa euroa. Vuodelle 2025 arvioidaan saatujen ennusteiden perusteella kirkollisverotuloja 38 miljoonaa euroa ja nousua on 1 897 334 euroa. Verotuloperusteiden muutosten vuoksi nousu on noin 1 270 000 euroa ja loppu noususta on muuta korotusta verotuloissa (1,7 %).

Kirkkohallitus on suositellut, että seurakuntataloudet kohdentaisivat kasvavia verotulojaan avun tarpeessa olevien henkilöiden avustamiseen, sillä avun tarpeen arvioidaan selvästi kasvavan. Talousarviossa on pääluokassa 1 yhteisen kirkkoneuvoston tulosityksikölle budjetoitu 0,5 miljoonaa euroa avustuksiin tätä varten. Tämä avustusmäärä on veroperustemuutosten lisäyksen (1 270 000 e) ja valtion leikkauksen (510 000 e) erotus.

Valtionrahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelisluterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla 114 miljoonan euron suuruisella rahoituksella. Korvattavia tehtäviä ovat hautaus-toimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito.

Vuosina 2016–2023 valtionrahoitusta on saatu 4,2–4,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 sitä tullaan saamaan vielä 4,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 valtionrahoitukseen on valmisteltu muutosta, joka saatujen ennakkotietojen mukaan pienentää Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän valtionrahoitusta. Tällä hetkellä kirkon keskusrahasto jakaa valtionrahoituksen seurakuntatalouksia vastaavien kuntien asukasluvun suhteessa.

Jakoperusteiden uudistusperusteissa keskeisenä periaatteena pidetään mahdollisimman tarkkaa vastaavuutta yhteiskunnallisten tehtävien kustannusrasitteita seurakunnille. Asukasluvun tilalle tai rinnalle on nostettu kunnan alueen kuolleista ja haudatuista rakennettu indeksi kuvaamaan tarkemmin hautaustoimen kustannusrasitetta. Kulttuuriperinnön hoitamiseen on otettu kulttuuriperintöindeksi.

Kirkolliskokous tekee päätöksen uusista jakoperusteista marraskuussa 2024. Talousarvioon arvioidaan saatujen ennakkotietojen mukaan valtion rahoitukseen 1,1 miljoonan euron vähennys, jolloin valtion rahoitus on 3,6 miljoonaa euroa. Jakoperuste on vuodelle 2025 tässä vaiheessa seuraava: seurakuntatalouksille suoraan maksettavasta osuudesta puolet jaetaan nykyisen euroa/kunnan asukas -jakoperusteen mukaisesti ja puolet uuden jakoperusteen mukaisesti.

Uuden jakoperusteen mukainen jako on seuraava: osa jaetaan seurakuntataloutta vastaavan kunnan/kuntien vuoden aikana kuolleiden määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon perusteella, osa jaetaan seurakuntatalouden alueella haudattujen määrän 5 vuoden liukuvan keskiarvon perusteella, osa jaetaan seurakuntatalouden alueella olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kulttuuriperintökohteiden määrän mukaan muodostetun kulttuuriperintöindeksin perusteella ja osa jaetaan euroa/kunnan asukas jakoperusteen mukaisesti.

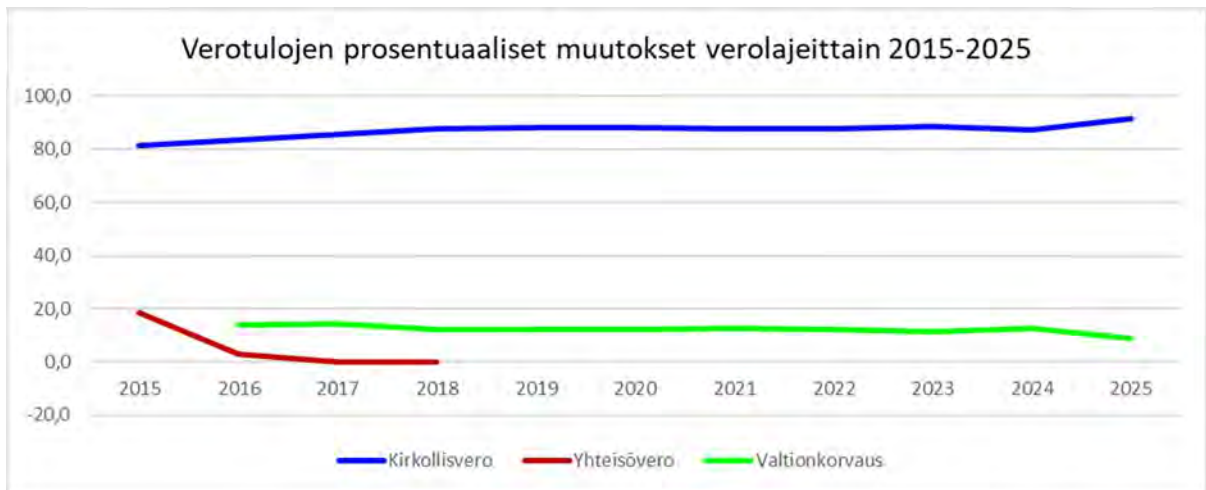
Vuonna 2025 valtionrahoituksen jakoperusteista johtuva vähennys Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle on 350t euroa ja 760t euroa veropohjamuutoksista johtuvaa.

Kirkollisverotulojen ja valtionrahoituksen suhde

Kirkollisverojen merkitys tulolähteenä on yhteisöverojen poistumisen vuoksi kasvanut merkittävästi. Vuonna 2015 kirkollisverojen osuus verotuloista oli 81,3 % ja yhteisöverotulojen osuus 18,7 %. Vuoden 2016 muutoksen vuoksi kirkollisverotulojen osuus kaikista verokertymistä on 83,4 %, yhteisöverotulojen osuus on 2,8 % ja valtionrahoituksen osuus 13,8 %.

Vuonna 2023 kirkollisverotulojen osuus on 88,5 % ja valtionrahoituksen osuus on 11,5 %. Vuoden 2024 talousarviossa suhde on 87,3 % ja 12,7 %. Vuonna 2025 suhde muuttuu merkittävästi valtionrahoituksen ja verotulopohjan muutosten vuoksi. Kirkollisverotulojen osuus on 91,3 % ja valtionrahoituksen osuus on 8,7 %.

Seuraavalla sivulla olevassa kuviossa on esitetty seurakuntayhtymän toteutunut verotulojen ja valtionkorvauksien suhteellisten osuuksien ja euromäärien kehitys 2015–2023 sekä vastaavat erät talousarviossa 2024–2025:

Alla taulukkokuvio toteutuneista verokertymistä viimeisen kymmenen vuoden ajalta sekä arvioista vuosille 2024–2025.

Kirkon keskusrahastomaksu

Kirkon keskusrahaston perusmaksun suuruuden päättää vuosittain kirkolliskokous. Kirkkolain 22 luvun 8 §:n mukaan perusmaksu on enintään 10 prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen laskennallisesta kirkollisverosta (verotulot / kirkollisveroprosentti). Vuosina 2015–2017 se on ollut 7,5 % ja marraskuussa 2017 kirkolliskokous päätti sen laskemisesta prosentilla, keskusrahastomaksu aleni 6,5 prosenttiin. Keskusrahastomaksuun kohdistuvasta muutoksesta ei ole vielä päätöksiä ja vuoden 2025 keskusrahastomaksuksi varataan nykyisen pohjalta 1,8 miljoonaa euroa.

Eläkerahastomaksu

Vuoden 2013 alusta alkaen jokainen seurakunta tai seurakuntayhtymä suorittaa eläkerahastomaksuna kirkon keskusrahastoon vuosittain kirkon eläkerahaston kartuttamista varten enintään viisi prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta. Eläkerahastomaksu oli 4 prosenttia vielä vuonna 2017, ja kirkolliskokous 9.11.2017 korotti sitä prosentilla. Eläkerahastomaksu perustuu viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisveroon. Eläkerahastomaksu arvioidaan nykyisen 5 %:n mukaan 2 miljoonaan euroon.

Yhteensä maksut kirkon keskusrahastolle ovat 3,8 miljoonaa euroa. Toteutuneet keskusrahastomaksut 2012–2023 ja arvioidut keskusrahastomaksut 2024–2025:

	Eläkerahastomaksut	Keskusrahastomaksut	Yhteensä
2012		2 006 964	2.006.964
2013	294 309	2 011 109	2 305 418
2014	300 150	2 051 010	2 351 160
2015	306 072	2 091 498	2 397 570
2016	1 022 604	1 917 390	2 939 994
2017	1 018 700	1 910 100	2 928 800
2018	1 267 092	1 647 216	2 914 308
2019	1 231 416	1 600 836	2 832 252
2020	1 549 321	1 611 294	3 160 615
2021	1 547 380	2 011 590	3 558 970
2022	1 639 762	1 576 694	3 216 456
2023	1 667 400	1 603 236	3 270 636
2024	1 778 140	1 641 360	3 419 500
2025	1 954 000	1 804 000	3 758 000

Verotuskulut

Verotuskuluja ovat valtion varsinaisen talousarvion mukaiset ja edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella tarkistettut Verohallinnon toimintamenot. Verotuskustannusten suorittamisesta huolehtii ensi kädessä valtio. Kuntien, seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen osuudet verotuskustannuksista vähennetään verohallintolain mukaisesti veronsaajalle tilitettävistä määristä neljä kertaa vuodessa: maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa tehtävien kausitilitysten yhteydessä. Verotuskulut vuonna 2025 budjetoidaan 580t euron suuruisina.

Sijoitustoiminta

Vuonna 2023 sijoitusten tuotot ovat yhteensä 371t euroa ja sen lisäksi tehtiin vuodelta 2022 arvonalentumisen palautuksia 2 miljoonalla eurolla. Sijoituskuluja syntyi 255t euroa ja lisäksi tehtiin tilikaudelta arvonalentumisia 359t eurolla. Nettotuotot olivat 1,8 miljoonaa euroa. Sijoitusten markkina-arvot ovat 48,6 miljoonaa euroa.

Seurakuntayhtymän arvopaperisalkkujen (ml. vakuutusinvestitukset) tuotto vuoden 2024 alusta lukiin on 31.7. yhteensä noin + 6,3 %.

Sijoitustoiminnan tuottoihin arvioidaan vuoden 2025 talousarvioon 2,1 miljoonaa euroa tuloja ja kuluihin arvioidaan 1 miljoonaa euroa. Nettotuotoksi sijoitustoiminnassa arvioidaan 1,1 miljoonaa euroa.

Talousarviolainat ja rahoituskulut

Seurakuntayhtymällä on lainaa vuoden 2024 alussa 8,9 miljoonaa euroa. Elokuussa 2024 lainaa on 12,5 miljoonaa euroa. Lainasta 2,5 miljoonaa euroa on rahoituslaitoksilta ja 10 miljoonaa on lainaa hautainhoitorahastolta. Laina rahoituslaitoksilta on Hannunniitun asuintaloihin ja laina hautainhoitorahastolta on lainaa Runosmäen monitoimitalo Riimiä varten 6 miljoonaa euroa sekä 4 miljoonaa Hirvensalon seurakuntakeskukseen. Hirvensalon seurakuntakeskukseen arvioidaan lainatarvetta kuluvana vuonna vielä 2 miljoonan euron edestä ja vuonna 2025 lainaa otettaisiin 2 miljoonaa euroa.

Vuosittain nykyisistä lainoista rahalaitoksilta eräännyy 404t euroa. Hautainhoitorahaston 6 miljoonan euron lainaa Runosmäen Riimiin ei todennäköisesti vielä makseta takaisin vuonna 2027, vaan laina rahoitetaan uudella lainalla. Hirvensalon seurakuntakeskuksen rakentamiseen otettaneen lainaa vielä 4 miljoonaa euroa (yhteensä 8 miljoonaa euroa) ja tämä laina maksetaan

suunnitelman mukaan takaisin kerralla viimeistään vuonna 2039, siihen saakka maksetaan vuosikorot. Kumpaakin lainaa hautainhoitorahastolta saa maksaa takaisin aiemmin.

Tämänhetkiset sijoitus- ja korkonäkymät on otettava huomioon punnittaessa vaihtoehtoja, miten tulevat investoinnit rahoitetaan. Seurakunnallisten rakennusten rahoitus suunnitellaan tässä vaiheessa tehtäväksi omalla, joko yhtymän rahalla tai osin lainalla hautainhoitorahastosta. Sijoituskiinteistöihin voidaan ajatella osin ulkopuolista rahoitusta.

Tuomiokirkon peruskorjaukseen on OKM alustavasti myöntänyt valtionavustusta 4 miljoonaa euroa. Avustusta on haettu myös Kirkkohallitukselta. Avustuksen kohdentuminen eri vuosille selviää myöhemmin, kun suunnitelmat ja peruskorjauksen rahoitus tarkentuvat.

Alla esitetään investointisuunnitelman mukaiset suurimmat rakennusinvestoinnit talousarvio- ja suunnitelmakaudella 2025–2027 ja muiden kuin Riimin ja Hirvensalon seurakuntakeskuksen osalta alustava rahoituksen suunnittelu. Mukana ovat jatkuvuuden periaatteen mukaisesti myös kyseisten hankintojen käyttö vuoden 2023 loppuun saakka. Kaikissa investoinneissa ei ole vielä alustavaa rahoitussuunnitelmaa tehty. Nostetut lainat ovat 31.8.2024 tilanteen mukaiset.

	Käyttö 31.12.2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	Suunniteltu laina	Nostettu laina	Lainaa nostamatta
Hirvensalon seurakuntakeskus (laina hhr:ltä)	1 787 537	5 200 000	2 500 000				8 000 000	6 000 000	2 000 000
Runosmäen Riimi+urut+kalusto (laina hhr:ltä)	433 222	3 000 000					6 000 000	6 000 000	
Piikkiön uusi seurakuntatalo (laina hhr:ltä)	199 891	2 000 000	3 500 000				3 500 000		3 500 000
Littoisten lasten ja nuorten talo (ei rahoitussuunnitelmaa)	19 621	100 000	500 000	1 000 000					
Toimitalon sisäpiha-alueen kansi ja autopaikoitus (omalla rahalla)			1 000 000	1 000 000					
Toimitalon peruskorjaus (ei rahoitussuunnitelmaa)	484 439	500 000	600 000	1 000 000	3 000 000				
Tuomiokirkon peruskorjaus (ei rahoitussuunnitelmaa vielä)	404 453	1 000 000	2 000 000	6 000 000	8 000 000	7 000 000			
Heinänojan leirialueen kehittäminen	97 057	1 000 000	2 000 000	4 000 000	2 000 000	600 000			
ei vielä rahoitussuunnitelmaa, Sinapin leirikeskus myytävä ensin									
Suurimmat investointihankkeet -2028	3 426 220	12 800 000	12 100 000	13 000 000	13 000 000	7 600 000	17 500 000	12 000 000	5 500 000
Pienemmät investoinnit, joihin ei ole suunniteltu lainaa			3 420 000						

Alla olevassa laskelmassa esitetään vuosittain tapahtuvat lainojen lyhennykset, niiden korot ja vuosina 2025–2027 nostettavat uudet, investointiohjelman mukaiset lainat. Tilanne on arvio kunkin vuoden lopussa. Laskelmassa on huomioitu lainat, niiden lyhennykset ja korot Hannuniitun asuintalojen, Runosmäen Riimin, Hirvensalon uuden seurakuntakeskuksen ja Piikkiön uuden seurakuntatalon osalta. Muiden investointien osalta rahoitussuunnitelmat eivät vielä ole valmiina.

Oletukset: Laskelmassa on lainoissa käytetty samaa vuotuista korkoa ja laskelma on sen vuoksi suuntaa antava. Hautainhoitorahastosta otetuissa lainoissa velasta perittävä vuotuinen korko on 0,65 %-yksikköä yli euribor 12 kuukauden Runosmäen Riimin osalta. Hirvensalon seurakuntakeskuksen osalta vuotuinen korko on euribor 12 kk + 0,35 %:n marginaali ja tätä samaa korkoa on käytetty laskelmassa Piikkiön uuden seurakuntatalon kohdalla. Korkojen eräpäivät ovat vuoden välein kesäkuun 30. päivänä ja euribor 12 kuukauden korkotaso tarkistetaan aina koron eräpäivän mukaiseen tasoon seuraavan 12 kuukauden ajaksi. Kesäkuussa 2024 euribor 12 kk oli 3,578 prosenttia ja tätä on käytetty laskelmissa hautainhoitorahastosta myönnettyissä lainoissa. Muita investointeja ei laskelmassa ole vielä huomioitu, koska niiden rahoitussuunnitelmat eivät ole vielä valmiina.

Talousarviolainat ja niiden korot 31.12.2027 saakka					
1 000 euroa	TP2023	Ennuste 2024	TA2025	TA2026	TA2027
Lainojen lyhennykset	404	404	404	404	6 404
Lainojen nostot		4 000	5 500		
Laina vuoden lopussa	8 875	12 471	17 567	17 163	10 759
Maksetut korot	283	495	771	833	833

TOIMINTAKATTEEN JÄLKEISET ERÄT, VARSINAINEN TOIMINTA

Toimintakatteen jälkeisinä erinä (ulkoiset erät) esitetään yleishallinnon, seurakunnallisen toiminnan, yhteisten seurakunnallisten tehtävien, hautaustoimen ja kiinteistötoimen rahoitustuotot ja -kulut, poistot ja arvonalentumiset, poistoero ja vapaaehtoiset varaukset. Sisäisiä korkoja ja vyörytyksiä ei ole huomioitu, mutta talousarviomuutokset on otettu huomioon vuosien 2023 ja 2024 luvuissa.

YLEISHALLINTO	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Ero-%
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ (ulkoiset erät)	-3 323 947	-4 029 338	-4 742 146	18
Rahoitustuotot ja -kulut	-148			
VUOSIKATE	-3 324 095	-4 029 338	-4 742 146	18
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 015	-32 015	-32 015	
Poistot ja arvonalentumiset	-32 015	-32 015	-32 015	
TILIKAUDEN TULOS, YLIJAAMA / ALIJAAM	-3 356 110	-4 061 353	-4 774 161	18
SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Ero-%
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ (ulkoiset erät)	-10 342 614	-10 524 651	-10 783 504	2
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 027			
VUOSIKATE	-10 343 641	-10 524 651	-10 783 504	2
TILIKAUDEN TULOS, YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄM	-10 343 641	-10 524 651	-10 783 504	2
YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Ero-%
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ (ulkoiset erät)	-7 285 168	-7 871 820	-8 245 340	5
Rahoitustuotot ja -kulut	-113			
VUOSIKATE	-7 285 281	-7 871 820	-8 245 340	5
TILIKAUDEN TULOS, YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄM	-7 285 281	-7 871 820	-8 245 340	5
HAUTAUSTOIMI	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Ero-%
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ (ulkoiset erät)	-1 141 708	-1 459 705	-1 475 953	1
Rahoitustuotot ja -kulut	2 500			
VUOSIKATE	-1 139 208	-1 459 705	-1 475 953	1
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 246 235	-1 110 649	-1 199 794	8
Poistot ja arvonalentumiset	-1 246 235	-1 110 649	-1 199 794	8
TILIKAUDEN TULOS, YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄM	-2 385 443	-2 570 354	-2 675 747	4
KIINTEISTÖTOIMI	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Ero-%
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ (ulkoiset erät)	-7 616 307	-8 300 321	-8 869 288	7
Rahoitustuotot ja -kulut	-93 909			
VUOSIKATE	-7 710 216	-8 300 321	-8 869 288	7
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 310 863	-2 503 759	-2 604 791	4
Poistot ja arvonalentumiset	-3 310 863	-2 503 759	-2 604 791	4
TILIKAUDEN TULOS	-11 021 079	-10 804 080	-11 474 079	6
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	-432 437	14 324	32 924	130
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	30 454			
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-11 423 062	-10 789 756	-11 441 155	6
TOIMINTAKATTEEN JÄLKEISET YHT	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Ero-%
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ (ulkoiset erät)	-29 709 744	-32 185 835	-34 116 230	6
Rahoitustuotot ja -kulut	1 478 236	0	0	
VUOSIKATE	-29 802 441	-32 185 835	-34 116 231	6
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 589 114	-3 646 423	-3 836 600	5
Poistot ja arvonalentumiset	-4 589 114	-3 646 423	-3 836 600	5
TILIKAUDEN TULOS	-34 391 554	-35 832 258	-37 952 831	6
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	-432 437	14 324	32 924	130
Vapaaehtoisten var. lisäys(-)/vähennys(+)	30 454			
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-34 793 537	-35 817 934	-37 919 907	6

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Tuloslaskelmaosa 1006010000				
500000 Kirkollisverotulo	36 072 666	32 000 000	37 970 000	18,7
Kirkollisverotulot	36 072 666	32 000 000	37 970 000	18,7
511000 Valtionrahoitus	4 675 781	4 676 000	3 600 000	-23,0
Valtionrahoitus	4 675 781	4 676 000	3 600 000	-23,0
Verotulot	40 748 447	36 676 000	41 570 000	13,3
520000 Verotuskulut	-525 871	-565 000	-580 000	-2,7
Verotuskulut	-525 871	-565 000	-580 000	-2,7
530000 Keskusrahastomaksu	-1 685 484	-1 778 140	-1 804 000	-1,5
535000 Eläkerahastomaksu	-1 620 660	-1 641 360	-1 954 000	-19,0
Keskusrahastomaksut	-3 306 144	-3 419 500	-3 758 000	-9,9
601000 Korkot.tall.ja raham	0	-2 000	0	100,0
601400 Viivästyskorkotuotot	766	0	0	0,0
602000 Muut korkotuotot	102	0	0	0,0
Korkotuotot	868	-2 000	0	100,0
605000 Osinkotuotot	39 290	80 000	80 000	0,0
606000 Sij.arvop.myyntivoit	186 402	1 800 000	1 800 000	0,0
606100 Valuuttakurssivoitot	0	100 000	0	-100,0
606200 Palkkionpalautukset	145 483	200 000	200 000	0,0
607000 Muut rahoitustuotot	0	5 000	0	-100,0
Muut rahoitustuotot	371 175	2 185 000	2 080 000	-4,8
608400 S.korkot.haut.toim.p	354 197	0	0	0,0
608500 S.korkot.rakennuksis	1 045 601	0	0	0,0
608600 S.korkot.kiin.rak.ja	67 737	0	0	0,0
608700 S.korkot.kon.ja kal.	1 901	0	0	0,0
608800 S.korkot.muista ain.	1 719	0	0	0,0
Sisäiset korkotuotot	1 471 156	0	0	0,0
609400 Arvona.vaiht.vast.si	-359 328	-300 000	-300 000	0,0
609410 Arvona.palautuks.	1 998 730	300 000	300 000	0,0
Arvon muutokset sijoituksista	1 639 402	0	0	0,0
610000 Korkokulut lainoista	-185 398	-665 000	-771 000	-15,9
Korkokulut	-185 398	-665 000	-771 000	-15,9
625200 Sij.arvo.myyntitappi	-243 668	-1 167 000	-965 000	17,3
626000 Muut rahoituskulut	-11 446	-16 000	-15 000	6,2
Muut rahoituskulut	-255 114	-1 183 000	-980 000	17,2
Rahoitustuotot ja -kulut	3 042 088	335 000	329 000	-1,8
VUOSIKATE	39 958 520	33 026 500	37 561 000	13,7
TILIKAUDEN TULOS	39 958 520	33 026 500	37 561 000	13,7
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	39 958 520	33 026 500	37 561 000	13,7

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Korvaukset	1 056 270	1 221 024	1 229 941	0,7 %
Myyntituotot	507 485	436 000	355 000	-18,6 %
Maksutuotot	2 467 023	2 127 630	2 215 700	4,1 %
Vuokratuotot	5 891 757	5 769 584	6 101 627	5,8 %
Metsätalouden tuotot	11 526	0	0	0,0 %
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	17 880	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	237 542	24 086	30 251	25,6 %
Muut toimintatuotot	81 445	194 100	270 000	39,1 %
TOIMINTATUOTOT	10 270 927	9 772 424	10 202 520	4,4 %
Henkilöstökulut	-22 649 747	-24 317 699	-25 099 099	-3,2 %
Palvelujen ostot	-8 159 370	-8 059 072	-8 823 988	-9,5 %
Vuokratulut	-1 806 717	-2 212 736	-2 296 738	-3,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 785 300	-4 428 114	-4 758 416	-7,5 %
Annetut avustukset	-1 632 734	-1 729 734	-2 434 593	-40,7 %
Muut toimintakulut	-946 804	-1 210 904	-905 915	25,2 %
TOIMINTAKULUT	-39 980 672	-41 958 259	-44 318 749	-5,6 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-29 709 745	-32 185 835	-34 116 230	-6,0 %
Sisäiset tuotot	1 821 295	888 957	991 098	11,5 %
Palvelun ostot - sisäiset	-1 693 762	-779 447	-877 688	-12,6 %
Vuokratulut - sisäiset	-124 398	-109 510	-113 410	-3,6 %
TOIMINTAKATE SISÄISET	3 135	0	0	33,3 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-29 706 609	-32 185 835	-34 116 230	-6,0 %
Kirkollisverotulot ja valtionkorvaus	40 748 447	36 676 000	41 570 000	13,3 %
Verotuskulut	-525 871	-565 000	-580 000	-2,7 %
Keskusrahastomaksut	-3 306 144	-3 419 500	-3 758 000	-9,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	1 478 236	335 000	329 000	-1,8 %
VUOSIKATE	8 688 058	840 665	3 444 770	309,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 589 114	-3 646 423	-3 836 600	-5,2 %
TILIKAUDEN TULOS	4 098 944	-2 805 758	-391 830	86,0 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	-432 437	14 324	32 924	129,9 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	30 454	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 696 962	-2 791 434	-358 906	87,1 %

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
RAHAVIRTA, VARS.TOIMINTA & INVESTOINNIT			
Vuosikate	8 685 764	840 665	3 444 770
Tulorahoituksen korjaukset			
Tulorahoitus	8 685 764	840 665	3 444 770
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 040 247	-22 015 000	-19 470 000
Rahoitusosuudet investointeihin			
Pysyvien vastaavien myyntitulot			
Investoinnit	-6 040 247		
NETTORAHAVIRTA, VARS.TOIMINTA & INVESTOINNIT	2 645 517	-21 174 335	-16 025 230
RAHOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainauksen lisäys	-3 767 000		
Antolainauksen vähennys	25 950	34 200	34 200
Antolainauksen muutokset	-3 741 050	34 200	34 200
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	3 000 000	17 400 000	5 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-403 846	-404 000	-404 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Lainakannan muutokset	2 596 154	16 996 000	5 096 000
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	16 321		
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-1 257		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	2 110 265		
Korottomien pitkä-/lyhytaikaisten velkojen muutos	803 432		
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 928 761		
RAHOITUSTOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	1 783 865	17 030 200	5 130 200
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 429 381	-4 144 135	-10 895 030
Rahavarojen muutos	4 429 381	-4 144 135	-10 895 030
Rahavarat kuluhan kauden lopussa	53 192 294	45 855 865	38 153 129
Rahavarat 1.1.	48 762 913	50 000 000	49 048 159

TALOUSSUUNNITELMAOSA
2025–2027

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
1. PL YLEISHALLINTO					
KIRKOLLISET VAALIT					
TOIMINTAMENOT	-3 076	-14 000	-14 000	-14 000	-285 000
NETTO	-3 076	-14 000	-14 000	-14 000	-285 000
KIRKKOVALTUUSTO					
TOIMINTAMENOT	-115 990	-135 706	-133 109	-135 000	-135 000
NETTO	-115 990	-135 706	-133 109	-135 000	-135 000
TILINTARKASTUS JA VALVONTA					
TOIMINTAMENOT	-23 017	-58 877	-53 355	-55 000	-55 000
NETTO	-23 017	-58 877	-53 355	-55 000	-55 000
KIRKKONEUVOSTO, JOHTO- JA TOIMIKUNNAT					
TOIMINTATUOTOT	436				
TOIMINTAMENOT	-113 725	-133 352	-656 468	-150 000	-150 000
NETTO	-113 289	-133 352	-656 468	-150 000	-150 000
HALLINTOPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	1 663				
TOIMINTAMENOT	-309 744	-291 288	-300 516	-308 029	-314 189
NETTO	-308 081	-291 288	-300 516	-308 029	-314 189
TALOUSPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	2 488				
TOIMINTAMENOT	-790 159	-911 115	-946 688	-965 622	-984 934
NETTO	-787 671	-911 115	-946 688	-965 622	-984 934
TURUN ALUEELLINEN KESKUSREKISTERI					
TOIMINTATUOTOT	515 957	586 080	594 587	595 000	620 000
TOIMINTAMENOT	-887 639	-953 464	-962 352	-976 787	-991 439
NETTO	-371 682	-367 384	-367 765	-381 787	-371 439
DIGIPAINO					
TOIMINTATUOTOT	4 700		2 072		
TOIMINTAMENOT	-231 338	-244 752	-251 984	-255 764	-259 600
NETTO	-226 638	-244 752	-249 912	-255 764	-259 600
SEURAKUNTIEN VARAUSPALVELU					
TOIMINTATUOTOT	503				
TOIMINTAMENOT	-135 564	-170 975	-180 437	-184 046	-187 727
NETTO	-135 061	-170 975	-180 437	-184 046	-187 727
MUU YLEISHALLINTO					
TOIMINTATUOTOT	1 110				
TOIMINTAMENOT	-282 458	-300 703	-360 064	-364 385	-368 757
NETTO	-281 348	-300 703	-360 064	-364 385	-368 757

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TIETOHALLINTO (SRKY + ALUE)					
TOIMINTATUOTOT	454 493	489 094	520 242	528 046	535 966
TOIMINTAMENOT	-1 250 860	-1 413 940	-1 510 039	-1 532 690	-1 555 680
NETTO	-796 367	-924 846	-989 797	-1 004 644	-1 019 714
MUU HENKILÖSTÖHALLINTO					
TOIMINTATUOTOT	4 754				
TOIMINTAMENOT	-166 484	-476 340	-490 035	-499 836	-507 333
NETTO	-161 730	-476 340	-490 035	-499 836	-507 333
YLEISHALLINTO YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	986 104	1 075 174	1 116 901	1 123 046	1 155 966
TOIMINTAMENOT	-4 310 054	-5 104 512	-5 859 047	-5 441 157	-5 794 660
NETTO	-3 323 950	-4 029 338	-4 742 146	-4 318 112	-4 638 694
2. PL SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (pl. vapaat varat)					
TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	58 434	40 000	50 000	50 000	50 000
TOIMINTAMENOT	-1 156 240	-1 133 090	-1 208 758	-1 208 758	-1 245 021
NETTO	-1 097 806	-1 093 090	-1 158 758	-1 158 758	-1 195 021
MIKAELINSEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	33 352	29 000	40 000	40 000	40 000
TOIMINTAMENOT	-1 396 158	-1 374 388	-1 549 569	-1 549 569	-1 596 056
NETTO	-1 362 807	-1 345 388	-1 509 569	-1 509 569	-1 556 056
MARTINSEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	17 892	14 200	20 000	20 000	20 000
TOIMINTAMENOT	-1 297 490	-1 287 236	-1 323 160	-1 323 160	-1 362 855
NETTO	-1 279 598	-1 273 036	-1 303 160	-1 303 160	-1 342 855
KATARIINANSEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	22 361	13 500	20 000	20 000	20 000
TOIMINTAMENOT	-1 077 644	-1 105 338	-1 098 514	-1 098 514	-1 131 469
NETTO	-1 055 283	-1 091 838	-1 078 514	-1 078 514	-1 111 469
MAARIAN SEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	40 444	32 300	40 000	40 000	40 000
TOIMINTAMENOT	-1 954 450	-1 940 233	-1 911 179	-1 911 179	-1 968 514
NETTO	-1 914 006	-1 907 933	-1 871 179	-1 871 179	-1 928 514
ÅBO SVENSKA FÖRSAMLING					
TOIMINTATUOTOT	19 325	15 300	20 000	20 000	20 000
TOIMINTAMENOT	-689 148	-766 979	-758 506	-758 506	-781 261
NETTO	-669 823	-751 679	-738 506	-738 506	-761 261

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
HENRIKINSEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	24 609	14 500	30 000	30 000	30 000
TOIMINTAMENOT	-1 044 355	-1 034 879	-1 028 880	-1 028 880	-1 059 746
NETTO	-1 019 746	-1 020 379	-998 880	-998 880	-1 029 746
PAATTISTEN SEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	1 327	6 000	6 000	6 000	6 000
TOIMINTAMENOT	-211 181	-258 173	-277 776	-277 776	-286 109
NETTO	-209 854	-252 173	-271 776	-271 776	-280 109
KAARINAN SEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	30 053	13 000	25 000	25 000	25 000
TOIMINTAMENOT	-1 261 176	-1 251 538	-1 302 835	-1 302 835	-1 341 920
NETTO	-1 231 122	-1 238 537	-1 277 834	-1 277 834	-1 316 919
PIIKKIÖN SEURAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	5 584	6 000	6 000	6 000	6 000
TOIMINTAMENOT	-461 384	-502 098	-526 827	-526 827	-542 632
NETTO	-455 800	-496 098	-520 827	-520 827	-536 632
Yhteisten tehtävien hoito					
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAMENOT	-2 927	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
NETTO	-2 927	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
KIRKKOHERROJEN KOKOUS					
TOIMINTATUOTOT	755				
TOIMINTAMENOT	-44 596	-47 500	-47 500	-47 500	-47 500
NETTO	-43 841	-47 500	-47 500	-47 500	-47 500
SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	254 136	183 800	257 000	257 000	257 000
TOIMINTAMENOT	-10 596 750	-10 708 452	-11 040 504	-11 040 504	-11 370 084
NETTO	-10 342 615	-10 524 651	-10 783 503	-10 783 504	-11 113 084
3. PL YHTEISET SEURAKUNNALLIEST TEHTÄVÄT					
VIESTINTÄPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	2 203				
TOIMINTAMENOT	-916 442	-1 071 596	-1 084 366	-1 100 631	-1 117 141
NETTO	-914 239	-1 071 596	-1 084 366	-1 100 631	-1 117 141
KOULUTUSTOIMINTA					
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAMENOT	-26 310	-53 000	-53 000	-53 000	-53 000
NETTO	-26 310	-53 000	-53 000	-53 000	-53 000

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
YHTEINEN DIAKONIA JA SIELUNHOITOTYÖ					
TOIMINTATUOTOT	337 266	223 760	216 190	220 514	223 822
TOIMINTAMENOT	-2 901 372	-2 936 312	-2 978 293	-3 022 967	-3 068 312
NETTO	-2 564 106	-2 712 552	-2 762 103	-2 802 454	-2 844 490
KASVATUS					
TOIMINTATUOTOT	572 268	547 330	551 680	559 955	568 355
TOIMINTAMENOT	-3 216 405	-3 314 814	-3 525 063	-3 577 939	-3 631 608
NETTO	-2 644 137	-2 767 484	-2 973 383	-3 017 984	-3 063 254
LÄHETYS JA KANSAINVÄLINEN DIAKONIA					
TOIMINTATUOTOT	331				
TOIMINTAMENOT	-716 245	-726 158	-794 806	-806 728	-818 829
NETTO	-715 914	-726 158	-794 806	-806 728	-818 829
AVUSTUKSET YHTEISTOIMINTAYHTEISÖILLE					
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTAMENOT	-112 000	-112 000	-127 000	-127 000	-127 000
NETTO	-112 000	-112 000	-127 000	-127 000	-127 000
MUUT YHTEISET TEHTÄVÄT					
TOIMINTATUOTOT	23 689				
TOIMINTAMENOT	-332 252	-429 031	-450 682	-450 682	-456 090
NETTO	-308 563	-429 031	-450 682	-450 682	-456 090
YHTEISET SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	935 757	771 090	767 870	780 469	792 176
TOIMINTAMENOT	-8 221 026	-8 642 910	-9 013 209	-9 138 948	-9 271 980
NETTO	-7 285 265	-7 871 820	-8 245 339	-8 358 479	-8 479 804

4. PL HAUTAUSTOIMI

HAUTAUSMAAHALLINTO

TOIMINTATUOTOT	1 381				
TOIMINTAMENOT	-321 578	-357 897	-375 879	-383 397	-389 148
NETTO	-320 197	-357 897	-375 879	-383 397	-389 148

HAUTAUSMAAT

TOIMINTATUOTOT	381 228	352 000	350 000	355 250	360 579
TOIMINTAMENOT	-1 211 333	-1 322 781	-1 303 645	-1 323 200	-1 343 048
NETTO	-830 105	-970 781	-953 645	-967 950	-982 469

HUOLTORAKENNUKSET

TOIMINTATUOTOT	13 300				
TOIMINTAMENOT	-120 921	-83 000	-87 500	-88 813	-90 145
NETTO	-107 621	-83 000	-87 500	-88 813	-90 145

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
HAUTAUS/ HAUTAUSMAAT					
TOIMINTATUOTOT	305 368	271 000	283 000	287 245	291 554
TOIMINTAMENOT	-299 534	-310 892	-313 933	-318 642	-323 422
NETTO	5 834	-39 892	-30 933	-31 397	-31 868
HAUTAUS/ KAPPELIT					
TOIMINTATUOTOT	957 607	836 000	883 000	891 830	900 748
TOIMINTAMENOT	-847 227	-844 135	-910 996	-920 106	-933 908
NETTO	110 380	-8 135	-27 996	-28 276	-33 159

HAUTAUSTOIMI YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	1 658 884	1 459 000	1 516 000	1 534 325	1 552 881
TOIMINTAMENOT	-2 800 592	-2 918 705	-2 991 953	-3 034 157	-3 079 669
NETTO	-1 141 707	-1 459 705	-1 475 953	-1 499 832	-1 526 788

5. PL KIINTEISTÖTOIMI

KIINTEISTÖHALLINTO

TOIMINTATUOTOT	79 963	115 000	115 000	115 000	115 000
TOIMINTAMENOT	-795 225	-945 304	-1 048 507	-1 064 235	-1 080 198
NETTO	-715 261	-830 304	-933 507	-949 235	-965 198

KIRKOT JA SEURAKUNTAKESKUKSET

TOIMINTATUOTOT	102 456	67 042	68 642	70 701	70 701
TOIMINTAMENOT	-2 726 135	-3 022 229	-3 295 344	-3 344 774	-3 394 946
NETTO	-2 623 679	-2 955 187	-3 226 702	-3 274 073	-3 324 245

SEURAKUNTATALOT

TOIMINTATUOTOT	316 452	273 452	294 769	280 031	274 430
TOIMINTAMENOT	-3 087 395	-2 992 060	-3 249 876	-3 087 382	-3 025 635
NETTO	-2 770 943	-2 718 608	-2 955 107	-2 807 352	-2 751 205

ASUINTALOT

TOIMINTATUOTOT	25 554	24 450	24 887	24 887	24 887
TOIMINTAMENOT	-27 156	-43 208	-29 728	-30 323	-30 929
NETTO	-1 602	-18 758	-4 841	-5 436	-6 042

ARAVA-ASUINTALOT

TOIMINTATUOTOT	2 114 496	2 106 529	2 178 535	2 178 535	2 178 535
TOIMINTAMENOT	-1 165 773	-1 210 558	-1 215 601	-1 227 757	-1 246 173
NETTO	948 723	895 971	962 934	950 778	932 362

MUUT KIINTEISTÖT

TOIMINTATUOTOT	181 189	124 790	145 373	148 280	151 246
TOIMINTAMENOT	-288 523	-264 163	-273 877	-277 985	-282 155
NETTO	-107 334	-139 373	-128 504	-129 705	-130 909

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
SIJOITUSKIINTEISTÖT					
TOIMINTATUOTOT	2 715 009	2 650 827	2 851 437	2 894 209	2 937 622
TOIMINTAMENOT	-1 515 603	-1 718 163	-1 729 913	-1 755 862	-1 782 200
NETTO	1 199 406	932 664	1 121 524	1 138 347	1 155 422
OSAKE- JA VUOKRAHUONEISTOT, SEURAKUNTATILOINA					
TOIMINTATUOTOT	68 057	55 768	54 168	54 000	54 000
TOIMINTAMENOT	-1 034 001	-1 025 162	-1 064 337	-1 043 050	-1 043 050
NETTO	-965 944	-969 394	-1 010 169	-989 050	-989 050
METSÄTALOUS					
TOIMINTATUOTOT	11 526				
TOIMINTAMENOT	-25 878	-3 000	0	-10 000	-10 000
NETTO	-14 352	-3 000	0	-10 000	-10 000
MAATALOUS					
TOIMINTATUOTOT	16 194	8 000		8 000	8 000
TOIMINTAMENOT					
NETTO	16 194	8 000		8 000	8 000
MUU KIINTEISTÖTOIMI					
TOIMINTATUOTOT	9 579			0	0
TOIMINTAMENOT	-426 602	-564 381	-531 883	-535 000	-535 000
NETTO	-417 023	-564 381	-531 883	-535 000	-535 000
TONTTIKUSTANNUKSET					
TOIMINTATUOTOT	280 517	300 000	315 000	950 000	950 000
TOIMINTAMENOT	-104 382	-64 020	-66 000	-105 000	-105 000
NETTO	176 135	235 980	249 000	845 000	845 000
SIUNAUSKAPPELIT					
TOIMINTATUOTOT	99 374	127 000	121 000	121 000	121 000
TOIMINTAMENOT	-402 366	-264 565	-296 323	-302 249	-308 294
NETTO	-302 992	-137 565	-175 323	-181 249	-187 294
TUOMIOKIRKKOMUSEO JA MUU KULTTUURIPERINTÖ					
TOIMINTATUOTOT	16 075	14 000			
TOIMINTAMENOT	-161 458	-219 142	-213 269	-216 468	-219 715
NETTO	-145 383	-205 142	-213 269	-216 468	-219 715
LEIRIKESKUS- JA RUOKAPALVELUT					
TOIMINTATUOTOT	399 499	416 441	375 937	400 000	406 000
TOIMINTAMENOT	-2 291 756	-2 247 665	-2 399 376	-2 435 367	-2 471 897
NETTO	-1 892 256	-1 831 224	-2 023 439	-2 035 367	-2 065 897
KIINTEISTÖTOIMI YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	6 435 940	6 283 299	6 544 748	7 244 643	7 291 421
TOIMINTAMENOT	-14 052 251	-14 583 620	-15 414 034	-15 435 452	-15 535 192
NETTO	-7 616 311	-8 300 320	-8 869 285	-8 190 809	-8 243 771

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
SEURAKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ					
TOIMINTATUOTOT	10 273 463	9 772 363	10 202 519	10 939 482	11 049 444
TOIMINTAMENOT	-39 982 290	-41 958 197	-44 318 745	-44 090 218	-45 051 586
NETTO	-29 708 827	-32 185 834	-34 116 226	-33 150 735	-34 002 142
RAHOITUSTOIMI	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
KIRKOLLISVEROTULOT	36 072 666	32 000 000	37 970 000	38 000 000	38 760 000
VALTION RAHOITUS	4 675 781	4 676 000	3 600 000	3 250 000	3 250 000
VEROTUSKULUT	-525 871	-565 000	-580 000	-581 400	-593 028
KESKUSRAHASTOMAKSUT	-3 306 144	-3 419 500	-3 758 000	-3 762 000	-3 837 240
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	3 042 088	335 000	329 000	300 000	300 000
VUOSIKATE	39 958 520	33 026 500	37 561 000	37 206 600	37 879 732
TILIKAUDEN TULOS	39 958 520	33 026 500	37 561 000	37 206 600	37 879 732
TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT					
KORVAUKSET	1 056 270	1 221 024	1 229 941	1 300 000	1 330 000
MYYNTITUOTOT	507 485	436 000	355 000	495 000	515 000
MAKSUTUOTOT	2 467 023	2 127 630	2 215 700	2 450 000	2 575 000
VUOKRATUOTOT	5 891 757	5 769 584	6 101 627	6 000 000	6 054 517
KOLEHDIT JA MUUT KERÄYSTUOTOT	17 880				
TUET JA AVUSTUKSET	237 542	24 086	30 251	274 927	274 927
MUUT TOIMINTATUOTOT	92 971	194 100	270 000	419 555	300 000
TOIMINTATUOTOT	10 270 927	9 772 424	10 202 520	10 939 482	11 049 444
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-22 649 747	-24 317 699	-25 099 099	-25 475 585	-25 985 097
PALVELUJEN OSTOT	-8 159 370	-8 059 072	-8 823 988	-8 823 988	-9 129 451
VUOKRAKULUT	-1 806 717	-2 212 736	-2 296 738	-2 322 002	-2 368 442
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT"	-4 785 300	-4 428 114	-4 758 416	-4 758 416	-4 853 584
ANNETUT AVUSTUKSET	-1 632 734	-1 729 734	-2 434 593	-1 800 000	-1 800 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-946 804	-1 210 904	-905 915	-915 880	-934 198
TOIMINTAKULUT	-39 980 672	-41 958 259	-44 318 749	-44 095 872	-45 070 772
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-29 709 745	-32 185 835	-34 116 229	-33 156 390	-34 021 328
SISÄISET TUOTOT	1 821 295	888 957	991 098	1 820 000	1 820 000
SISÄISET PALVELUJEN OSTOT	-1 693 762	-779 447	-877 688	-1 710 000	-1 710 000
SISÄISET VUOKRAKULUT	-124 398	-109 510	-113 410	-110 000	-110 000
TOIMINTAKATE SISÄISET	3 135	0	0	0	0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-29 706 609	-32 185 835	-34 116 229	-33 156 390	-34 021 328
VEROTULOT JA VALTION RAHOITUS	40 748 447	36 676 000	41 570 000	41 250 000	42 010 000
VEROTUSKULUT	-525 871	-565 000	-580 000	-581 400	-593 028
KESKUSRAHASTOMAKSUT	-3 306 144	-3 419 500	-3 758 000	-3 762 000	-3 837 240
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 478 236	335 000	329 000	300 000	300 000
VUOSIKATE	8 688 059	840 665	3 444 771	4 050 210	3 858 404
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 589 114	-3 646 423	-3 836 600	-4 276 600	-4 500 000
TILIKAUDEN TULOS	4 098 945	-2 805 759	-391 830	-226 390	-641 596
POISTERON LIS (-) / VÄH(+)	-432 437	14 324	32 924	32 924	14 324
VAPAAEHT.VAR. LISÄYS/VÄH.	30 454			-465 120	-244 582
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 696 962	-2 791 434	-358 906	-658 586	-871 854

TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
RAHOITUSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Vuosikate	8 685 764	840 665	3 444 771	4 050 210	3 858 404
Tulorahoituksen korjauserät					
Tulorahoitus	8 685 764	840 665	3 444 771	4 050 210	3 858 404
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 040 247	-20 825 000	-19 540 000	-18 330 000	-15 210 000
Rahoitusosuudet investointeihin					
Käyttöomaisuuden myyntitulot					
Investoinnit	-6 040 247	-20 825 000	-19 540 000	-18 330 000	-15 210 000
NETTORAHAVIRTA, VARS.TOIM JA INV.	2 645 517	-19 984 335	-16 095 229	-14 279 790	-11 351 596
RAHOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäys	-3 767 000				
Antolainasaamisten vähennys	25 950	34 200	34 200	34 200	34 200
Antolainauksen muutokset	-3 741 050	34 200	34 200	34 200	34 200
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	3 000 000	17 400 000	17 400 000	12 500 000	12 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-403 846				
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-404 000	-404 000	-1 044 000	-1 044 000
Lainakannan muutokset	2 596 154	16 996 000	16 996 000	12 500 000	12 500 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 928 761				
NETTORAHAVIRTA, RAHOITUSTOIMI	1 783 865	17 030 200	17 030 200	12 534 200	12 534 200
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 429 382	-2 954 135	934 971	-1 745 590	1 182 604
Kassavarojen muutos	4 429 382	-2 954 135	934 971	-1 745 590	1 182 604
Kassavarat kuluvan kauden lopussa	53 192 294	23 745 865	27 634 971	25 889 381	27 071 985
Kassavarat 1.1.	48 762 913	26 700 000	26 700 000	27 634 971	25 889 381

TALOUSARVION 2025 INVESTOINTIOSA

Hautauspalveluiden investoinnit 2025

Rakennusten varusteisiin ja piha-alueisiin kohdistuvat investoinnit

2005160 Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus 120 000

Vuosina 2023–2024 toteutetun kattoremontin valmistuttua siirrytään sisätilojen peruskorjaamiseen. Vuonna 1967 valmistuneeseen kappeliin on tehty paikoitellen peruskorjausluonteisia töitä 1980-luvun lopulla ja 2000-luvun alussa. Pääosin tilat ovat kuitenkin edelleen alkuperäisessä kunnossa. Etenkin alakerran tekniset- tilat vainajan säilytystiloihin sekä sosiaalitilat ovat pikaisen päivityksen tarpeessa. Myös alakappelin eteis- ja wc tilojen puute on tärkeää korjata. Samoin yläkerran wc-tiloja tulee laajentaa. Talotekniikka, kuten viemärit, vesijohdot ja sähköt ovat pääosin uusittavassa kunnossa.

Tavoitteena on tehdä suunnitelmat vuoden 2025 aikana ja toteutus alkaisi alkuvuodesta 2026. Myös rakennushistoriallisen selvityksen teetetään vuoden 2025 aikana.

2006378 Pyhän Ristin kappelin piha-alueiden peruskorjaus 200 000 €

Pyhän Ristin kappelin piha-alueita ei ole pääosiltaan peruskorjattu kappelin yli 50-vuotisen historian aikana. Kivetyt käytävät ovat vaarallisen monttuisia, hulevedet lammikoituvat, pysäköintipaikalta nousevien portaiden yläpäässä käytävän profiili on vaarallisen jyrkkä, valaistus ei täytä nykyajan vaatimuksia ja vanhat vuorimäntytutukset ovat kasvaneet yli ja peittävät näkymän kokonaan kappelilta maisemallisesti arvokkaalle nurmialueelle. Lisäksi kappelin piha-alueella olevat ja pitkälle Uudenmaantien varteen ulottuvat laajat betonimuurit ovat monin paikoin rapautuneet. Alustavan kuntoarvion mukaan muurien seinämät tulee kunnostaa ja puhdistaa, ns. kukkamyyntin betonirakenteet peruskorjata tai mieluiten poistaa kokonaan.

Vuosina 2024–2025 teetetään muurien kuntotutkimukset ja korjaussuunnitelmat sekä viheralueiden peruskorjaussuunnitelmat. Tavoitteena on aloittaa piha-alueiden peruskorjaus vuoden 2025 aikana.

2010615, Turun hautausmaan sosiaalitilat osasto 1, yhteensä 1200 000 €. Hautausmaiden osuus investoinnista on 25 % = 300 000 €, HHR osuus 75 % = 900 000 €

Hautausmaan itäosassa työskentelevän henkilökunnan, eli osasto 2:n käyttöön valmistui keväällä 2022 nykyaikaiset sosiaalitilat huoltokeskuksen yhteyteen. Hautausmaan länsiosan väen, eli osasto 1 käyttöön on kesäkuussa 2024 aloitettu uuden sosiaalitilan rakentaminen hautausmaan keskelle, Skanssinkujan varrelle paikkaan, johon arkkitehti Pekka Pitkänen on jo 1970-luvulla esittänyt huoltorakennusvarauksen. Kohteelle on vuoden 2024 talousarviossa yhteensä 900 000 € määräraha, josta hautausmaiden osuus on 25 %. Rakentaminen aloitettiin kesäkuussa 2024. Rakennus valmistuu huhtikuussa 2025. Vuodelle 2025 tarvitaan rahoitusta yhteensä vielä 1 200 000 €, josta hautausmaiden osuus on 25 %.

2011923 Turun hautausmaan varistorakennusten peruskorjaus, yhteensä 120 000 €. Hautausmaiden osuus investoinnista on 25 % = 30 000 €, HHR osuus 75 % = 90 000 €

Turun hautausmaalla on useita pieniä huoltorakennuksia, jotka ovat toimineet pääosin sosiaalitiloina. Uusien sosiaalitilojen valmistuessa keväällä 2025, on tarkoituksenmukaista aloittaa tilojen muuttaminen työpisteitä lähellä oleviksi kalusto ja materiaalivarastoiksi. Kohteisiin tarvittavista muutoksista laaditaan suunnitelmat ja tärkeimpien tilojen muutostyöt aloitetaan. Hanke jaksotetaan vuosille 2025–2026.

Hautausmaiden investoinnit

2010791 Turun hautausmaan kastelujärjestelmän laajentaminen 70 000 €

Turun hautausmaalla on kastelujärjestelmä noin puolessa kortteleista. Järjestelmää on tarkoitus laajentaa myös Ylösnousemuskappelin ja Vasaramäen portin välissä olevalle alueelle, jossa kastelujärjestelmä puuttuu 18 korttelista. Vuonna 2025 toteutetaan rakentaminen osaan kortteleista.

2011934 Katariinan tuhkahautalehto, vaihe 2, 250 000 €

Katariinan muistolehdon laajennuksen ja tuhkahautalehdon vaihe 1 vihittiin käyttöön joulukuussa 2022. Valmistuneessa muistolehdon nimikivissä on tilaa 540 vainajan nimelle ja tuhkahautalehtoon valmistui 92 pientä tuhkasukuhautaa. Alueesta on tullut hyvin suosittu. Jo ensimmäisen puolentoista vuoden aikana on tuhkahautalehdon ensimmäisessä vaiheessa valmistuneista hautapaikoista jo yli puolet otettu käyttöön. Paikat tulevat loppumaan ehkä jo vuoden 2025 aikana. Alueen suunnitelma käsittää kaikkiaan 497 hautapaikkaa, jotka voidaan toteuttaa vaiheittain. Vaiheessa 2 voitaisiin rakentaa alueelle 3–5 uutta vastakkaista hautariviparia, joihin mahtuisi yhteensä 175–287 hautaa.

2010790 Turun hautausmaan tuhkahauta- ja uurnalehto 40 000 €

Kiinteistöstrategiaan on kirjattu tavoite vähentää muistolehtohautausten osuutta parantamalla muiden hautausmuotojen houkuttelevuutta. Turun hautausmaan korttelit 11.7, 11.8 ja 11.9 ovat vanhoja kertahautakortteleita, joissa viimeiset hautojen hallintaoikeudet ovat päättymässä 2024. Alueen reunoilla on uudempia urna- ja arkkuhautarivejä, mutta alueen keskiosat muodostavat kaksi yhtenäistä aluetta, joihin voidaan toteuttaa uuden tyyppisiä, tämän ajan tarpeita vastaavia hauta-alueita. Alueelle on tarkoitus toteuttaa moderni tuhkahauta- ja uurnahauta-alue sekä mahdollisesti uusi vainajan nimilaattamahdollisuudella varustettu muistolehto. Alueen toteutussuunnitelmat laaditaan 2024 ja rakentaminen toteutetaan 2025.

2011936 Turun hautausmaan keskusaukio 30 000 €

Turun hautausmaa on yhtymän hautausmaista viimeinen, josta puuttuu erillinen muualle haudattujen muistelupaikka. Tässä tehtävässä ovat palvelleet niin muistolehtoalue, sankarihautojen lähellä oleva kallioseinä kuin menneiden turkulaisten sukupolvien muistomerkki Kappelikujalla.

Koivukujan ja Skanssinkujan risteysalueella on epämääräisesti jäsentynyt kulkuväylien, pysäköintialueiden ja viheralueiden muodostama aukio. Tarkoitus on suunnitella tämä alue korkeatasoiseksi hautausmaan keskusaukioksi, jossa keskeisenä elementtinä tulisi olemaan muualle haudattujen muistomerkki. Alueen toteutussuunnitelmat tehdään vuonna 2025 ja rakentaminen toteutetaan 2026.

2011925 Jätteiden keruujärjestelmän kehittäminen 50 000 €

Turun hautausmaan jätteiden keruujärjestelmä perustuu muovisiin irtosäiliöihin, joita on eri puolilla hautausmaata kaikkiaan 125 pisteessä. Kussakin pisteessä kerätään kolmea lajitetta, maatuva jätettä, polttokelpoista jätettä ja metallia. Käytännössä jokaisessa korttelissa on oma jätteenkeräyspisteensä. Osassa kortteleita on pisteitä useampiakin. Hautausmaalla kävijöille etuna on, että jättepiste löytyy aina läheltä. Valtavasta jättesäiliöiden määrästä seuraa kuitenkin paljon tyhjennykseen ja kunnossapitoon liittyvää työtä, jota voitaisiin vähentää jättepisteitä keskittämällä.

Tavoitteena onkin keskittää hautausmaan jätehuolto soveltuvilta osin harvempiin, vetoisuudeltaan suurempiin pisteisiin, jotka pääosin sijoittuisivat hautausmaan väljempien ulosmeno- ja pääkäytävien varteen, jolloin tyhjentäminen voitaisiin teettää urakoitsijan jätteet kokoon puristavalla jätteidenkeräysautolla. Hanke jaksotetaan vuosille 2025–2027.

2010785 Museohautojen peruskorjaukset 20 000 €

Seurakuntayhtymän hallintaan on palautunut satoja vanhoja hautoja, joiden muistomerkit ja mahdolliset muut rakenteet ovat kulttuurihistoriallisin perustein säilytettäviä. Osalle muistomerkeistä ja rakenteista tulisi tehdä pikaisia korjaustoimenpiteitä. Hanke alkaa vuonna 2024 ja jatkuu ainakin vuosikymmenen loppuun. Korjaukset aloitetaan heikkokuntoisimmista kohteista.

2011930 Maarian hautausmaan laajennus 30 000 €

Maarian kirkkomaalle tehtiin 1990-luvun lopulla pieni laajennus, johon kaavoitettiin uurnahautoja. Alue on täyttymässä vuoden 2024 aikana. Kirkkomaan useaan kertaa laajennettu muistolehtoalue täyttyi jo 2020-luvun alussa. Tarvetta korvaamaan on tehty vanhoihin, seurakuntayhtymälle palautuneisiin sukuhautoihin ns. pienoismuistolehtoja, joista kolmas toteutetaan ja otetaan

käyttöön vuoden 2024 kuluessa. Sen jälkeen kirkkomaalla ei ole uusille ratkaisuille enää luontevasti tilaa.

Läheisen täynnä olevan Maarian hautausmaan vieressä, Vanhan Tampereentien ja Vähäjoen välissä, on hautausmaakäyttöön kaavoitettua peltomaata. Alueelle on 1980- ja 1990-lukujen vaihteessa laadittu suunnitelmat usean hehtaarin laajuudesta hautausmaan laajennuksesta, jossa olisi muistolehto, yli 15 000 haudan uurnalehto ja lähes 1500 haudan arkkuhauta-alueet. Alueen toteuttamiseen ei ole ryhdytty. Nyt yli 30 vuoden kuluttua, ollaan lähellä tilannetta, että molemmat Maarian kirkon lähellä olevat hautausmaat ovat täynnä. Olisi perusteltua laajentaa pienimuotoisesti Maarian hautausmaata lähivuosisikymmenten tarpeeseen. Alueelle voisi suunnitella tämän päivän vaatimusten mukaisen muistolehdon ja nykyaikaisen tuhkahautalehdon, ehkä myös uurnalehdon. Alueen suunnittelu toteutettaisiin 2025.

2011939 Hautausmaiden pienet investoinnit 120 000 €

Määrärahaa käytetään pienehköihin, eri kohteisiin sijoittuvien investointien toteuttamiseen. Näitä ovat mm. asvaltointien ja kasvillisuusalueiden uusimiset, levähdyspisteiden ja pienoismuistolehtojen rakentamiset, pienet hautakorttelien muutos- ja peruskorjaustyöt, sadetusautomaation peruskorjaukset tai täydentämiset, opasteiden parantamiset sekä äkilliset investointitarpeet.

Hautaus-toimen koneinvestoinnit

2011927 Pientraktori 70 000 €

Hautausmaiden valmisteleviin tehtäviin Turun hautausmaalla nelivetoinen etukauhalla varustettu kiinteistötraktori. Koneen tulee pystyä toimimaan myös lumihangessa, kun avataan hautakorttelin sisään kulkuväyliä hautauksia varten ja kuljetetaan työvälineitä, kuten sulatinlaitteita. Segmentissä ei toistaiseksi ole saatavana riittävän tehokkaista akkutoimisia koneita, joten hankitaan uusiutuvalla dieselillä toimiva kone.

2011940 E-pienkuormaaja + latausasema yhteensä 70 000 €. Hautaus-toimen osuus investoinnista on 50 % = 35 000 €, HHR osuus 50 % = 35 000 €

Turun hautausmaan monipuolisiin ylläpitotehtäviin akkutoiminen pienkuormaaja. Koneella täydennetään osittain vastaavaa dieselkäyttöistä konekantaa ja toisaalta vähennetään lihasvoimin tehtäviä materiaalien siirtotöitä. Nopeaa latausta varten hankitaan erillinen latausasema.

2011931 E-lava-ajoneuvo yhteensä 40 000 €. Hautaus-toimen osuus investoinnista on 50 % = 20 000 €, HHR osuus 50 % = 20 000 €

Turun hautausmaan materiaali- ja työvälinekuljetusten tehostamiseksi hankitaan akkutoiminen N-luokan lava-ajoneuvo.

2011980 Hautausmaiden pienkone- ja työlaitehankinnat yhteensä 30 000 €. Hautaus-toimen osuus investoinnista on 50 % = 15 000 € ja HHR osuus 50 % = 15 000 €

Määräraha erilaisten pienempien kulkuvälineiden, koneiden ja laitteiden hankintaan hautaus-toimipalveluiden käyttöön. Laitteet hankitaan sähkötoimisina aina silloin, kun käyttötarkoitukseen soveltuvina niitä on saatavissa.

ÄKILLISIIN HANKINTOIHIN VARATTU MÄÄRÄRAHA

HAUTAUSOIMI		INVESTOINTI	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1001050502 Talous- ja kehittämispalvelut		2007929 Varaus äkillisiin hankintoihin	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
HAUTAUSOIMEN INVESTOINNIT 2025-2028		TALOUS- JA KEHITTÄMISPALVELUT INVESTOINNIT YHTEENSÄ	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
HAUTAUSOIMI		INVESTOINTI	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1004030210 Turun hautausmaa		2010615 Turun hautausmaan sosiaalityö osasto 2 (1200 000 e 25%)	225 000	300 000			
		YHTEENSÄ	225 000	300 000			
		Turun hautausmaan valaistuksen peruskorjaus	150 000		20 000	200 000	200 000
		Turun hautausmaan kastelujärjestelmän laajentaminen	70 000	70 000	70 000		
		Turun hautausmaan tuhkahauta- ja uurnalehto	40 000	400 000			
		Turun hautausmaan keskusaukio		30 000	200 000		
		Jätteiden keruujärjestelmän kehittäminen		50 000	50 000	150 000	
		2024 monitoimitraktori, suuri (210 000 e 50%)	105 000				105 000
		E pienkuormaaja + lat.asema (70 000 e 50%)		35 000	35 000		35 000
		E lava-ajoneuvo (40 000 e 50%)		20 000	20 000		
		Monitoimitraktori, suurempi keskikoko (180 000 e 50%)			90 000		
		E-suurteholeikkuri				60 000	
		E-pakettiauto, neliveto				80 000	
		Turun hautausmaan kiertokujan istutusalueiden uusinta			80 000		
		Turun hautausmaan kappelikujan peruskorjaus			20 000	150 000	150 000
		Varatorakennusten peruskorjaus (120 000 e 25 %)		30 000	30 000		
		Katariinan tuhkahautalehto, vaihe 2		250 000			
		Maarian hautausmaan laajennus		60 000	500 000	300 000	
		Kärsämäen muistolehdon laajennus			80 000		
		Museohautojen peruskorjaukset	20 000	20 000	30 000	30 000	30 000
		2025 Pienkone- ja työlaittehankinnat (30 000, 50%)		15 000			
		2025 Hautausmaiden pienet investoinnit	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
1004030200 Turun ja Kaarinan hautausmaat		YHTEENSÄ	955 000	1 100 000	1 345 000	1 090 000	640 000
		2011927 Pientraktori		70 000			
1004040690 Hautaus Turun ja Kaarinan hautausmaat		YHTEENSÄ		70 000			
		2006472 Krematoriuuni 1 uudelleen muuraus	120 000				120 000
		Krematoriuuni 2 uudelleen muuraus			120 000		
1004040711 Hautaus Krematorio		YHTEENSÄ	120 000		120 000		120 000
		2005160 Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus	1 200 000	120 000	1 000 000	1 000 000	
		2006378 Pyhän Ristin kappelin piha-alueiden peruskorjaus	20 000	200 000	500 000		
1004040710 Hautaus Pyhän Ristin kappeli		YHTEENSÄ	1 220 000	320 000	1 500 000	1 000 000	
HAUTAUSOIMEN INVESTOINNIT		YHTEENSÄ	2 520 000	1 790 000	2 965 000	2 090 000	760 000

KIINTEISTÖPALVELUIDEN RAKENNUS- JA PERUSKORJAUSKOHTEET VUOSIKSI 2025–2029

Investointeja mietittäessä perusajatuksena on ollut pitää investoinnit kurissa ja toteuttaa vain tarpeelliset investoinnit. Investoinneissa on huomioitu seurakuntayhtymän strategia ja erityisesti sen ympäristöohjelma.

Investointien viisivuotissuunnitelmassa on esitetty vuoden 2024 talousarvioluku. Talousarviovuodelle 2025 on esitys investoinneista, samoin kuin vuosille 2026–2028. Investointien viisivuotissuunnitelma perustuu kiinteistöpalveluiden tiedossa oleviin ja suunniteltuihin tarpeisiin vuosille 2025–2028 sisältäen sekä toteutumassa olevat että mahdollisesti toteutettavat hankkeet.

Haasteena investointien suunnittelulla on epävarmuus kustannusten noususta ja niiden lopullisesta tasosta investointeja toteutettaessa. Suunnitelmassa on pyritty parhaimpaan mahdolliseen ennustukseen.

Seurakunnilta ja muilta yksiköiltä on investointien jättöpäivään 14.6.2024 mennessä tullut tässä mainitut investointiesitykset. Esitysten alla on kiinteistöpalveluiden kannanotto. Esityksissä on huomioitu myös seurakuntien aiemmat investointiesitykset edellisiltä vuosilta, joita ei ole toteutettu tai ovat kesken.

Investointiesitys ei tue seurakuntayhtymän kiinteistöstrategiaa kiinteistöjen vähennystarpeen osalta. On välttämätöntä saada päätös vanhojen kiinteistöjen luopumisesta. Kiinteistöpalvelut on laatinut listan luovutettavista kiinteistöistä ja tavoitteena on saada ne päätöskäsittelyyn tämän vuoden aikana.

Mikaelin seurakunta

Mikaelinkirkon esitystekniikan loppuun saattaminen

Kirkon äänentoisto on uusittu, mutta striimauslaitteet, teatteripaketti, videotykki ja siirrettävät näytöt puuttuvat.

Mikaelinkirkon alakerran entisen tiilivaraston muuttaminen kokoustilaksi

Seurakuntakodin toisen kerroksen neuvotteluhuoneen tilalle tarvitaan uusi neuvottelutila.

Kiinteistöpalvelut: Tiilivaraston muuttaminen kokoontumistilaksi on haasteellista mm. ilmanvaihtomääräysten takia, mutta asia tutkitaan.

Mikaelinkirkon kahvilaremontin loppuun vieminen

Kahvilaremontti on ollut suunnitteilla pitkään ja arkkitehdin piirustukset on hyväksytty, mutta remonttia ei ole aloitettu.

Mikaelinkirkon sähköinen ilmoitustaulu

Seurakuntaneuvosto on tehnyt ensimmäisen anomuksen sähköisestä ilmoitustaulusta jo kokouksessaan 9.12.2020.

Mikaelin seurakuntakodin piha-alueen kunnostaminen

Piha-aluetta voisi hyödyntää seurakunnan tapahtumissa, jos se olisi viihtyisämpi, eikä toimisi pelkkänä parkkipaikkana.

Kiinteistöpalvelut: Mikaelin seurakuntakodin edessä oleva piha-alue muutettiin pysäköintialueeksi seurakunnan toiveiden mukaisesti. Piha-alueen laajentaminen vieressä olevien asunto-osakeyhtiön leikkipaikkoja poistamalla on haasteellista. Esitetty piha-alueen muuttaminen sijaitsee asunto-osakeyhtiöiden tontilla ja asunnoilla tulee olla leikkipaikat. Piha-alue toimii koko alueen pelastustienä.

Piha-aluetta voidaan kuitenkin kehittää viihtyisämmäksi ja eri toimintoja mahdollistavaksi sekä lisätä kylmä varastotila em. reunaehdot huomioiden.

Piikkiön seurakunta

Väistötilojen hankkiminen uuden seurakuntakeskuksen rakentamisen ajaksi

Väistötiloiksi toivotaan kahta tilakonttia diakoniatyön vastaanottotyötä, ruokajakoa sekä muuta vapaaehtoisvoimin toteutettavaa diakoniatuomintaa varten. Toiseen väistötilaan on tarkoitus sijoittaa tarvittavat kylmälaitteet. Diakonian väistötiloja tarvitaan myös pienimuotoista ryhmätuomintaa varten.

Kiinteistöpalvelut: Väistötiloista aiheutuvat kustannukset pyritään minimoimaan ja tutkitaan myös vaihtoehtoja tilojen vuokraamiselle alueelta. Tulee vielä tarkastella, mitkä toiminnot voidaan hoitaa tukeutuen muihin olemassa oleviin tiloihin rakennusaikana.

Piikkiön kirkon uudet kirkkotekstiilit sekä kirkon äänentoistolaitteiston korjaus ja päivitys

Piikkiön kirkkoon on hankittu uudet kirkkotekstiilit, tekstiilitaiteilija Helena Vaarin toteuttamana. Uudet kirkkotekstiilit on otettu käyttöön marraskuun 2023 ja toukokuun 2024 välisenä aikana. Uudet kirkkotekstiilit pitävät sisällään kaksi papin stola neljässä pääasiallisessa liturgisessa värisarjassa ja yhden mustan papin stolan. Piikkiön seurakunta esittää investointiosioon lisättäväksi varauksen kahden kaksipuolisen diakonin stolan tilaamiseksi Helena Vaarilta. Piikkiön kirkon äänentoistolaitteiden korjaustarve sekä äänentoistolaitteiden ylläpito ja päivitys.

Kiinteistöpalvelut: Äänentoistojärjestelmä päivitetään kirkon kokonaisvaltaisten muutostöiden yhteydessä vuonna 2026. Vuoden 2025 aikana muutokset suunnitellaan ja luvitetaan. Kirkkotekstiilit voidaan hankkia vuonna 2025.

Piikkiön kirkon katon korjaus

Piikkiön seurakunta kiinnittää edellä mainittujen lisäksi huomiota Piikkiön kirkon katon jo aiemmin todettuun korjaustarpeeseen. Edelleen seurakunta kiinnittää huomiota vanhan seurakuntatalon peruskorjauksen kartoittamisen tarpeeseen.

Kiinteistöpalvelut: Piikkiön kirkon katon uusiminen esitetään tehtäväksi kirkon kokonaisvaltaisten muutostöiden yhteydessä vuonna 2026.

Åbo Svenska församling

Aurelian ulkotilojen uudistaminen

Kiinteistöpalvelut: Määrärahat on esitetty vuoden 2024 investointibudjetissa. Hanke toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Uusien tuolien hankinta seurakuntasaliin

Kiinteistöpalvelut: Määrärahat on esitetty vuoden 2024 investointibudjetissa ja hanke toteutetaan vielä vuoden 2024 aikana. Tutkitaan vaihtoehto, että Pallivahan purettavan seurakuntakeskuksen tuolit puhdistetaan ja siirretään Aureliaan.

Keittiölaitteiden uusiminen

Keittiön jääkaappi, uuni ja liesi tulee uusia.

Kiinteistöpalvelut: Jääkaappi uusitaan ja muiden koneiden uusimistarve tarkistetaan.

Kaarinan seurakunta

Littoisten uuden lasten ja nuortentalon rakentaminen

Kiinteistöpalvelut: Kaavoitus on käynnistetty vuoden 2024 aikana ja suunnittelumäärärahat on esitetty vuoden 2025 investointibudjetissa.

Kuusiston sankarihaudan kunnostaminen

Kuusiston kirkkomaan osalta laaditaan suunnitelma sankarihaudan ehostamiseksi ja Muualle haudattujen -ristimuistomerkin uudistamiseksi ja muistolehdon rakentamiseksi.

Kiinteistöpalvelut: Sankarihauta kunnostetaan vuonna 2025 käyttötaloudesta.

Maarian seurakunta

Maarian kirkon kehittäminen

Kiinteistöpalvelut: Määrärahat on esitetty vuoden 2025 investointibudjetissa.

Katariinan seurakunta

Esteettömyyden parantaminen Nummen seurakuntakodissa ja Katariinan pappilassa sekä Pyhän Katariinan kirkossa

Kiinteistöpalvelut: Hankkeet suunnitellaan vuoden 2024 investointibudjetista ja toteutukseen varaudutaan vuoden 2025 investointibudjetissa. Lisäksi varaudutaan kameravalvonnan lisäämiseen ja Varissuon kirkon äänentoiston parantamiseen.

Henrikinseurakunta

Digitaalisen näytön hankkiminen Skanssin Skappeliin.

Kiinteistöpalvelut: Koska kyseessä on leasing-laite, kustannuksiin varaudutaan käyttötaloudesta.

Selvityksenä luettelossa esiintyvistä kohteista kiinteistöpalvelut esittää seuraavaa:

2006346, Tuomiokirkon peruskorjaus, 2 000 000 €

Yhteinen kirkkoneuvosto perusti syksyllä 2022 tuomiokirkon peruskorjauksen ohjausryhmän ja alkuvuodesta 2023 peruskorjauksen rakennustoimikunnan ohjaamaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan tuomiokirkon peruskorjauksen.

Syksyn 2023 aikana kilpailutettiin hankesuunnitteluvaiheen pääsuunnittelija ja erikoissuunnittelijat kilpailutettiin vuoden 2024 alussa. Vuoden 2024 alkupuoliskolla on laadittu hankesuunnitelma, jonka mukaan talotekniikan uusimisen lisäksi suoritetaan toiminnallisia muutoksia varsinkin Ursulan kappelissa ja sakastissa. Lisäksi esteettömyyttä parannetaan huomattavasti. Hankesuunnitelman mukaan peruskorjauksen kokonaiskustannus on noin 24 miljoonaa euroa ilman kuoriurkuja. Valtiovallalta on saatu päätös 4,0 M€ avustuksesta peruskorjaukseen.

Hankkeen urakkamuodoksi ollaan esittämässä projektinjohtourakkaa, johon sisältyy erikoissuunnittelu. Pää- ja arkkitehtisuunnittelusta tehdään tilaajan nimiin erillinen sopimus, jotta tilaajan vaikutusmahdollisuus mm. toiminnallisten ja suojelullisten näkökulmien suhteen säilyy.

Syksyn 2024 aikana kilpailutetaan hankesuunnitelman avulla suunnittelu- ja rakentamisvaiheen pää- ja arkkitehtisuunnittelija sekä rakennuttajakonsultti ja valvoja. Kun yleissuunnittelu on edennyt riittävän pitkälle, jotta rakennuslupahakemus voidaan jättää, kilpailutetaan hankkeen projektinjohtourakoitsija kesän 2025 aikana. Näin rakennustyöt voidaan käynnistää kevään 2026 aikana, jolloin työt valmistuvat syksyllä 2028. Rakennustyöt vaiheistetaan tarvittavin osin, mutta urakoitsijalle tulee osoittaa riittävä työalue, jotta aikataulussa pysytään.

2008620, Mikaelinkirkon sisätilojen uudistus, 300 000 €

Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto on jo aiemmin esittänyt Mikaelinkirkon penkkien poistamista kirkon etuosan vasemmalta puolelta ja kirkon takaosasta. Näihin muutoksiin on jo saatu lupa Museovirastolta. Tämän lisäksi seurakuntaneuvosto esittää uudistuksia kirkkoon, jotka mahdollistavat kirkon monipuolisemman käytön ja lisäävät sen viihtyisyyttä. Uudistuksia toivotaan kirkon aulan lasivitrinien poistamiseksi ja poistettujen penkkien tilalle irtotuoleja ja

pöytiä. Kahvila uudistettaisiin kokonaan ja mahdollisuuksien mukaan pyritään varustamaan vesi- ja viemäriinotoksella. Mikäli viemäriinointi onnistuu, tulisi tarkastella myös uuden yleisö-WC:n rakentamista.

Esitystekniikka saatetaan loppuun, sähköinen ilmoitustaulu hankitaan ja piha-aluetta kehitetään viihtyisämmäksi pelastustiet ja leikkipaikat huomioiden. Tutkitaan myös mahdollisuus muuttaa tilivaraston neuvottelutilaksi.

Suunnitelmat kahvilan uudistamisesta on laadittu ja suunnitelmista on saatu museoviraston puoltava lausunto. Koska kyseessä on kirkon sisäosan olennainen muutos, tarvitsevat nämä uudistukset vielä ja kirkkohallituksen hyväksymisen. Valmistelutyöt toteutetaan vuonna 2024 ja muutostyöt toteutetaan vuoden 2025 aikana.

2007614, Kaksikerran kirkon sadevesikourut ja salaojat, 300 000 €

Kaksikerran kirkon katolla ei ole sadevesikouruja eikä -syöksyjä ja siten vesi putoaa suoraan kirkon seinien alaosaan ja sokkeliin. Lisäksi rakennuksen ympäriltä puuttuvat salaojat. Vaarana on, että sadevesi kulkeutuu kirkon lattian alle ja vahingoittaa kirkon lattiarakenteita kuten Maarian kirkossa ja Pyhän Katariinan kirkossa on käynyt. Samalla parannetaan esteettömyyttä kirkon sisääntuloon. Hanke tarvitsee Museoviraston ja kirkkohallituksen hyväksynnän.

Suunnitelmat sadevesikourujen asentamisesta rakennukseen sekä salaojituksesta ja sadevesien poisjohtamisesta on laadittu ja rakennuslupa haetaan vuonna 2024. Toteutus olisi vuonna 2025.

2007611, Hirvensalon seurakuntakeskuksen peruskorjaus, 2 500 000 €

Rakennuslupa vanhan rakennuksen purkamiseksi ja uuden seurakuntakeskuksen rakentamiseksi saatiin 11.5.2023 ja yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi hankkeen ja antoi sille määrärahat kokouksessaan 15.6.2023. Vanha rakennus puretaan lukuun ottamatta vanhan kirkkosalin sisäseiniä ja muotoa ja tilalle rakennetaan uusi seurakuntakeskus, jossa laajempi ja monikäyttöisempi kirkkosali.

Rakennustyöt ovat alkaneet elokuussa 2023 ja rakennustyöt valmistuvat helmikuussa 2025. Irtojalustus ja käyttöönotto suoritetaan keväällä 2025, jolloin toiminta voidaan aloittaa kesällä tai syksyllä 2025. Taideteos asennetaan kesällä 2025.

Hanketta on rahoitettu hautainhoitorahaston antamalla lainalla.

2010073, Maarian kirkon sisäkorjaukset, 900 000 €

Maarian kirkon sisäilman laadusta tuli valituksia, jonka perusteella kiinteistöpalvelut tilasivat kohteeseen sisäilmatutkimuksen vuoden 2018 talvella. Tutkimusten perusteella kirkkosalin ja sakariston laulalattian alla olevat puru- ja mineraalivillaeristeet ovat kosteusvaurioituneet. Ilmavuodoista johtuen lattian alta kulkeutuu mikrobeja kirkkotilaan, jotka voivat aiheuttaa haittaa herkistyneille.

Kosteusvauriot johtuvat todennäköisesti siitä, kun kirkosta on vuosikymmeniä sitten poistettu räystäskourut ja -syöksyt, jolloin katolta valuva vesi on kastanut kirkon sokkelin ja seinien alaosat ja vesi kulkeutunut kirkon lattian alle. Pari vuotta sitten kirkkoon asennettiin uudet räystäskourut ja -syöksyt, joten sadeveden kulkeutuminen katolta maahan ja lattian alle on nyt estetty.

Korjaustoimenpiteenä tulee purkaa nykyinen laulalattia ja poistaa kostuneet ja vaurioituneet eristeet ja sen jälkeen rakentaa lattiat uudestaan. Samalla rakenteet tiivistetään. Maarian seurakunta on toivonut myös etuosan penkkien poistoa. Penkit poistetaan kirkkosalin lattian peruskorjauksen myötä. Ilmanvaihtoa kirkossa pyritään parantamaan avaamalla tuuletusteitä yläkattosta ulos. Lisäksi Maarian seurakunta on esittänyt toiveen Maarian kirkon toiminnallisista muutoksista, jotka sisältävät mm. uudet WC-tilat ja keittiötilat. Vuoden 2024 aikana on tarkennettu sisäilmakorjausten suunnitelmia ja on laadittu suunnitelmat toiminnallisista muutoksista.

Suunnitelmia on esitelty rakennusvalvonnalle ja Museovirastolla ja tavoitteena on jättää rakennuslupahakemus syksyllä 2024.

Runosmäen Monitoimitalo valmistuu helmikuun lopussa 2024 ja kirkkosalin urut valmistuvat loppusyksystä 2024. Siten tavoitteena on aloittaa Maarian kirkon peruskorjaus tammikuussa 2025 ja kirkko olisi poissa käytöstä vähintään puolen vuoden ajan. Väistötilana toimivat tällöin Runosmäen monitoimitilan lisäksi Kärsämäen kappeli ja Maarian pappilan talli. Vuoden 2024 aikana on teetetty Maarian kirkosta rakennushistoriallinen selvitys tukemaan kirkon peruskorjausta.

2003301, Piikkiön kirkon katon peruskorjaus, 50 000 €

Keväällä 2015 todettiin kirkon katon vuotavan paikoin. Katto tarkastettiin, jolloin todettiin vanhojen kattotiilien olevan osittain rikki ja erittäin kuluneita ja hauraita. Katon paikkauksen yhteydessä kattorakenteita avattiin varmuuden vuoksi jonkin verran, jolloin huomattiin, että tiilikaton alle oli jätetty vanha puupaanukatto. Paanukatto ja ruodelaudat ovat paikoitellen lahonneet.

Vaikka kirkon katto paikattiin ja vesivuodot loppuivat, vuosi katto uudestaan kesällä 2018. Vuoto paikattiin. Katon uusimista on siirretty, koska paikkaukset ovat toistaiseksi onnistuneet ja vuotoja ei ole nyt esiintynyt.

Museovirasto on tehnyt aiemmin katselmuksen paikan päällä ja silloisen katselmuksen perusteella keskusteltiin, että uusi kattomateriaali olisi todennäköisesti konesaumattu pelti. Keväällä 2020 Museovirasto antoi kattorakenteesta kuitenkin virallisen lausunnon ja sen perusteella kirkkoon tulisi palauttaa puupaanukatto eli tehdä kokonaan uusi puupaanukatto.

Kiinteistöpalvelut jatkavat neuvotteluja Museoviraston kanssa kattorakenteesta, koska puupaanukatto on noin kaksi kertaa kalliimpi hankintakustannuksiltaan. Lisäksi katon ylläpitokulut ovat puupaanukatolla tervausten myötä huomattavasti kalliimmat kuin peltikatolla. Vanha tiilikatto ja vanha paanukatto tulee joka tapauksessa poistaa. Varsinaiset kattotuolit ovat ehjät. Kattokorjauksen suunnittelu- ja selvitystyö suoritetaan vuonna 2025. Katon peruskorjaus suoritetaan siten vuonna 2026. Rakennushistoriaselvitys, joka palvelee korjaustöiden suunnittelua ja suorittamista, on valmistunut.

Koska Piikkiön seurakunta esittää kirkon kokonaisvaltaisen uudistamissuunnitelmien aloittamista, on katon uusiminen syytä suorittaa samassa yhteydessä. Myös toiminnallisten muutosten suunnittelu toteutettaisiin vuonna 2025 ja rakennustyöt vuonna 2026. Äänenvaihtoa parannetaan samassa yhteydessä.

2008618, Piikkiön kirkon uudistus, 100 000 €

Piikkiön seurakunta esittää Piikkiön kirkon sisätilojen uudistusta kirkon monipuolisemman toiminnan mahdollistamiseksi. Tavoitteena on uusien kirkkotekstiilien hankinta, uusien äänentoistojärjestelmien ja audiovisuaalisten laitteiden hankinta. Kirkon takaosan penkkien poisto on saanut jo museoviraston hyväksynnän. Esteettömän WC-tilan toteuttamista tutkitaan. Kirkkotekstiilejä hankitaan vuonna 2025.

Koko kirkosta on tehty rakennushistoriallinen selvitys auttamaan tulevaisuuden suunnitelmissa ja selvitys valmistui vuonna 2024. Tämän jälkeen voidaan aloittaa kirkon uudistuksen suunnittelu ja sen jälkeen kirkon sisätilojen uudistaminen. Tavoitteena on aloittaa suunnittelu vuoden 2025 aikana, jolloin toteutus olisi vuonna 2026.

2007630, Toimitalon peruskorjaus, 600 000 €

Toimitalon rakennus on valmistunut vuonna 1956 ja rakennuksen putkistot ovat pääsääntöisesti alkuperäisiä. Useampana vuotena on viemäriverkostossa ollut tukoksia ja vuoden 2020 aikana on ollut jo useita putkirikkoja, joista on aiheutunut vesivahinkoja ja korjaustöitä. Vesivahingot ovat hankaloittaneet niin omien työntekijöiden kuin vuokralaistenkin työskentelyä talossa. Vesivahingot jatkuvat, jollei putkistoja korjata.

Vuoden 2022 keväällä kartoitettiin putkistot ja tehtiin kuntoselvitys. Varsinainen suunnittelun piti alkaa vuonna 2023 mutta suunnittelua siirretään, kunnes koko rakennuksen toiminnot saadaan mietittyä ja Aninkaistenkatu 1 uusi asuinrakennus on valmistunut.

Tavoitteena on suunnitella toimitalon toiminnot uudelleen siten, että huomioidaan nykyaikainen hybridityöskentely toimistoissa. Lisäksi asiakaspalvelu sijainti ja laajennus tulee tutkia uudelleen samoin kuin seurakunnalliset kokoontumistilat. Tilojen suunnittelu aloitetaan loppuvuodesta 2024.

Toimitalon vesikatto on alkuperäinen ja viime vuosina on ollut useita vuotokohteita. Vuodot on saatu paikattua toistaiseksi, mutta ne aiheuttivat haittaa ja kustannuksia sisätiloihin. Siten suunnitelmassa on uusia vesikatto tarpeellisilta osilta. Keväällä 2022 katolle tehtiin kuntotarkastus, jonka perusteella varsinkin katon vesikatteen alapuolinen tuuletus on puutteellinen ja aiheuttaa kondenssivesivaurioita rakenteisiin. Paikoin vesikatteessa on halkeamia mutta niitä saadaan toistaiseksi paikattua erilaisilla tiivistysmassoilla.

Kun vesikatto uusitaan, tulee samalla uusittavaksi yksi ilmanvaihtokone. Nykyinen kone on käyttökänsä päässä ja sitä ei saada vaihdettua ilman vesikaton aukaisua. Samalla tutkitaan katon varustaminen aurinkopaneeleilla.

Koska toimitalossa on tarpeen suorittaa kokonaisvaltainen peruskorjaus, on syytä keskittää vesikaton ja IV-koneen uusinta samaan yhteyteen, jolloin on tiedossa toiminnallisten muutosten vaikutukset tekniikkaan. Myös ikkunat, välipohja-, yläpohja- ja ulkoseinärakenteet tulee tutkia, jotta sisäilman parantamiseen tarvittavat korjaukset saadaan suoritettua peruskorjauksen yhteydessä.

Tutkimuksia ja suunnittelua jatketaan vuonna 2025 siten, että rakennuslupahakemus pystytettiin jättämään vuoden 2026 alussa ja rakennustyötkin voidaan aloittaa vielä vuoden 2026 aikana.

2011926, Toimitalon sisäpihan kansi peruskorjaus, 1 000 000 €

Aninkaistenkatu 1 -rakennuksen purun ja uudisrakentamisen toteutuksen yhteydessä uusitaan pihakansi, joka rahoitetaan seurakuntayhtymän investointina.

2009682, Littoisten uusi lasten ja nuorten talo, 500 000 €

Littoisten seurakuntatalo on rakennettu 1954. Rakennus on kaksikerroksinen ja laajuudeltaan 500 m². Vuonna 1995 korjattiin rakennuksen sisäpintoja, mutta muuta peruskorjausta ei ole tehty.

Talon vesi- ja viemäriputkisto on alkuperäinen ja ovat käyttökänsä päässä. Talvella 2017 yksi viemäriputki halkesi ja alustavan tarkastuksen perusteella on syytä pelätä, että lisää putkirkkoja on todennäköisesti tulossa. Mikäli rakennukseen tehdään pelkkä putkistosaneeraus, on alustava kustannusarvio n. 300 000 €. Arvioon sisältyy asbestipurut sekä rakennuksesta puuttuvan inva-wc:n rakentaminen.

Todennäköistä kuitenkin on, että putkistosaneerauksen yhteydessä ilmenee muita yllättäviä korjauskohtia ja tällöin kustannusarvio saattaa helposti nousta niin korkeaksi, että rakennuksen korjaaminen ei ole järkevää. Lisäksi vanha rakennus on erittäin esteellinen.

Tämän perusteella kiinteistöpalvelut on esittänyt, että vanha rakennus puretaan ja rakennetaan tilalle pienempi seurakuntakoti ja yritetään kaavoittaa osa vieressä olevista alueista omakotitonteiksi. Kaarinan seurakunta on myös samaa mieltä asiasta.

Kiinteistöpalvelut neuvottelivat Kaarinan kaupungin kanssa mahdollisuudesta purkaa vanha rakennus ja laatia alueella uusi asemakaava, joka mahdollistaisi uuden seurakuntatalon

rakentamisen ja lisäksi yhden pienkerrostalon ja seitsemän omakotitalon rakentamisen. Näiden tonttien myynnillä saataisiin osin rahoitettua uutta seurakuntarakennusta.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi vuoden 2022 lopulla esityksen hakea asemakaavanmuutosta alueelle ja esitys on toimitettu Kaarinan kaupungille. Rakennuksen suunnittelu on aloitettu ja hankesuunnitelman eri vaihtoehtojen jälkeen on yhdessä Kaarinan seurakunnan kanssa päädytty ratkaisuun, jossa rakennus on kaksikerroksinen ja laajuudeltaan n. 350 krs-m².

Kaavoitus on käynnistetty. Varsinainen suunnittelu aloitetaan loppuvuonna 2024 ja tavoite on saada rakennuslupa alkuvuodesta 2025. Tällöin vanhan rakennuksen purku ja uuden rakennuksen rakentaminen voisi alkaa syksyllä 2025 ja hanke olisi valmis kesällä 2026. Kaarinan seurakunnan toiminnan kannalta uusi rakennus profiloituu lasten ja nuorten käyttöön, joten rakennuksen työnimeksi tulisi Littoisten lasten ja nuorten talo.

2007618, Heinänokan leirialueen kehittäminen, 2 000 000 €

Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 15.6.2023 leirikeskusten rakennustoimikunnan laatiman leirikeskusten kehittämissuunnitelman. Sinapin leirikeskus laitetaan myyntiin.

Heinänokan alueen täyspainoinen kehittäminen ja suunnittelu aloitetaan, kun Sinapin myynti on edennyt. Tavoitteena on toteuttaa Heinänokkaan uudet rakennukset vaiheittain. Ensimmäiseksi uusi majoitusrakennus ja siihen liittyvä keittiö ja ruokailutila. Samalla tutkitaan, voidaanko vanha ruokalarakennus peruskorjata kokoontumistilaksi. Tämän jälkeen mietitään lisämajoitusrakennusten tarvetta ja mahdollisen leirikirkon tarvetta.

2011944, 2025 Taide- ja sakraaliesineiden hankinta, 20 000 €

Taide- ja sakraaliesineiden hankintaa varten on vuosittain talousarviossa varattu 20 000 €. Määrärahaa on esitetty nyt saman verran eli 20 000 € vuodelle 2025.

2005131, Uittamon seurakuntakodin kehittäminen, 20 000 €

Uittamon seurakuntakoti on osa K Oy Uittamon Ostolaa. Rakennus on valmistunut 1960-luvun lopussa ja seurakuntatiloissa on tehty peruskorjaus vuonna 1990. Seurakuntakodin tilojen laajuus on n. 350 m² ja koko rakennuksen n. 1.200 m². Seurakuntayhtymän osuus yhtiöstä on n. 30 %. Yhtiössä on kolme osakasta.

Rakennus on tyhjentynyt käyttäjistä ja rakennuksessa on enää seurakunnan ja fysioterapian tilat käytössä. Yhtiön pääosakas onkin miettinyt rakennuksen ja tontin kehittämistä ja ottanut yhteyttä myös seurakuntayhtymään. Nykyinen rakennus on vanha ja huonossa kunnossa lukuun ottamatta seurakuntatiloja. Mikäli rakennus säilytetään, on siihen tulossa mittavat peruskorjaukset tulevaisuudessa ja yhtenä kiinteistöyhtiön osakkaana seurakuntayhtymän on otettava osaa niihin.

Tavoitteena on purkaa nykyiset rakennukset ja hakea tontille asemakaavanmuutos, jolla mahdollistettaisiin kahden 6–8-kerroksisen asuinkerrostalon ja seurakuntatilojen rakentaminen.

Kirkkoneuvosto hyväksyi kokouksessaan 25.4.2023 hankkeen ja siihen liittyvät kauppakirjaluonnokset. Mikäli asemaakaavan muutos onnistuu, saa seurakuntayhtymä entisen omistuksensa osuuden verran lisääntyneestä rakennusoikeudesta myytäväksi ja mahdollisuuden vuokrata tai ostaa uudet seurakuntatilat uudesta rakennuksesta. Martinseurakunnan seurakuntaneuvosto on linjannut, että kyseiselle tontille kerrostalon alakertaan ei tarvita seurakuntatilaa, vaan toiminnallinen tila tarvitaan jostain muualta lähialueelta.

Tavoitteena on saada asemakaavanmuutos kaupungin käsittelyyn vuoden 2024 aikana, jolloin rakennuksen purkulupa ja rakennuslupa voidaan saada vuoden 2025 lopulla. Uuden rakennuksen rakentaminen olisi vuosina 2025–2026, jolloin seurakunnalle tulee etsiä väistötilat rakentamisen ajaksi. Esitetty investointikustannus varataan väistötilassa tarvittaviin muutoksiin.

2009719, Piikkiön uusi seurakuntatalo, 3 500 000 €

Piikkiön seurakuntatalon käyttäjiltä tuli vuosina 2020 ja 2021 ilmoituksia lisääntyneistä sisäilma-ongelmista, jonka perusteella kiinteistöpalvelut teettivät rakennukseen sisäilmatutkimukset ja kuntokartoituksen.

Tutkimusten tulosten perusteella rakennuksessa on laajoja rakenne- ja kosteusvaurioita. Lisäksi vanha rakennuksen osa on varustettu pelkästään poistoilmapuhaltimilla, jolloin alipaine vetää haitallista mikrobipitoista ilmaa rakenteiden sisältä sisäilmaan. Vanha rakennusosa suljettiin kesällä 2021 käytöltä ja uusi rakennusosa ylipaineistettiin, jotta sitä voidaan toistaiseksi käyttää.

Rakennuksen peruskorjauksesta laadittiin suunnitelmat, jotka valmistuivat keväällä 2022. Suunnitelmien mukaan rakennusta pitäisi purkaa laajalti, jotta vaurioituneet rakenteet saadaan poistettua ja virheellisesti tehdyt rakenteet purettua. Lisäksi ilmanvaihto tuli uusiksi rakennuksessa kokonaan.

Peruskorjauksesta laadittiin kustannusarvio ja kustannusarvio oli hintava ollen n. 2,9 M € eli n. 3 000 €/m² (Alv 0).

Koska peruskorjauksesta tulee erittäin kallis ja korjauksiin liittyy riskitekijöitä ja edelleen ollaan vanhan rakennuksen "vankeina", päätti Kiinteistöpalvelut teettää suunnitelmat myös vaihtoehdosta purkaa seurakuntakeskus ja rakentaa tilalle uusi.

Uuden rakennuksen suunnittelusta pidettiin pienimuotoinen arkkitehtikilpailu. Kilpailun voitti virolainen arkkitehtitoimisto. Kilpailun suunnitelmia muokattiin laajuudeltaan pienemmiksi ja samalla Piikkiön seurakunnan toimintaan sopiviksi. Uuden rakennuksen kustannusarvio on nyt 4,3 M€.

Uuden rakennuksen suunnittelu on suoritettu ja rakennuslupa saatiin keväällä 2024. Vanhan rakennuksen purku ja uuden rakennuksen rakentaminen voisi alkaa loppukesällä 2024. Uusi rakennus olisi valmis syksyllä 2025.

2011946, Hannunniitun srk-talon tontin kehittäminen, 60 000 €

Hannunniitun srk-talon sisäilmassa todettiin puutteita vuonna 2018 ja puutteita on korjattu vuosien 2019 ja 2020 alun aikana. Tilanne on nyt hallinnassa, mutta rakennuksen käytön varmistamiseksi on syytä varata määrärahoja, mikäli ongelmia edelleen esiintyy. Rakennuksen tulevaisuuden ratkaisua varten tulee rakennuksesta teettää rakennushistoriaselvitys. Vaihtoehtoina ovat rakennuksen peruskorjaus tai tontin kaavoittaminen sekä rakennuksen purkaminen ja uuden seurakuntatilan rakentaminen kerrostalon alakertaan.

2009683, Kunstenniemen majoitusrakennusten peruskorjaukset ja majojen vesikattokorjaukset, 300 000 €

Leirialueiden kehittämisen rakennustoimikunta on laadittanut arkkitehtisuunnitelmat Kunstenniemen leirialueen majoista Kunstenpää ja Kunstenkari. Suunnitelmien mukaan molempia rakennuksia laajennetaan siten, että niihin sijoitetaan enemmän WC- ja suihkutiloja. Majoitusrakennusten toiminnalliset muutokset suoritetaan pääosin vuonna 2024, mutta töiden loppuun saattaminen menee vuoden 2025 puolelle. Samalla uusitaan myös ruokalarakennuksen peltikatto ja muiden majojen vanhat huopakatot.

Syksyllä haetaan rakennusluvut ja työt pyritään aloittamaan vielä tämän vuoden puolella, jotta rakennukset olisivat valmiit ensi kesäksi. Mikäli tulee tarve lisämajoitustilojen saamiseen, voidaan uuden Kunstenmajan rakentaminen aloittaa vuonna 2026.

2011933, Kunstenniemen laitureiden korjaukset, 150 000 €

Kunstenniemessä on Tuominiemen laiturei tullut käyttöikänsä päähän ja se on syytä uusiksi arkkulaituriksi. Myös Kunstenpään vanha arkkulaituri tulee kunnostaa.

2008625, Jaanin asuintalojen peruskorjaus, 1 000 000 €

Jaanin asuintalojen alueella on käynnissä kaikkien rakennusten peruskorjaus, joka sisältää putkiremontin ja rakennusten lämmitysmuodon muutoksen. Työt on jo alueella aloitettu.

Seurakuntayhtymä omistaa alueella kaksi asuinkerrostaloa, jotka ovat valmistuneet vuonna 1970 ja niiden osalta peruskorjaus suoritetaan vuosina 2024 ja 2025.

Suunnitelmat on laadittu, rakennuslupa saatu ja kirkkoneuvosto hyväksyi hankkeen aloituksen ja valitsi urakoitsijan kokouksessaan 11.5.2023. Peruskorjauksen loppukustannusennuste on 6,3 M€ ja se rahoitetaan säästetyillä asuintalovaroituksilla, joita on yli 2 M€. Loppu rahoituksesta katetaan hautainhoitorahastosta. Asukkaat on irtisanottu ja peruskorjaus on alkanut joulukuussa 2024. A-talo valmistuu marraskuussa 2024 ja B-talon maaliskuussa 2025. Vuoden 2025 puolella toteutuu kustannuksia noin 1 M€.

Peruskorjauksessa uusitaan rakennusten viemärit, vesijohdot ja sähköt sekä varustetaan rakennukset poistoilman lämmöntalteenotolla. Keittiöt ja pesuhuoneet peruskorjataan.

Investointivarat on esitetty Hautainhoitorahaston talousarviossa.

2010784, Nummen seurakuntakoti, Punaisen tuvan peruskorjaus, 200 000 €

Nummen seurakuntakodin Punaiseen tupaan havaittiin sisäilmaongelmia vuonna 2022 ja syksyllä 2022 tilattiin kosteus- ja sisäilmatekninen kuntotutkimus. Tutkimusraportti valmistui alkuvuodesta 2023. Tutkimusraportin mukaan rakennuksen rakenteet ovat pääosin hyvässä kunnossa, mutta tutkimuksessa löydettiin kuitenkin kosteusvaurioindikaattoreita, minkä pohjalta raportti suosittelee rakennuksen laajaa peruskorjaamista.

Peruskorjauksessa uusitaan koko alapohjarakenne, kattovesien ohjaus uusitaan, ilmavuodot tulee tiivistää rakenteista ja samalla rakennukseen tulisi tehdä keskitetty tulo- ja poistoilmanvaihto. Myös ikkunat ja ulko-ovet tulisi uusia.

Peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä tulee pohtia myös tulevaa rakennuksen käyttötarkoitusta. Nykyisellään tiloja käyttää partio mutta voitaisiinko partiotilat keskittää navettarakennukseen, jos sinne rakennetaan WC-tilat. Tällöin Punainen tupa voisi toimia jopa asuntona tai muuna kokoontumistilana.

Suunnitelmat laadittaisiin loppuvuonna 2024 ja peruskorjaus voisi alkaa keväällä 2025.

2011937, Henrikin kirkon ulkopuoliset korjaukset, 300 000 €

Kiinteistöpalveluille on tullut sisäilman laadusta kommentteja, joiden perusteella tehdyt tutkimukset mahdollisista kosteusvaurioista valmistuvat syksyllä 2023. Vuonna 2024 poistetaan kirkkosalin IV-kanavien kuitulähteet sekä puhdistetaan IV-kanavat. Vuonna 2025 tulee vielä uusia ulkoseinärakenteita ja parantaa piha-alueiden kallistuksia siten, että pintavedet johdetaan pois päin rakennuksesta.

2011938, Henrikin kirkon kirkkosalin valaistuksen uusinta, 60 000 €

Kirkkosalin valaistus on riittämätön eikä palvele seurakunnan tarpeita. Valaistus on tarkoitus uusida vuonna 2025.

2011977, Paattisten kirkon äänentoiston päivitys, 70 000 €

Paattisten kirkon äänentoistossa on ollut ongelmia, joiden johdosta äänentoistojärjestelmä tulee päivittää.

2011978, Katariinan pappilan esteettömyyden parantaminen, 50 000 €

Katariinan pappilan alueella esteettömyys on puutteellinen, minkä takia esteettömyyttä tulee parantaa. Toimenpiteet kartoitetaan ja suunnitellaan vuoden 2024 aikana ja toteutetaan vuonna 2025.

2011978, Nummen seurakuntakodin esteettömyyden parantaminen, 50 000 €

Nummen seurakuntakodin alueella esteettömyys on puutteellinen, minkä takia esteettömyyttä tulee parantaa. Toimenpiteet kartoitetaan ja suunnitellaan vuoden 2024 aikana ja toteutetaan vuonna 2025.

2011928, Pernon asuintalojen peruskorjaus ja kuntotutkimukset, 20 000 €

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymällä on Pernossa kolme asuintaloa sekä Paakarlan seurakuntakeskus, joissa on yhteensä 84 asuntoa. Pernon asuintalot on rakennettu vuonna 1971.

Rakennuksissa ei ole tehty mittavia peruskorjaustoimenpiteitä ja ongelmia on ollut mm. vesikat-
tojen sekä vesijohtojen ja viemäreiden suhteen. Mikäli rakennukset säilyvät seurakuntayhtymän
omistuksessa, tulee rakennusten kunto tutkia, jotta tarvittavat korjaustoimenpiteet voidaan mää-
rittää ja korjaukset voidaan suunnitella. Tutkimuksia suoritetaan vuoden 2025 aikana, jolloin kor-
jaukset voidaan suunnitella vuonna 2026 ja korjaustyöt voidaan suorittaa vuosina 2027 ja 2028.

Investointivarat on esitetty Hautainhoitorahaston talousarviossa.

2011922, Varissuon asuintalojen peruskorjaus, 50 000 €

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymällä on Varissuolla neljä asuinkerrostaloa, joissa on yh-
teensä 237 asuntoa. Varissuon asuintalot ovat valmistuneet vuosina 1979 ja 1980.

Rakennusten vesikatot on uusittu vuonna 2022 ja myös ikkunat on uusittu. Rakennuksen julkisi-
vuista on tehty kuntotutkimus vuonna 2023, jonka mukaan korjaustyöt tulee suorittaa vuosina
2025 – 2027. Pelkän julkisivukorjausten lisäksi tulisi selvittää asuintalojen mahdollinen muu kor-
jaustarve, jotta tarvittavat korjaustoimenpiteet voidaan määrittää ja korjaukset voidaan suunni-
tella. Tutkimuksia suoritetaan vuoden 2025 aikana, jolloin korjaukset voidaan suunnitella
vuonna 2026 ja korjaustyöt voidaan suorittaa vuosina 2027 ja 2028.

Yleistä

Edellä olevat selvitykset sekä liitteenä oleva taulukko eri vuosina tarvittavista määrärahoista
ovat suuntaa antavia ja ne tarkistetaan vuosittain. Kaikki luetellut rakennus- ja korjauskohteet
ovat olleet tai tulevat vielä erilliseen käsittelyyn ennen niiden toteuttamista.

Lisäksi Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymällä on käynnissä As Oy Turun Aninkaistenkatu 1 -
hanke, jossa toimitalon tontin määräalalle toteutetaan 74 asuntoa, kokoontumistiloja ja pysä-
köintipaikkoja kellariin. Rakennustyöt ovat käynnissä. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on
19,45 miljoonaa euroa, josta vuonna 2025 toteutuu 11 miljoonaa euroa. As Oy:llä on pankin lai-
napäätös 13,3 miljoonan euroon asti.

Seurakuntayhtymä omistaa Aninkaistenkadun, Eerikinkadun ja Multavierunkadun rajaamalla
alueella yhteensä viisi rakennusta ja niiden maapohjan:

- entisen veroviraston käytössä ollut rakennus Aninkaistenkadulla
- seurakuntayhtymän toimitalo Eerikinkadulla
- sisäpihalla oleva matala rakennus, jossa juhlasali ja keskusrekisterin tilat
- Nuortentalo Eerikinkadulla
- asuinkerrostalo Eerikinkadun ja Multavierunkadun kulmauksessa.

Kiinteistöpalvelut on suunnitellut asemakaavan muutosta koko alueelle. Koska kaavamuutos
kestää todennäköisesti vuosia ja Aninkaistenkadun kiinteistölle on vaikeaa saada vuokralaisia
siksi aikaa, on päätetty kehittää ensiksi Aninkaistenkadun kiinteistö asuinkäyttöön. Katutason
liiketilojen paikalle voitaisiin sijoittaa uudet tilat seurakunnalliseen käyttöön.

KIINTEISTÖTOIMEN INVESTOINNIT 2025-2028

	INVESTOINTI	SUURET PERUSKORJAUKSET JA UUDISRAKENNUKSET	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
	2006346	Tuomiokirkon peruskorjaus	1 000 000	2 000 000	6 000 000	8 000 000	7 000 000
1005020201	YHTEENSÄ		1 000 000	2 000 000	6 000 000	8 000 000	7 000 000
	2007611	Hirvensalon seurakuntakeskus **	5 200 000	2 500 000			
1005020203	YHTEENSÄ		5 200 000	2 500 000			
	2003301	Piikkiön kirkon katon peruskorjaus	100 000	50 000	800 000		
1005020217	YHTEENSÄ		100 000	50 000	800 000		
	2011926	Toimitalon sisäpiha-alueen kansi ja autopaikoitusalue		1 000 000	1 000 000		
	2007630	Toimitalon peruskorjaus	500 000	600 000	1 000 000	3 000 000	
1005060301	YHTEENSÄ		500 000	1 600 000	2 000 000	3 000 000	
	2009682	Littoisten lasten ja nuorten talo	100 000	500 000	1 000 000		
1005060332	YHTEENSÄ		100 000	500 000	1 000 000		
	2009719	Piikkiön uusi srk-talo **	2 000 000	3 500 000			
1005060331	YHTEENSÄ		2 000 000	3 500 000			
	2007618	Leirialueiden suunnittelu ja kehittäminen	1 000 000	2 000 000	4 000 000	2 000 000	600 000
1005120703	YHTEENSÄ		1 000 000	2 000 000	4 000 000	2 000 000	600 000
YHTEENSÄ		SUURET PERUSKORJAUKSET JA UUDISRAKENNUKSET	9 900 000	12 150 000	13 800 000	13 000 000	7 600 000

	INVESTOINTI	PIENET PERUSKORJAUKSET	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
	2008620	Mikaelinkirkon sisätilojen uudistus	80 000	300 000			
1005020202	YHTEENSÄ		80 000	300 000			
	2007614	Kaksikerran kirkon sadevesikourut,salaojitus,esteettömyys	100 000	300 000			
1005020205	YHTEENSÄ		100 000	300 000			
	2010073	Maarian kirkon sisäkorjaukset	250 000	900 000	100 000		
1005020209	YHTEENSÄ		250 000	900 000	100 000		
	2011977	Paattisten kirkon äänentoiston päivitys		70 000			
1005020212	YHTEENSÄ			70 000			
	2009675	Varissuon kirkon julkisivun peruskorjaus	70 000	120 000			
1005020216	YHTEENSÄ		70 000	120 000			
	2011935	Kaarinan kirkon IV-koneen uusiminen ja konehuoneen rakentaminen		350 000			
1005020215	YHTEENSÄ			350 000			
	2011937	Henrikinkirkon ulkopuoliset korjaukset		300 000			
	2011938	Henrikinkirkon kirkkosalin valaistuksen uusiminen		60 000			
1005020214	YHTEENSÄ			360 000			
	2008618	Piikkiön kirkon uudistus	50 000	100 000	500 000		
1005020217	YHTEENSÄ		50 000	100 000	500 000		
	2005131	Uittamon seurakuntakodin kehittäminen	10 000	20 000	10 000		
1005110931	YHTEENSÄ		10 000	20 000	10 000		
	2011946	Hannuniitun tontin kehittäminen		60 000			
1005060307	YHTEENSÄ			60 000			
	2011978	Esteettömyyden parantaminen		50 000			
1005060325	YHTEENSÄ			50 000			
	2011943	Keittiölaitteiden uusinta		20 000			
1005110604	YHTEENSÄ			20 000			
	2009683	Majoitusrakennusten peruskorjaukset	500 000	300 000	600 000		
	2011933	Kunstenniemen laitureiden korjaukset		150 000			
1005120702	YHTEENSÄ			450 000	600 000		
	2011944	2025 Taide- ja sakraaliesineiden hankinta	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
1005110202	YHTEENSÄ		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
	2010784	Punaisen tuvan peruskorjaus	150 000	200 000			
	2011929	Esteettömyyden parantaminen alueella		50 000			
1005060305	YHTEENSÄ		150 000	250 000			
	2011922	Varissuon asuntojen korjaussuunnittelu		50 000			
1005110502	YHTEENSÄ			50 000			
		PIENET KORJAUKSET	1 160 000	3 420 000	1 230 000	20 000	20 000
KIINTEISTÖPALVELUIDEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ			11 060 000	15 570 000	15 030 000	13 020 000	7 620 000
HAUTAUS- JA KIINTEISTÖPALVELU SUUNNITELLUT INVESTOINNIT YHTEENSÄ 2025-2028 +varaus äkillisiin investointeihin			13 680 000	17 460 000	18 095 000	15 210 000	8 480 000
HAUTAINHOITORAHASTON INVESTOINNIT			5 780 000	2 080 000	235 000	0	140 000
2025-2028 SUUNNITELLUT INVESTOINNIT YHTEENSÄ			19 460 000	19 540 000	18 330 000	15 210 000	8 620 000

** Investoinnit rahoitetaan hautainhoitorahaston lainalla

TALOUSARVIO 2025 HAUTAINHOITORAHASTO

HAUTAINHOITORAHASTON VARSINAINEN TOIMINTA

Hautainhoitorahaston varsinaisen toiminnan maksutuotto-arviota on laskettu 40 000 euroa tämän vuotisesta vuoden 2023 tilinpäätöksen perustella. Hautojen hoidon palveluhinnat laskivat maksurakennemuutoksen seurauksena kuluvana vuonna kokonaisuutena hieman. Samalla kuitenkin hoitopalveluiden kysyntä on kasvanut, mikä on rajoittanut tuottojen vähenemistä. Henkilöstömenojen ennakoitaan kasvavan noin 5 %, mikä on arvioituja palkankorotusvarauksia enemmän, koska 4 PL ja HHR välistä painopistettä henkilöstökuluissa on hieman muutettu. Prosentuaalisesti suurta nousua esitetään palveluiden hankintamenoihin, joissa varaudutaan noin 16 prosentin, eli 36 000 euron kasvuun. Tästä suurin osa on postituskulujen kasvusta johtuvaa.

Toimintakatteen ennakoitaan heikkenevät 181 000 euroa huonommaksi vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Suorilla maksutuotoilla katetaan ensi vuonna noin 33 % hautojenhoidon kuluista. On kuitenkin huomattava, että määräaikaisten hoitojen varat pyritään sijoittamaan tuottavasti, mutta sijoituksista saatavaa pääoman tuottoa ei lasketa mukaan talousarvion toimintatuottoihin. Pääomatuottojen osuus kulujen kattamisessa tulee ensi vuonna siis kasvamaan.

Hautainhoitorahaston varsinaiseen toimintaan kuuluvat hautojen hoito, hautausmaat ja huoltokeskukset.

PL700 HAUTAINHOITORAHASTON VARSINAINEN TOIMINTA

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Maksutuotot	1 124 183	1 160 000	1 120 000	-3,4 %
Tuet ja avustukset	11 921	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	27 075	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	1 163 179	1 160 000	1 120 000	-3,4 %
Henkilöstökulut	-2 176 760	-2 511 565	-2 636 085	-5,0 %
Palvelujen ostot	-185 837	-222 500	-258 000	-16,0 %
Vuokratulut	-360	-8 000	-8 000	0,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-315 984	-487 000	-468 000	3,9 %
Muut toimintakulut	-1 691	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-2 680 633	-3 229 065	-3 370 085	-4,4 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-1 517 453	-2 069 065	-2 250 085	-8,7 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 517 453	-2 069 065	-2 250 085	-8,7 %

HAUTAINHOITORAHASTON SJOITUSTOIMINTA

Hautainhoitorahaston sijoitustoiminta koostuu Jaanin ja Pernon asuintaloista ja osakehuoneistoista. Sijoitussalkkujen tuotot, joita hoitavat OP Varainhoito ja Nordea, esitetään tuloslaskelmaosassa.

Jaanin asuintaloissa on alkanut täydellinen peruskorjaus joulukuussa 2023 ja korjauksen kesto on 12–15 kuukautta siten, että A-talon valmistuu joulukuussa 2024 ja B-talo valmistuu maaliskuussa 2025. Rakennuksissa on 64 asuntoa ja 4 420 asuinneliötä. Peruskorjauksen kustannusarvio on 6,3 miljoonaa euroa.

Jaanin asuintaloista on tehty vuoden 2023 lopussa noin 2,1 miljoonalla eurolla investointivarausta ja nämä käytetään peruskorjaukseen. Investointivarausten purku näkyy tuloslaskelmassa kohdassa varausten vähennys ja se parantaa tilikauden tulosta varausten verran. Pernon asuintalovarausta on arvioitu tehtävän 200t euroa ja se pienentää tulosta. Peruskorjauksen rahoituksen hautainhoitorahasto hoitaa itse.

Sijoitustoiminta, talousarviolainat ja lainojen korot

Sijoitustoiminnan tuottoihin arvioidaan vuoden 2025 talousarvioon 3,7 miljoonaa euroa tuloja ja kuluihin arvioidaan 1,2 miljoonaa euroa. Nettotuotoksi sijoitustoiminnassa arvioidaan 2,5 miljoonaa euroa. Hautainhoitorahaston sijoitusten tuottoa tulevaisuudessa vähentävät 2022–2023 seurakuntayhtymälle elokuun lopussa 2024 jo myönnettyt lainat 10 miljoonaa euroa ja loppuvuodelle arvioitu 2 miljoonan euron laina (kotiutettu sijoituksista), Jaanin asuintalojen rahoitus hautainhoitorahaston varoista sekä vuonna 2025 suunnitellut 5,5 miljoonan euron antolaina seurakuntayhtymälle rakennusinvestointeihin.

Lainojen korkotuotot ovat tuloslaskelmassa. Runosmäen seurakuntakeskus Riimin ja Hirvensalon uuden seurakuntakeskuksen rakentamiseen tehty lainasopimus on bullet-lainaperiaatteella. Hautainhoitorahastosta otetussa nykyisessä lainassa Runosmäen monitoimitalolle velasta perittävä vuotuinen korko on 0,65 %-yksikköä yli euribor 12 kuukauden ja Hirvensalon kohdalla euribor 0,35 %-yksikköä. Koron eräpäivät ovat vuoden välein kesäkuun 30. päivänä ja Euribor 12 kuukauden korkotaso tarkistetaan aina koron eräpäivän mukaiseen tasoon seuraavan 12 kuukauden ajaksi. Kesäkuussa 2024 Euribor 12 kk oli 3,578 prosenttia.

Korkotuottoja arvioidaan tuloslaskelmassa vuosina 2025–2027 saatavan seuraavasti:

2025	637 474 euroa
2026	700 250 euroa
2027	700 250 euroa

Korkotuotot on arvioitu nyt tiedossa olevien rakentamislainojen (Riimi, Hirvensalon ja Piikkiön uudet seurakuntakeskukset) mukaisesti, esim. Tuomiokirkon lainoja ja korkoja ei ole huomioitu.

PL70110 Jaanin asuintalot

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Vuokratuotot	325 958	0	608 000	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	325 958	0	608 000	0,0 %
Henkilöstökulut	-352	0	0	0,0 %
Palvelujen ostot	-88 162	-134 409	-147 509	-9,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-108 077	-130 375	-130 375	0,0 %
Muut toimintakulut	-23 182	0	-16 300	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-219 772	-264 784	-294 184	-11,1 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	106 185	-264 784	313 816	218,5 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	106 185	-264 784	313 816	218,5 %

PL70111 Pemon asuintalot

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Vuokratuotot	659 022	630 000	648 660	3,0 %
Tuet ja avustukset	251	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	1 376	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	660 648	630 000	648 660	3,0 %
Henkilöstökulut	-42 420	-50 011	-51 615	-3,2 %
Palvelujen ostot	-135 222	-251 199	-253 658	-1,0 %
Vuokrakulut	-396	0	0	0,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-172 344	-189 200	-194 420	-2,8 %
Muut toimintakulut	-30 920	-24 500	-24 995	-2,0 %
TOIMINTAKULUT	-381 303	-514 910	-524 687	-1,9 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	279 346	115 090	123 973	7,7 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	279 346	115 090	123 973	7,7 %

TUOSLASKELMA

Tuloslaskelma

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Muutos-%
Maksutuotot	1 124 183	1 160 000	1 120 000	-3,4 %
Vuokratuotot	1 504 227	1 106 000	1 755 560	58,7 %
Tuet ja avustukset	12 171	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	29 661	0	0	0,0 %
TOIMINTATUOTOT	2 670 243	2 266 000	2 875 560	26,9 %
Henkilöstökulut	-2 219 531	-2 561 576	-2 687 700	-4,9 %
Palvelujen ostot	-467 208	-678 308	-729 857	-7,6 %
Vuokratulot	-291 831	-307 200	-346 096	-12,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-617 440	-820 950	-809 445	1,4 %
Muut toimintakulut	-60 662	-24 500	-41 295	-68,6 %
TOIMINTAKULUT	-3 656 672	-4 392 534	-4 614 392	-5,1 %
TOIMINTAKATE ULKOINEN	-986 429	-2 126 534	-1 738 832	18,2 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-986 429	-2 126 534	-1 738 832	18,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4 176 855	3 347 000	3 127 474	-6,6 %
VUOSIKATE	3 190 426	1 220 466	1 388 642	13,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-327 939	-318 605	-312 424	1,9 %
TILIKAUDEN TULOS	2 862 487	901 861	1 076 218	19,3 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	12 080	0	12 081	0,0 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-320 814	-200 000	1 932 238	1 066,1 %
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	309 787	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 863 540	701 861	3 020 537	330,4 %

RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelmassa antolainasaamisten lisäyksenä vuonna 2025 on 5,5 miljoonaa euroa. Lainoja on myönnetty ja suunniteltu myönnettäväksi seurakuntayhtymän rakennushankkeisiin vuosina 2024–2025 alla olevan mukaisesti. Vuodesta 2026 eteenpäin eivät rahoitussuunnitelmat ole vielä valmistuneet.

Vuonna 2024 lainaa hautainhoitorahastosta seurakuntayhtymälle:

Hirvensalon seurakuntakeskus	6 000 000
Runosmäen monitoimitalo Riimi	<u>6 000 000</u>
	12 000 000

Vuonna 2025 lainaa hautainhoitorahastosta seurakuntayhtymälle:

Hirvensalon seurakuntakeskus	2 000 000
Piikkiön uusi seurakuntakeskus	<u>3 500 000</u>
	5 500 000

	TP 2023	TA 2024	TA 2025
VARSAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Tulorahoitus			
Vuosikate	3 190 426	1 220 466	1 388 642
Investoinnit	-873 258	-5 645 000	-2 080 000
VARSAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 317 168	-4 424 534	-691 358
RAHOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset	-3 000 000	-9 400 000	-5 500 000
Antolainasaamisten lisäys	-3 000 000	-9 400 000	-5 500 000
Antolainauksen muutokset			
Lainakannan muutokset	-32 000	-32 000	-32 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-32 000	-32 000	-32 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 610 299	-810 000	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	34 871	90 000	
Korottomien pitkä-/lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 645 170	-900 000	
RAHOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA	-4 642 299	-10 242 000	-5 532 000
Kassavarojen muutos (tase)	-2 325 131	-14 666 534	-6 223 358
Kassavarat kuluvan kauden lopussa	110 829 020	93 812 323	87 588 965
Kassavarat 1.1.	113 154 151	108 478 857	93 812 323

HAUTAINHOITORAHASTON INVESTOINTIOSA

2005226, Turun hautausmaan sosiaalitulat osasto 2, yhteensä 1 200 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 25 % = 300 000 €, HHR osuus 75 % = 900 000 €

Turun hautausmaalla on useita pieniä huoltorakennuksia työntekijöiden sosiaaliloiksi ja työkalujen varastotiloiksi. Huoltorakennukset ovat pieniä ja ahtaita ja niissä on riittämättömät pesu- ja pukutilat samoin kuin ruokailu- ja WC-tilat.

Hautausmaan itäosassa työskentelevän henkilökunnan, eli osasto 2:n käyttöön valmistui keväällä 2022 nykyaikaiset sosiaalitulat huoltokeskuksen yhteyteen. Hautausmaan länsiosan väen, eli osasto 1 käyttöön on kesäkuussa 2024 aloitettu uuden sosiaalitulat rakentaminen hautausmaan keskelle Skanssinkujan varrelle paikkaan, johon arkkitehti Pekka Pitkänen on jo 1970-luvulla esittänyt huoltorakennusvarauksen. Kohteelle on vuoden 2024 talousarviossa yhteensä 900 000 € määräraha, josta hautaustoimen osuus on 25 %. Rakennus on tarkoitus ottaa käyttöön huhtikuussa 2025.

2011942 E-pienkuormaaja + latausasema yhteensä 70 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 50 % = 35 000 €, HHR osuus 50 % = 35 000 €

Turun hautausmaan monipuolisiin ylläpitotehtäviin akkutoiminen pienkuormaaja. Koneella täydennetään osittain vastaavaa dieselkäyttöistä konekantaa ja toisaalta vähennetään lihasvoimin tehtäviä materiaalien siirtotöitä. Nopeaa latausta varten hankintaan erillinen latausasema.

2011941 E-lava-ajoneuvo yhteensä 40 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 50 % = 20 000 €, HHR osuus 50 % = 20 000 €

Turun hautausmaan materiaali- ja työvälinekuljetusten tehostamiseksi hankintaan akkutoiminen N-luokan lava-ajoneuvo.

2011981 Hautausmaiden pienkone- ja työlaitehankinnat yhteensä 30 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 50 % = 15 000 € ja HHR osuus 50 % = 15 000 €

Määräraha erilaisten pienempien kulkuvälineiden, koneiden ja laitteiden hankintaan hautaus-toimipalveluiden käyttöön. Laitteet hankitaan sähkötoimisina aina silloin, kun käyttötarkoitukseen soveltuvina niitä on saatavissa.

2010793 Monitoimitraktori 210 000 €

Ikääntyvän, yli 8000 h ajetun, vm 2014 Wille 665 koneen tilalle hankitaan uusi, vastaavan kokoinen ja -tehoinen monitoimitraktori. Korvattava kone myydään nettihuutokaupalla. Koneen uusiminen tukee kiinteistöstrategian tavoitetta korvata diesel polttoainetta käyttävät koneet ensi vaiheessa uusiutuvalla dieselillä, mikäli sähkökäyttöisiä koneita ei ole saatavissa.

2011924 Turun hautausmaan varistorakennusten peruskorjaus, yhteensä 120 000 €. Hautaustoimen osuus investoinnista on 25 % = 30 000 €, HHR osuus 75 % = 90 000 €

Turun hautausmaalla on useita pieniä huoltorakennuksia, jotka ovat toimineet pääosin sosiaalituloina. Uusien sosiaalitulojen valmistuessa keväällä 2025, on tarkoituksenmukaista aloittaa tilojen muuttaminen työpisteitä lähellä oleviksi kalusto ja materiaalivarastoiksi. Kohteisiin tarvittavista muutoksista laaditaan suunnitelmat ja tärkeimpien tilojen muutostyöt aloitetaan. Hanke jaksotetaan vuosille 2025–2026.

2008625, Jaanin asuintalojen peruskorjaus, 1 000 000 €

Jaanin asuintalojen alueella on käynnissä kaikkien rakennusten peruskorjaus, joka sisältää putkiremontin ja rakennusten lämmitysmuodon muutoksen. Työt on jo alueella aloitettu.

Seurakuntayhtymä omistaa alueella kaksi asuinkerrostaloa, jotka ovat valmistuneet vuonna 1970 ja niiden osalta peruskorjaus suoritetaan vuosina 2024 ja 2025.

Suunnitelmat on laadittu, rakennuslupa saatu ja kirkkoneuvosto hyväksyi hankkeen aloituksen ja valitsi urakoitsijan kokouksessaan 11.5.2023. Peruskorjauksen loppukustannusennuste on 6,3 M€ ja se rahoitetaan säästetyillä asuintalovaroilla, joita on yli 2 M€. Loppu rahoituksesta katetaan hautainhoitorahastosta. Aukkaat on irtisanottu ja peruskorjaus on alkanut joulukuussa 2024. A-talo valmistuu marraskuussa 2024 ja B-talon maaliskuussa 2025. Vuoden 2025 puolella toteutuu kustannuksia noin 1 M€. Peruskorjauksessa uusitaan rakennusten viemärit, vesijohdot ja sähköt sekä varustetaan rakennukset poistoilman lämmöntalteenotolla. Keittiöt ja pesuhuoneet peruskorjataan.

2011928, Pernon asuintalojen peruskorjaus ja kuntotutkimukset, 20 000 €

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymällä on Pernossa kolme asuintaloa sekä Paakarlan seurakuntakeskus, joissa on yhteensä 84 asuntoa. Pernon asuintalot on rakennettu vuonna 1971.

Rakennuksissa ei ole tehty mittavia peruskorjaustoimenpiteitä ja ongelmia on ollut mm. vesikattojen sekä vesijohtojen ja viemäreiden suhteen. Mikäli rakennukset säilyvät seurakuntayhtymän omistuksessa, tulee rakennusten kunto tutkia, jotta tarvittavat korjaustoimenpiteet voidaan määrittää ja korjaukset voidaan suunnitella. Tutkimuksia suoritetaan vuoden 2025 aikana, jolloin korjaukset voidaan suunnitella vuonna 2026 ja korjaustyöt voidaan suorittaa vuosina 2027 ja 2028.

Yhteensä hautainhoitorahaston investoinnit vuodelle 2025 ovat 2,1 miljoonaa euroa.

HAUTAINHOITORAHASTON INVESTOINNIT 2025-2028						
HAUTAUSOIMI	INVESTOINTI	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
	2005226 Sosiaalitiilat osasto 2 (1200 000 e 75%)	675 000	900 000			
9004030210 Turun hautausmaa	YHTEENSÄ	675 000	900 000			
	2010793 Monitoimitraktori, suuri (210 000 e 50%)	105 000				105 000
	2011942 E pienkuormaaja + lat.asema (70 000 e 50%)		35 000	35 000		35 000
	2011941 E lava-ajoneuvo (40 000 e 50%)		20 000	20 000		
	Monitoimitraktori, suurempi keskikoko (180 000 e 50%)			90 000		
	2011981 2025 Pienkone- ja työlaitehankinnat (30 000, 50%)		15 000			
	2011924 Varastorakennusten peruskorjaus (120 000 e 75 %)		90 000	90 000		
9004030200 Turun ja Kaarinan hautausmaat	YHTEENSÄ	105 000	160 000	235 000	0	140 000
	2008625 Jaanin asuintalojen peruskorjaus	5 000 000	1 000 000			
9005110803 Jaanin asuintalot		5 000 000	1 000 000			
	2011928 Pernon asuintalojen kuntotutkimukset		20 000			
9005110804 Pernon asuintalot	YHTEENSÄ		20 000			
HAUTAINHOITORAHASTON INVESTOINNIT YHTEENSÄ		5 780 000	2 080 000	235 000	0	140 000